

de Hessencombinatie

Magazine voor Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Persoonlijkheid
van schapen
centraal in kudde
Hoog-Keppel

En verder in dit nummer o.a.:

- Dylan Engelhardt en zijn liefde voor Ajax
- Tweede elftal HC '03 viert twee kampioenschappen
- Gerard en Minie Maalderink houden van geocachen

uitgave 56 | september 2024

LOONBEDRIJF SEEGEERS

DREMPT 0313-47 25 85

GARAGE PELGROM

- ✓ VERKOOP NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTO'S
- ✓ REPARATIES EN ONDERHOUD VAN ALLE MERKEN
- ✓ APK II-KEURSTATION

BOVAG

Broekstraat 5a 6999 DE HUMMELO T 0314 - 381651 E info@garagepelgrom.nl | www.garagepelgrom.nl

CLAUS SPORT

IJsselkade 10-12 Doetinchem 0314 - 32 31 39
info@claus sport.nl

- gratis • sparen voor extra korting • eenvoudig verzilveren • exclusief voordeel
- aanbiedingen op maat • altijd inzicht in je saldo • en nog veel meer privileges

Bremer **Bouw**

Roy Bremer | Molenweg 10 | 6996 DN Drempt | M: 06-13380622 | www.bremerbouw.nl | info@bremerbouw.nl

Van de redactie

Voor de meesten onder ons is de vakantie alweer voorbij. Ofschoon, er is niet echt meer sprake van een 'grote vakantie'. Men gaat steeds vaker in het jaar voor korte of lange tijd op reis en onze pensionado's hebben immers altijd een beetje vakantie.

Voor de redactie is het altijd een spannende periode. De deadline voor het septembernummer ligt altijd vast en ook onze schrijvers en fotografen zijn natuurlijk door vakantie een tijdje 'uit beeld' om weer inspiratie op te doen voor hun bijdragen aan onze komende magazines. Toch heeft iedereen zich weer plichtsgetroouw gehouden aan de planning en ligt er naar onze mening weer een boeiende en aantrekkelijke uitgave bij u op de leestafel.

In het kader van de bijzondere natuur in ons werkgebied dit keer het tweede deel over de zoogdieren met nu ree, vos en eekhoorn. De spread toont een beeld van het baggerdepot in Drempt waar nieuwe natuur volop in ontwikkeling is en er is aandacht voor de schaapskudde van Hoog-Keppel.

Er wordt een en ander verteld over een bijzondere hobby: geocaching. Ook kunt u lezen over een bekende Nederlander van weleer, bewoner van villa Groot Zande en begraven in Hummelo. Mariëtte Schouten vertelt over haar creatieve passie en Galerie de Bisschop in Hummelo en we 'kletsen' deze keer met Lynn Overbeek. In Krasse Knarren komt Gerrit Klein Klouwenberg uit Voor-Drempt uitgebreid aan het woord.

Vroeger kwam men ook 'schriftelijk' aan het woord: in dagboekjes, liefdesbrieven en poëziealbums. Misschien heeft u daar nog interessante herinneringen aan die u met ons wil delen.

We stellen u ook de kersverse Nederlands kampioen kegelen voor, Sanne Zenhorst uit Voor-Drempt. Een ander 'sportief' thema is de passie van Dylan Engelhardt voor alles dat met Ajax en Oranje te maken heeft. En wat dacht u van de twee bijdragen van HC'03? Het tweede elftal werd afgelopen seizoen kampioen en bekerwinnaar en er komt een nieuw 7x7 team op de vrijdagavond. Natuurlijk hoeft u ook de bijdragen van onze vaste columnisten niet te missen, alsmede de informatie vanuit de dorpsraden en de activiteitenkalender. In de dialectbijdrage lezen we over de betreurenswaardige levensloop van Dieneke, *'j könt in 't laeven te passe kommen*.

Tot slot, wellicht voor tijdens de grillige herfstbuien en -stormen, weer een boeiende puzzel om op te lossen.

Veel leesplezier!

Inhoud

3	Van de redactie
5	Colofon
7	Column Mart de Kruif
8	Een monumentaal familiegraf in Hummelo
15	Een nieuw team binnen HC '03: Het 7x7 herenteam
16	Geocachen: schatzoeken in de buurt of wereldwijd
20	In het dialect: Dieneke is d'r aovergeschotten...
26	Bijzondere natuur: Het ranke ree, de sluwe vos en de favoriete eekhoorn
35	Column Jeroen te Lindert
36	Ff kletsen met... Lynn Overbeek
40	Dremptse Sanne is Nederlands kegelkampioen
42	Spread: Baggerdepot Drempt klaar voor natuurontwikkeling
44	Mariëtte Schouten-Diest: Van brooddeeg naar brons
50	Tweede elftal van HC '03 viert twee kampioenschappen
52	Persoonlijkheid van schapen centraal in kudde Hoog-Keppel
57	Column Guinevere Wolvetang
58	Hoe de boogbal van Cruijff belandde in het DNA van Dylan Engelhardt
64	Wie wat bewaart...
67	Column van Gijs
68	Krasse knarren: Gerrit Klein Klouwenberg (90) uit Drempt
73	Column Jur Raatjes
74	Van de dorpsraden
76	Herfstpuzzel
78	Varia
80	Activiteitenkalender

DE Honda specialist van de Achterhoek!

Autobedrijf
Bergsma

- Verkoop van nieuwe en gebruikte auto's
- Reparatie en onderhoud van alle type auto's
- APK keuringsstation
- Schade reparatie & expertise
- Airco service

Autobedrijf Bergsma
Dorpsstraat 27, Hummelo
tel. 0314-381660
www.bergsmahummelo.nl
info@bergsmahummelo.nl

**DUURZAME
(H)EERLIJKE BEEFBURGERS
UIT DE STREEK**

DE OLDE SCHOLE
LUNCHROOM & CAFETERIA
SINCE 1944

Rijksweg 88 Laag-Keppel
0314 380050
www.deoldeschole.nl

Dinsdag t/m Zondag geopend
1200u -2100u
Zomervakantie maandag geopend

BOUWMARKT DE TOLBRUG

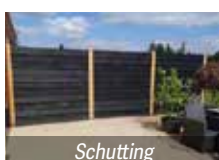
Emmerikseweg 17
7227 DG Toldijk
T: (0575) - 45 16 55
F: (0575) - 45 26 79
E: info@bouwmarktdetolbrug.com
www.bouwmarktdetolbrug.com

De bouwmarkt met vele specialiteiten.

- Persoonlijke bediening en goede service
- Wij denken met u mee en geven graag advies
- Ook uw adres voor propaangasvullingen
- Hout en Plaat op maat
- Vele artikelen per stuk/ per meter verkrijgbaar
- Ongelooflijk veel materialen tegen scherpe prijzen

GB OMHEINING

Uw specialist in

Neem contact op via: info@GBomheining.nl of kijk op: www.GBomheining.nl

Colofon

De Hessencombinatie

Magazine voor de inwoners van Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik.

Redactie

Ceciel Bremer, Berna ter Horst,
Sanne Hetterscheid, Rinus Rabeling
en Henk ten Zijthoff
E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl,
telefoon: 06-51 32 99 78 (Rinus Rabeling).

Aan dit nummer werkten mee

Alieke Hilhorst, Gijs Jolink, Gerard van der
Kamp, Mart de Kruif, Jeroen te Lindert,
Gerard Maalderink, Jelen Muller Kobold,
Jur Raatjes, Pierre Seegers, Ine Snelder,
Guinevere Wolvetang.

Fotografie

Irma Bergervoet, Ceciel Bremer, Fred van
Daalen, Duncan de Fey, Floris Hazemeijer,
Wim van Hof, Gerard van der Kamp, Arien
Netjes, Lynn Overbeek, Rinus Rabeling,
Jamie de Vries, Vyasa Wolvetang.

Advertenties/Marketing

Wim Fontein, Patrick Verheij
Voor vragen of informatie:
06-20 44 38 10 (Patrick Verheij)

Vormgeving en druk

Youprinting, Giesbeek

Auteursrecht

Overname van artikelen (of delen ervan)
uit deze uitgave is niet toegestaan zonder
uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming
van de uitgever. Dat geldt ook voor
vermenigvuldigen, kopiëren, publiceren op
internet of opslaan in een databank.
Dit magazine wordt met grote
zorgvuldigheid samengesteld. Ten aanzien
van de juistheid van de inhoud kan echter
geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

De Hessencombinatie is een uitgave van voetbalvereniging HC'03 en verschijnt 4 keer per jaar, in een oplage van 2600 exemplaren, in het verspreidingsgebied: Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Eldrik, Hummelo, Langerak en een gedeelte van Toldijk.

De volgende editie van De Hessencombinatie wordt verspreid rond 4 december 2024

Informatie of klachten over bezorging

Monique Bruins, telefoon 0314-84 22 19.

Abonnement

Woont u buiten het bezorgingsgebied van De Hessencombinatie of wenst u het magazine op naam per post te ontvangen, dan is een abonnement voor 20 euro per jaar mogelijk. U kunt hiervoor telefonisch contact opnemen met de redactie: 06-15 44 53 41 (Ceciel Bremer) of een e-mail sturen naar: dehessencombinatie@hc-03.nl.

Website

www.dehessencombinatie.nl

**PLUS AALDERINK
STEENDEREN**

1200 M² WINKELPLEZIER & 750 M² PARKEERRUIMTE!

PLUS LOKAAL, HET NIEUWE NORMAAL!

aalderink.steenderen@plus.nl
0575-451206
Dorpsstraat 14, Steenderen
www.plus.nl/supermarkten/steenderen_plus-aalderink_1033

PostNL punt / Staatsloten / Lotto / Telefoonkaarten / RDW Servicepunt/
Vispas / Stomerijservice / Bloemenhoek / Slijterij / Oplaadpunt elektrische
auto en fiets / Extra geldopname / Zelfzorg medicijnen / Hoge klantenservice
/ Bezorgservice via Plus online / Rustpunt fiets / Kinderhoek

Geopend op ma t/m za van 08:00 – 20:00 en op zondag van 10:00 – 17:00

Grondwerk | Gazon Aanleg | Zaag- en snoeiwerk
 | Snipperen | Machinaal knotten | Stobbenvrezin
 Klepelwerk | Machinaal hagen scheren

snoei- en zaagwerk, bomen uitkleden, kloofwerk, drone inspectie, jacht- en faunabeheer

Loenhorsterweg 7E - 6999 DT Hummelo
 T: 06- 22 21 78 13 E: info@bohyl.nl I: www.bohyl.nl

KOM LANGS EN LAAT JE VERRASSEN DOOR ONZE KEUZE AAN FIETSEN!

Stel zelf uw fiets samen

xycleservice.nl

Leigraafseweg 33f • 6983 BR Doesburg • t 0313 412 727

Patrick Visser

'wij betalen graag zo weinig
 mogelijk belasting, u ook?'

HRM + salarisadministratie
 Administratieve dienstverlening
 Bedrijfsfinanciering Belastingaangifte
 Belastingadvies Accountancy

Meander 701, 6825 ME Arnhem
 (026) 369 83 00 info@ditismeer.nl

www.ditismeer.nl

Een deugd

‘Want het goede te denken is vrij eenvoudig, het wordt vaak moeilijk om het goede ook echt te gaan doen’

Ik las dat Gijs Jolink stopt met de Zwarte Cross. Gijs gaat zijn tijd gebruiken ‘om de wereld beter te maken’. Gijs, wat zouden we een fantastische wereld hebben als iedereen naar dit motto zou denken en vooral handelen. Want het goede te denken is vrij eenvoudig, het wordt vaak moeilijk om het goede ook echt te gaan doen. Als ik een lijstje zou mogen maken met de normen en waarden die bij de mensen binnen onze vereniging leven dan kom je waarschijnlijk uit bij fenomenen zoals eerlijkheid, openheid, respect, doen wat je zegt, begrip, welbevinden en naastenliefde. Veel leden zullen dit onderschrijven. Deze eenduidigheid is een gevolg van onze opvoeding en de wereld waarin wij leven.

Iedere dag krijgen we normen en waarden mee. Van onze ouders, op school, in de media, de kerk of de voetbalvereniging. Het is wat de maatschappij ons op een presenteerblad aanbiedt. Maar wat doen we er dan mee, wat geven we terug aan de wereld? Dat noem ik een deugd. Als onze normen en waarden één op één worden omgezet in deugden is onze wereld bijna ideaal. Dan is Gijs eigenlijk klaar.

Maar doen we dat ook echt? Voorbeeld: er ligt een auto ondersteboven in de sloot. 100 mensen staan er omheen. 98 mensen vinden dit een vreselijke situatie (normen en waarden). Maar hoeveel mensen springen in het water? Dat is een deugd. Ik vrees dus dat er soms nogal wat licht schijnt tussen wat we denken en wat we doen. En dat is ook begrijpelijk.

Grijpen we in als de scheidsrechter wordt uitgescholden op een voetbalveld? Ook als dat gebeurt door een vent van 120 kilo en 2 meter hoog en breed? Stoppen we bij een ongeluk of rijden we door omdat we haast hebben en we denken dat er vast wel een ander 112 zal bellen? En willen we de aarde echt redden, waarom vliegen we dan wel vier keer per jaar naar de zon? Verzamelen we kennis en vormen we zorgvuldig een opinie of kuchen we uit de heup op social media omdat dat veel reacties geeft?

Zeg het maar.

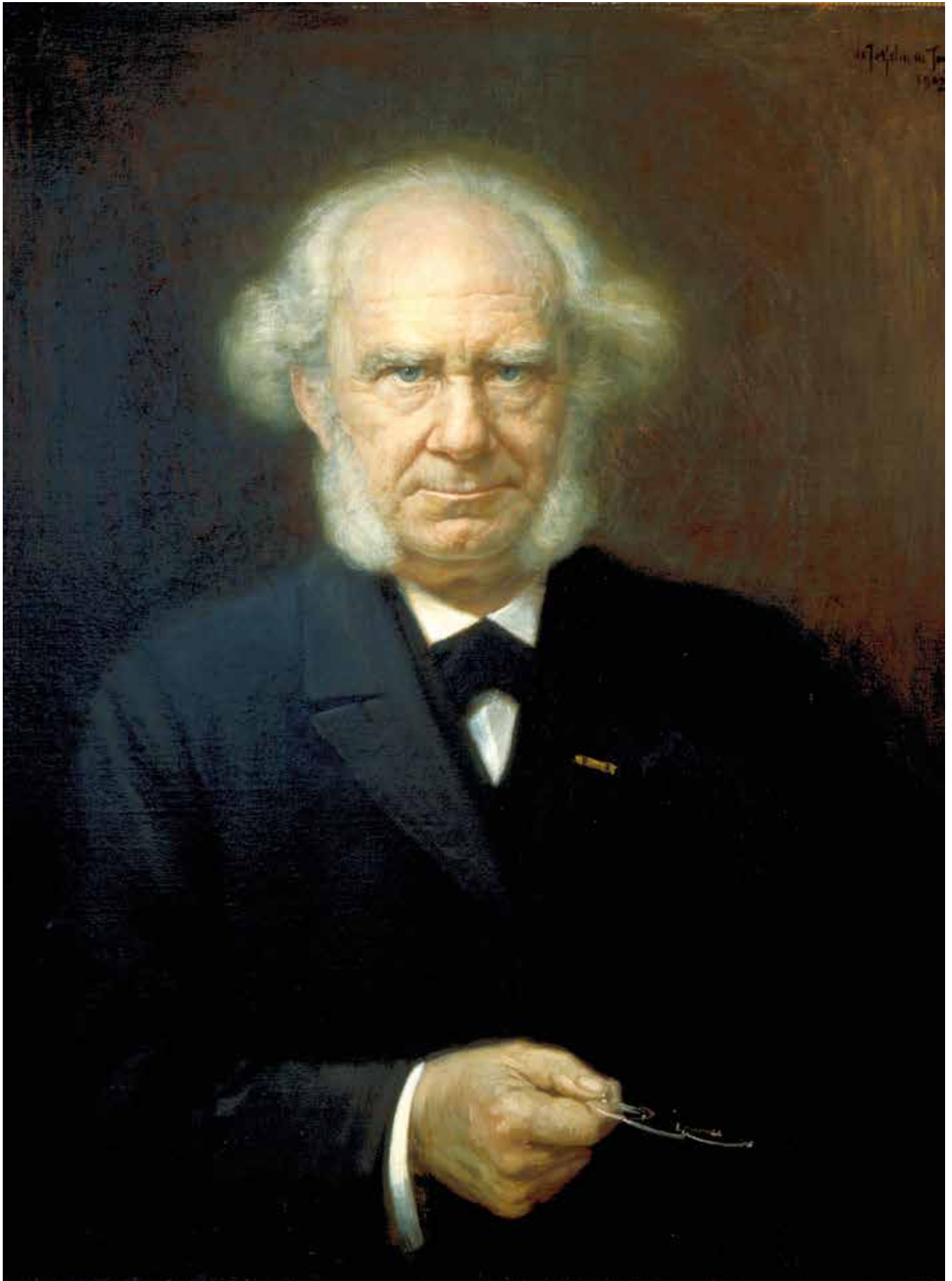
Deugden vereisen moed, overtuiging en veerkracht. Dat is niet zo eenvoudig. Voor niemand. Dus ik denk dat Gijs voorlopig nog wel even werk heeft. Maar je moet ergens beginnen.

Foto: Wim van Hof

Mart de Kruif

Professor. Jan Willem Gunning, olieverf op paneel door P. de Josselin de Jong, 1902.

Het monumentale graf van professor Jan Willem Gunning op de begraafplaats te Hummelo.

Een monumentaal familiegraf in Hummelo

Een zwaar overwoekerd, maar monumentaal grafmonument op de begraafplaats van Hummelo blijkt het familiegraf te zijn van de familie Gunning. Deze familie woonde eind negentiende eeuw en begin twintigste eeuw in villa Groot Zande in Hummelo. De bekendste Gunning in de negentiende eeuw is professor Jan Willem Gunning, hoogleraar en rector magnificus van de Universiteit van Amsterdam. Hij woonde in Hummelo en is daar ook begraven.

Stel dat onze negentiende-eeuwse voorouders tv en radio in huis zouden hebben gehad en dat talkshows ook bij hen toen al op het dagelijkse mediamenu zouden staan? Dan kan het bijna niet anders dan dat deze markante man vele malen als gast zou zijn aangeschoven. In de tweede helft van de negentiende eeuw was hij een zeer gerespecteerde wetenschapper in de farmacie en de scheikunde. Maar zijn invloed was niet beperkt tot deze takken van wetenschap. In tal van maatschappelijke kwesties in die tijd stak hij zijn mening niet onder stoelen of banken. Hij communiceerde over zijn denkwerk door congressen te

bezoeken in binnen- en buitenland. En hij schreef veelvuldig essays over de brandende kwesties in die tijd en die onderwerpen raken behoorlijk aan waar ook wij in deze tijd mee van doen hebben.

Zijn bakkebaarden en zijn blik roepen niet meteen associaties op met Ab Osterhaus, maar als het om communicatie gaat, lijken ze als wetenschappers als twee druppels water op elkaar. Of Gunning ook van een goed glas rode wijn hield bij een gloedvol betoog is niet bekend. Of het leven ondanks zijn briljant stel hersens voor hem altijd in rozengeur en maneschijn ging? Lees mee!

Jan Willem Gunning in leven en welzijn

Jan Willem wordt op 22 september 1827 in Vlaardingen geboren als zoon van een predikant. Grootvader Gunning was burgemeester en tevens papierfabrikant in Apeldoorn. Dominee Gunning en zijn echtgenote zetten samen een aantal zeer getalenteerde kinderen op de wereld, waarvan Jan Willem de eerste is in de rij. Hij studeert natuurkunde in Utrecht en promoveert daar in 1853 bij de beroemde en later tevens beruchte professor Gerrit Jan Mulder.

Hij wordt meteen na zijn promotie lector in de schei- en artseneijkunde aan dezelfde universiteit en huwt in 1855 met Henrietta Cornelia van Oosten van Staveren, dochter van Gabriel Leonard van Oosten van Staveren die na twee weken predikant te zijn geweest in Drempt aldaar overlijdt, 26 jaar oud. Het huwelijksgeluk is helaas ook voor Gunning en Henrietta van zeer korte duur. Henrietta overlijdt een jaar later bij de geboorte van hun dochter. Een paar jaar later huwt Jan Willem met

Huwelijksaankondiging van J.W. Gunning en H.C. van Oosten van Staveren in de Utrechtse provinciale en stads-courant van 6 juli 1855.

De aankondiging van het overlijden van Henrietta Cornelia van Staveren in de Utrechtse provinciale en stads-courant op 15 augustus 1856.

Petronella Adriana Pierson, dochter van een zeer succesvolle Amsterdamse ondernemer. Zij is een stevige echtgenote voor Jan Willem en die heeft hij nodig want het gaat op het lab in Utrecht niet helemaal zo tof meer. Chef van de afdeling is dus die professor Mulder. Een man met veel talenten, maar ook iemand met een betonnen ego en politiek actief in de conservatieve hoek in deze woelige periode. De combinatie wetenschap en politiek breekt Mulder op: hij wordt overspannen en wil ontslag nemen om zich meer met de politiek bezig te houden. Maar zijn ontslag wordt geweigerd door Koning Willem III. Gunning neemt hem gedurende zijn ziekteverlof tijdelijk waar. Achter de schermen is er dan al van alles aan de hand, maar dat weet Gunning niet.

Gunning is een getalenteerde lector in de schei- en artseneijkunde en doet het heel erg goed bij de collega's en de studenten. Maar ja: dan komt Mulder na zijn ziekteverlof terug en hij wordt al snel verteerd door jaloezie en afgunst op Gunning. Jaloezie en afgunst zijn verschillende nare gemoedstoestanden, maar voor Gunning nog geen reden om afstand te nemen van zijn chef en tevens zijn vriend, voor wie hij groot respect heeft. Daardoor raakt de relatie nog niet verziekt, maar dan vindt er *out of the blue* een incident

plaats in het lab. Gunning komt erachter dat Mulder een relatie heeft met zijn eigen nicht en hij spreekt Mulder op een gegeven moment in het laboratorium als goede vriend erop aan dat zo'n relatie toch eigenlijk niet zo'n goed idee is. Dat had hij beter niet kunnen doen. Mulder ontsteekt in woede en gooit Gunning letterlijk het lab uit in het bijzijn van een paar assistenten. Daarna is het in Utrecht spitsroeden lopen voor Gunning. De achtergrond van deze ellende is te herleiden tot Mulders positie in de machtsstrijd tussen de liberale stromingen en het conservatisme in Nederland. Mulder is een tegenstander van de liberale minister-president Thorbecke. En Thorbecke is helemaal geen vriend van Koning Willem III. Mulder is dat wel. Thorbecke is met zijn kabinet druk bezig om een ingrijpende onderwijsvernieuwingsoperatie door te voeren. En die vernieuwing gaat Mulders zoon Edward zijn baan kosten. Vader Mulder schakelt iedereen met invloed in om zijn zoon Edward aan een baan aan de Utrechtse universiteit te helpen. Zelfs koning Willem III benadert hij om zijn zoon in Utrecht benoemd te krijgen. Gunning beseft dat zijn dagen in Utrecht zijn geteld en vertrekt in 1865 naar Amsterdam als hoogleraar scheikunde en toxicologie. Op dat moment staat de Amsterdamse universiteit nog bekend als het *Athenaeum Illustre*. In 1877 verandert de naam in *Universiteit van Amsterdam*. Gunning klimt er verder omhoog op de academische ladder en wordt uiteindelijk rector magnificus. Gunning heeft in Utrecht veel te betreuren gehad: een arbeidsconflict met zijn vriend en wetenschapper Mulder maar ook het verlies van twee jonge kinderen. Maar er zijn gelukkig ook lichtpuntjes.

Jan Willem Gunning en Wilhelm Röntgen

Het kan wonderlijk gaan met vriendschappen. Wilhelm Conrad Röntgen wordt in 1845 in Duitsland geboren. Zijn vader is Duits en zijn moeder is Nederlands. Vader Röntgen vindt dat zijn zoon moet worden voorbereid op het overnemen van zijn textielhandel. Het gezin verhuist daarom naar Apeldoorn als Wilhelm drie jaar is. De kleine Wilhelm blijkt een slim ventje en voor de vervolgstudie lijkt Utrecht een goede plek. Hij gaat er van 1861 tot 1863 naar de Ambachtsschool, te vergelijken met de latere hbs en het tegenwoordige vwo. Wilhelm belandt in een pleeggezin; het gezin van dr. Jan Willem Gunning en zijn echtgenote Petronella Piersson neemt hem gastvrij in hun midden. Hij maakt in die jaren het

Prof. dr. J.W. Gunning, ca. 1865.

Prof. dr. J.W. Gunning, ca. 1870.

Prof. dr. J.W. Gunning, ca. 1880.

Wilhelm Conrad Röntgen met een afbeelding van de eerste 'Röntgenfoto' uit 1896.

overlijden van de twee jonge kinderen van zijn pleegouders mee. Dat maakt diepe indruk op Röntgen. En dan in alle ellende: *potztausend* nog aan toe! De jonge Wilhelm wordt van school getrapt. Hij weigert om de naam te klikken van de leerling die een karikatuurtekening maakt van een leraar.

En het ergste is: hij krijgt geen diploma. Het is in deze periode dat Jan Willem Gunning op de jonge Wilhelm inpraat en hem weet te interesseren voor het vak natuurkunde. Röntgen mag als toehoorder colleges volgen in Utrecht, maar het volgende probleem is dat hij de klassieke talen Latijn en Grieks niet

goed genoeg beheerst om een academische graad te halen. Wat nu? Hij ontdekt dat er in Zwitserland wel een mogelijkheid is om toegelaten te worden tot academisch onderwijs. Wilhelm verkast naar Zürich en wordt een briljant werktuigbouwkundig ingenieur. Röntgen staat nog in dubio om naar Nederland terug te gaan, want hij heeft een Nederlands paspoort. Maar na wat wikken en wegen kiest hij voor een wetenschappelijke carrière in Zwitserland. De rest is geschiedenis, iedereen kent Röntgen als ontdekker van de röntgenstraling en van de bekende röntgenfoto's in de zorg. Gunning en Röntgen zullen hun hele leven voortdurend contact met elkaar houden. Gunning feliciteert Röntgen onmiddellijk met zijn ontdekking van de X-straling en Röntgen schrijft hem terug. Hij stipt aan dat hij in Utrecht bij het gezin Gunning-Pierson in huis woonde 'wie ein eigenes Kind'. En hij schrijft: *'Ich wollte Ihnen schreiben dass Ihr Platz in meinem Herzen niemals leer geworden ist, und dass ich niemals vergessen habe wie viel Gutes ich Ihnen beiden zu verdanken habe.'*

Gunning in Amsterdam en Wilhelmina Drucker

De tweede helft van de negentiende eeuw kent woelige jaren. Er is sprake van

De villa Groot Zande te Hummelo ten tijde van J.W. Gunning omstreeks 1880. De villa werd omstreeks 1972 afgebroken.

De uitvaart van prof. Gunning.

Gisterenmiddag had op de begraafplaats te Hummelo de plechtige[ter]aardebestelling plaats van het stoffelijk overschot van prof. J. W. Gunning.

Aan de geopende groeve werd achtereenvolgens het woord gevoerd door prof. Cramer, rector-magnificus aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam; prof. C. Bellaar Spruit te Amsterdam; prof. Gunning, thans te Arnhem, oud-hoogleraar aan de Universiteit te Leiden, alsmede mr. N. G. Pierson, minister van Financiën. Voorts voerde de heer H. L. W. Albers het woord namens ambtenaren van het Rijks suikerlaboratorium, zoomede ds. Hermans, predikant te Hummelo, en de heer v. Loenen Martinet, uit Amsterdam.

Door deze heeren werd o. a. in herinnering gebracht, wat de overledene was geweest voor de Universiteit te Amsterdam, wat hij gedaan heeft voor het fonds tot opleiding van jongelieden uit Zuid-Afrika, welke groote diensten hij had bewezen als adviseur aan het departement van Financiën en hoezeer hem de belangen van het Christendom en het Christelijk onderwijs ter harte gingen.

De heer dr. J. H. Gunning Wzn. bedankte namens de familie voor de laatste eere, den overledene bewezen.

In vele dagbladen in Nederland werd destijds melding gemaakt van de uitvaart van Jan Willem Gunning. Hierboven de tekst uit de Oprechte Haarlemsche Courant van 13 januari 1900.

polarisatie tussen liberalen en conservatieven. Ook laait de strijd rond vrouwenrechten op. Wilhelmina Drucker (de naamgeving 'Dolle Mina' is afgeleid van haar voornaam) is voorvechtster van de *Vrouwenbond ter Verhoging van het Zedelijk Bewustzijn*.

Op een bijeenkomst in Amsterdam wordt gediscussieerd over een politiek initiatief om alle inrichtingen van ontucht strafbaar te stellen. Voorzitter is die avond prof. dr. Jan Willem Gunning. Hij opent de bijeenkomst met gebed en dan is het woord aan de zaal. Voorstanders van het initiatief komen uitgebreid aan het woord en dan vraagt Gunning: 'Verlangen ook de tegenstanders het woord?' 'Ja!', zei Mina. Zij betreedt het podium en meteen wordt er gesist en gefloten (niets nieuws onder de zon). Dan gebeurt er iets uitzonderlijks: Gunning stapt uit zijn stoel, loopt weg van de bestuurstafel en gaat achter Wilhelmina Drucker staan. Zijn ingrijpen als autoriteit imponeert onmiddellijk en Wilhelmina Drucker kan haar betoog verder voeren zonder hinderlijk gedrag van haar opponenten.

Gunning in Hummelo

Het gezin Gunning-Pierson komt in de vakantiemaanden regelmatig de zomervakantie vieren in villa Groot Zande in Hummelo. Die villa wordt dan nog bewoond door dominee Van Dijk, inderdaad dezelfde

als van de Ds. Van Dijkschool, tegenwoordig het Houtkampcollege. Groot Zande is de inmiddels afgebroken villa die aan de boskant van de tegenwoordige Rijksweg heeft gestaan.

Groot Zande was eigendom van de familie Van Pallandt. Later werd de villa jarenlang bewoond door de familie Coops. De familie Coops zal de villa al gekend hebben, want een van de zonen van Jan Willem Gunning was Otto Gunning, hij huwde in 1899 op Groot Zande met Margot Coops. Na het vertrek van mevrouw Gunning Pierson betrok de familie Coops de villa.

Gunning blijft tot 1896 hoogleraar in Amsterdam en vertrekt met pensioen meteen naar Hummelo en neemt het gebruik van het huis over. Hij overlijdt op 7 januari 1900 in Hummelo, 72 jaar oud. Jan Willem Gunning wordt onder grote belangstelling begraven op de begraafplaats aan de Zelhemsseweg in Hummelo. Een indrukwekkende aantal personen is aanwezig en houdt een grafrede. Zijn echtgenote vertrekt enkele jaren na de dood van haar man uit Hummelo. Zij overlijdt op 1 januari 1923, 90 jaar oud in Hilversum. Zij is niet bijgezet in het familiegraf in Hummelo. Het familiegraf bestaat uit gedeelde graven, namelijk het graf van Jan Willem Gunning sr. met het kruis en het grafmonument met vier graven plus 11 gedenkstenen voor de nakomelingen van het echtpaar Gunning-Pierson.

De verdiensten van Gunning

Jan Willem Gunning was een zeer veelzijdig man. Hij publiceerde voor zijn vakgebied onderwijskundige boeken over scheikunde. Hij was daarnaast van 1862 tot 1897 adviseur van de minister van Financiën. De econoom en achterkleinzoon van Gunning draagt dezelfde naam als zijn overgrootvader. Hij houdt in 2005 een rede tijdens de *Gunningdag* over zijn overgrootvader. Hij kenschetst zijn overgrootvader als een zeer bekwame organisator en een praktische wetenschapper. Deze kwaliteiten overstijgen zijn kwaliteit als theoretisch wetenschapper. Hij is ook de vader die zijn zoon van 11 jaar van school haalt als de leraar in zijn ogen onzin verkondigt over atomen en moleculen. En hij stuurt zijn kind naar Parijs en iets later naar Heidelberg waar de broer van zijn echtgenote Petronella hoogleraar is. Pas na anderhalf jaar komt de jongen weer thuis.

De opvoeding van de kinderen is helemaal gericht op het

De tekst op de voet van het grafmonument van Gunning is bijna niet meer leesbaar...

ontwikkelen van zelfstandigheid en de kinderen worden al op jonge leeftijd als volwassenen behandeld. Jan Willems vrouw schrijft betogen over pedagogiek. Zij was net als haar echtgenoot allergisch voor gedogmatiseer. Haar motto: *'Ouders moeten voor hun kinderen een ideaal zijn van al wat goed is.'* Haar advies aan moeders luidt: *'Wees daarom zelf altijd waar tegen tegenover [uw kind], fop hem nooit, houd getrouw uwe beloften tegenover hem, en verklaar hem, zoo gij buiten staat zijt geweest die te houden, waarom gij het niet hebt kunnen doen.'*

Gunning hield zich bezig met ongelooflijk veel maatschappelijke thema's zoals bijvoorbeeld de openbare waterhygiëne, prostitutie, de rollen van de overheid en de medische wereld in de bestrijding van epidemieën (!), in die tijd vooral syfilis. Maar ook publiceerde hij een essay over de mogelijkheid om natuurlijke minerale bronnen te winnen uit zeewater (hij ontwikkelde een formule voor het berekenen van de hoeveelheid zout water op aarde!).

Gunning ontving met zijn echtgenote ook de Zuid-Afrikaanse boerenleider Paul Krüger die in de jaren van de Boerenoorlog tegen de Britten als een soort Zelensky Europa doorkruiste voor morele en financiële steun.

Prof. dr. J.W. Gunning was ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Tot slot

In het voorjaar van 2024 worden bij rellen op de Universiteit van Amsterdam enorme vernielingen aangericht door demonstranten. Er worden onder andere schilderijen uit het raam gegoooid. Ik bel een paar weken later in verband met dit artikel met de universiteit

en vraag bezorgd: 'Hangt het portret van Gunning nog wel in de Senaatskamer van de universiteit?' Twee dagen later krijg ik een geruststellend antwoord: Gunning werpt vanaf het doek nog steeds zijn blik op promovendi en wetenschappers die in de senaatszaal een oratie houden!

Bronnen:

- Het gezin Gunning-Pierson. Lezing gehouden door professor dr. J.W. Gunning op de *Gunningdag*, 17 september 2005, in de Leeuwenberghkerk te Utrecht;
- Van den Berg, R. (2019), *De laatste confrontatie tussen Rudolph Thorbecke en Gerrit Jan Mulder*: de strijd om Edward Mulder. Studium, 12 (1-3), pp. 31-47. DOI: <http://10.18352/studium.10188>;
- Delpher: database met historische kranten, boeken en tijdschriften;
- Interview met Leo Bok, expert van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed op Radio NPO 1, Villa VDB dinsdag 21 mei 2024, over funerair erfgoed in Nederland;
- Diverse gedigitaliseerde (en online) toegankelijke publicaties van Gunning in de Koninklijke Bibliotheek Den Haag;
- CBG, Centrum voor familiegeschiedenis;
- Trouw 16 mei 2024: interview Lot Alewijnse met auteur Rob Compaijen over zijn boek *'Afgunst. Een filosofie van een pijnlijke emotie'*;
- <https://www.graftombe.nl>.

Met dank aan mevrouw E. Paardekoper in Laag-Keppel die mij jaren geleden attendeerde op een onherkenbaar monument op de begraafplaats in Hummelo met de vraag: weet je misschien aan wie dit monument is gewijd?

Petronella Adriana Pierson en zoon Jan Willem Boudewijn in 1863.

De grafsteen van Petronella Adriana Pierson op begraafplaats Bosdrift te Hilversum.

De rouwadvertentie van Petronella Adriana Pierson in de *Oprechte Haarlemsche Courant* van 13 januari 1923.

KOM JE OOK?

open dag
4 oktober
Vanaf 11:00 uur
IEDEREEN IS WELKOM!

dierenweide

kijkje achter de schermen

eten & drinken

Wat is er te doen?

Van 11:00 uur tot 19:00 uur

- Diverse presentaties en rondgang door de fabriek
- Hapje & drankje - Foodtrucks
- Workshop strooivoer maken
- Dierenweide met diverse dieren
- Springkussen, knutselhoek en poffertjes
- En nog veel meer...

dierendag presentje

Scan de QR-code en meld je aan!

**Er staat dan een leuke
attentie voor je klaar!**

Een nieuw team binnen HC'03: Het 7x7 herenteam **Hoe ouder hoe gekker?**

Voetbalclub HC'03 heeft verschillende dames- en herenteams. Een heren 7x7 team was er tot op heden nog niet. Met ingang van het nieuwe seizoen wel. In dit artikel een antwoord op de vragen wie, wat, waarom en wanneer.

Wie?

De voorlopige 'selectie' bestaat uit spelers van het huidige vierde elftal, spelers van de zondag veteranen en oud-leden, te weten (op alfabetische volgorde): Harmjan Evers, John ter Horst, Mark Leisink, Maurice Leisink, Denis Mentink, Peter Mentink, Bas Pelgrom, Erik Pelgrom, Mark Pelgrom, Joel Seegers, Pierre Seegers, Jurgen Teunissen, Henk Teunissen, en Patrick Visser. Sjaak Bremer en Johnny Tankink zijn de leiders van dit team.

Wat?

Bij 7x7 voetbal nemen twee teams bestaande uit zeven spelers het op een half veld tegen elkaar op. Niet het presteren staat centraal, maar wel het recreatieve voetballen met en tegen leeftijdsgenoten.

Voor senioren bestaat een 35+ en een 45+ competitie. HC'03 zal eerst meedoen met de 35+ competitie, omdat het aanbod van teams in de regio groter is en zo grotere reisafstanden kunnen worden voorkomen.

De competitie bestaat uit een reeks van minimaal vier speelavonden op vrijdagavond in het najaar en een reeks van minimaal vier speelavonden op vrijdag in het voorjaar. Een vereniging is tijdens een reeks eenmaal gastheer en speelt de overige momenten bij

de andere verenigingen in de poule.

Op basis van de resultaten in het najaar, kan er voor de voorjaarsreeks een nieuwe indeling worden gemaakt; er wordt dan gespeeld tegen andere teams.

De wedstrijden worden geleid door een scheidsrechter van de organiserende vereniging. Er zijn geen assistent-scheidsrechters (grensrechters). De totale speelduur is 60 minuten. Bij 4 teams wordt er 3 wedstrijden van 20 minuten gespeeld. Bij 5 teams wordt er 4 wedstrijden van 15 minuten gespeeld.

Het 7x7 voetbal hanteert de normale spelregels van het veldvoetbal, met daarop de volgende aanvullingen en uitzonderingen: hoekschoppen worden genomen vanaf de hoekpunten. Het maken van slidings is niet toegestaan. Buitenspel is niet van toepassing. Er wordt gespeeld met balgrootte nummer 5. Er mag doorlopend worden gewisseld. De doelen zijn de bekende doelen voor pupillen. Spelers die aan de wedstrijden deelnemen, kunnen bij de KNVB een zogenaamde dubbele speelgerechtigdheid aanvragen. Een speler kan dan voor de reguliere competitie bij een andere vereniging spelen en in de 7x7 competitie op vrijdagavond meespelen bij HC'03.

Waarom?

Voetbal is een mooie sport, maar een wekelijkse verplichting is voor 40-plussers niet altijd even handig.

Deze 7x7 competitie is enerzijds leuk en spannend, anderzijds is er voldoende ruimte voor de invulling van vrije tijd. Met andere woorden: als er voldoende spelers fit zijn, kun je een speelavond aan je voorbij laten gaan.

Wanneer?

De najaarscompetitie start op vrijdag 20 september 2024. Bij het ter perse gaan van dit artikel is de speellocatie nog niet bekend.

Wat is het standpunt van de KNVB?

Het 7x7 voetbal groeit aan populariteit en is de ideale voetbalvorm om senioren voetballers langer bij de club te behouden. Bij deze laagdrempelige vorm staat plezier voorop. Het aanbod groeit en wordt op meerdere momenten aangeboden en voor verschillende doelgroepen.

Lees je dit artikel en is je interesse voor het 7x7 voetbal gewekt? Neem dan contact op met de vereniging via info@hc-03.nl.

Geocachen: schatzoeken in de buurt of wereldwijd

Het doel van geocachen is simpel: iemand verstopt een schat, ook wel cache genaamd, en anderen gaan deze schat zoeken. De schatten kunnen overal ter wereld liggen. Je kunt ze vinden aan de hand van coördinaten. Via gps zoek je de locatie op met een gps-apparaat of een app op je mobiele telefoon. Als je een cache hebt gevonden, kun je deze registreren en je naam plus datum achterlaten bij de cache zelf. Ook in onze buurt liggen schatten te wachten om gevonden te worden. Sinds 2012 zijn Gerard en Minie Maalderink uit Voor-Drempt enthousiaste geocachers. Ze maakten kennis met het spel via oud-Dremptenaren Gerrit en Bertha Reuekamp.

Gerrit (73) en Bertha (68) Reuekamp zijn in 2008 begonnen met geocachen. Ze hebben inmiddels ruim 1.200 caches gevonden. Gerrit is opgegroeid aan de Rijksweg in Voor-Drempt en hij heeft samen met Bertha 13 jaar in Drempt gewoond. Sinds 1993 woont het stel in Gaanderen. Sinds drie jaar is ook bij hun huis in de buurt een cache verstopt, met de naam 'Vlagvertoon'.

Voor het huis van Gerrit en Bertha staat een fiets op de stoep geparkeerd. Een dame loopt zoekend rond in de voortuin. Wie niet beter weet, zal denken dat ze iets verloren is, maar ze zoekt een schat: de cache Vlagvertoon die zich hier ergens moet bevinden. Deze cache is reeds 227 keer eerder gevonden en ook dit keer is het raak: de geocachende dame schrijft haar naam en datum op het papertje bij de cache, bergt de boel weer zorgvuldig op en vervolgt haar weg.

Misschien op zoek naar een nieuwe schat, of naar huis om de cache te 'loggen'; het online registreren van je vondst. Gerrit en Bertha aanschouwen dit tafereel regelmatig. Als ervaren geocachers doet het hun deugd een ander te plezieren met hun cache. 'We zagen ook eens een kind die voor het eerst aan het geocachen was. Die was zo ontzettend aan het zoeken. Des te groter de blijdschap en opluchting toen de schat eindelijk ontdekt werd', vertelt Bertha.

Schatzoeken

Gerrit en Bertha zijn door familie in aanraking gekomen met geocaching. 'We gebruikten altijd al een gps-apparaat voor wandelingen en fietstochten. Geocachen geeft een heel andere dimensie aan het gebruiken van gps-coördinaten. Je weet dat de cache daar ergens moet liggen en gaat dan heel goed zoeken. Maar het kan werkelijk

Gerrit en Bertha Reuvekamp.

waar overal liggen: bij een vogelhuisje, onder bladeren, of een plastic egelbeeldje bijvoorbeeld. Maar ook aan een verkeersbord of in een wegpaal: dan blijkt de bovenkant van de kunststof paal los er bovenop te zitten. Daarom is het handig om een lichtje bij je te hebben, want je moet soms juist zoeken in donkere hoeken en gaten. Er zijn ook caches verstopt waarbij je een magneet nodig hebt, of een ladder. Het kan zelfs onder water liggen, dan staat aangegeven dat je een duikuitrusting nodig hebt', vertelt Gerrit. Naast de coördinaten krijg je vaak nog wat meer informatie over de cache vult Bertha aan: 'Je weet ongeveer hoe groot de cache is die je zoekt en krijgt vaak een verhaal over de

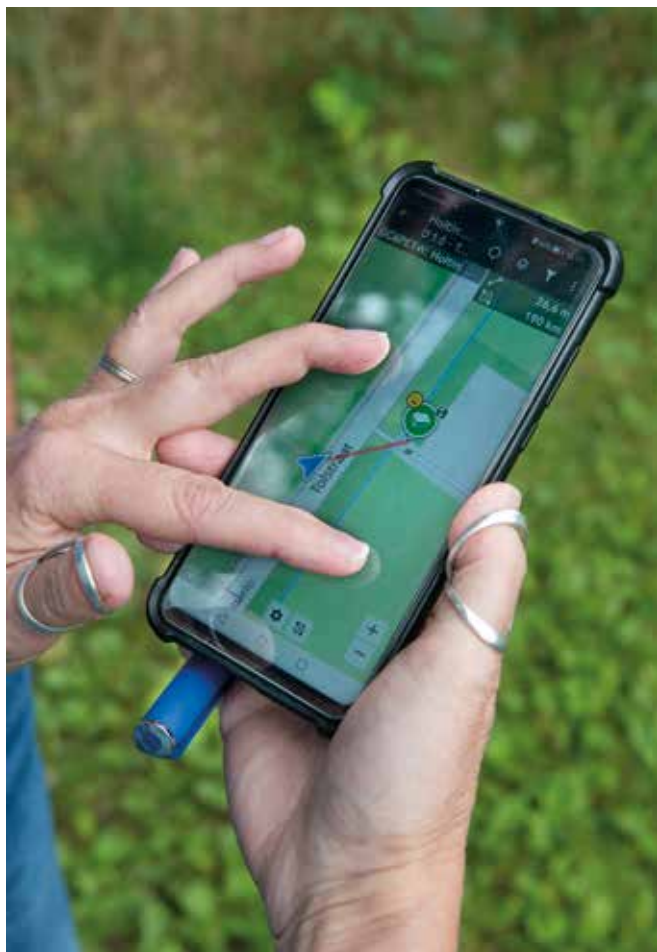
cache zelf waar ook hints in verstopt kunnen zitten. Soms krijg je heel concrete hints zoals dat de cache op ooghoogte ligt. De naam en beschrijving geven vaak extra informatie over de locatie. Soms is het een historische plek of heb je vanaf daar een prachtig uitzicht. Onze cache heet bijvoorbeeld Vlagvertoon waardoor iedereen in de buurt onze vlag gaat zoeken. Wij hijsen iedere dag een andere vlag die op een of andere manier een bijzondere connectie heeft met die datum. Een uitleg hierover hangen we dagelijks op een bordje in de voortuin. We hebben regelmatig mensen die dus even stilstaan bij ons huis, voor de vlag van de dag of voor het zoeken naar de cache.'

Opraapgevalletje

De moeilijkheidsgraad staat per cache aangegeven. Dat kan ook te maken hebben met het terrein waar de cache ligt. Ook zijn er verschillende soorten caches, zoals bijvoorbeeld de regular-, earth- of multicache. 'Sommige caches noemen wij zelf een 'opraapgevalletje'. Deze zijn niet moeilijk te vinden en liggen op goed toegankelijk terrein. De regularcache is niet al te ingewikkeld: je hoeft geen puzzels op te lossen of veel kilometers te maken. De earthcache heeft iets aardrijkskundigs of geologisch in zich. Je moet dan bijvoorbeeld een bepaalde plek vinden en daar antwoorden op vragen zoeken. De multicache werkt als een soort speurtocht: je gaat van het ene punt naar het andere. Je vindt bijvoorbeeld een jaartal op een steen en dan moet je daarmee de volgende coördinaten berekenen', legt Bertha uit. Gerrit en Bertha vertellen dat ze sommige periodes fanatieker zijn dan andere. 'In het begin deden we het wat meer, nu meer hoe het uitkomt', zegt Gerrit. 'Je komt op plekken waar je anders niet komt. Dat levert hele verrassende locaties op. We houden van de multicaches. In Maastricht hebben we zo de hele stad doorkruist met ons oog op de gevelstenen. Daar vonden we iedere keer informatie waarmee we het volgende punt konden bepalen. We zijn ook al eens op een heel mooie, eenzame plek terecht gekomen. In de stromende regen en met striemende wind, het was zó koud. Maar we vonden hem wel!'

Geocaching is een hobby die wereldwijd uitgevoerd kan worden. Gerrit en Bertha hebben bijvoorbeeld ook in IJsland, Finland en Macedonië caches gelogd. 'De vakantie staat niet in het teken van geocachen hoor, maar we kijken vaak wel even rond. Naast landen kunnen data ook een rol spelen. We proberen bijvoorbeeld iedere datum van een jaar een cache te loggen. Dit jaar hebben we 29 februari opnieuw laten liggen, dus deze staat in 2028 hoog op ons lijstje', vertelt Gerrit lachend. Sinds een paar jaar is het echtpaar premium lid geworden. Dat betekent onder andere dat je meer caches kunt zoeken. 'Maar iedereen kan zich gratis registreren via de website en dan kun je echt al heel leuk aan de slag!'

Gerard (60) en Minie (57) Maalderink uit Voor-Drempt zijn geocachers sinds 2012. Ze hebben ook een tijd een cache verstopt gehad. De wat meer uitdagende multicaches zijn over het algemeen hun favoriet: 'Het moet wel een beetje zoeken zijn', vertelt Gerard.

'Wij geocachen altijd via de app op onze mobiele telefoon.'

In oktober 2012 werden ze door Gerrit en Bertha Reuvekamp meegenomen naar Doesburg om te gaan geocachen. 'Zij deden het al langer. Wij wandelen altijd graag, maar liever niet zonder doel. Het is vooral leuk om plekken te ontdekken waar weinig andere mensen komen. Het is een onschuldige, goedkope hobby en je kunt het altijd en overal doen', vertelt Minie. 'Je kunt het net zo moeilijk maken als je zelf wil. Wij geocachen via de app op onze telefoon. Zo heb je alle informatie bij de hand. En als we ergens zijn, kunnen we ter plekke kijken of er nog caches dichtbij zijn.' Het echtpaar heeft inmiddels 518 caches gelogd.

Ze hebben zelf een tijd een eigen cache verstoppt, eerst achter hun huis later bij het Doesburgsepad tussen de bebouwde kom van Voor-Drempt en de Stokhovenlaan. Gerard vertelt: 'De historie van het Doesburgsepad hadden we als verhaal bij onze cache. Ik vind het zelf ook altijd interessant als caches een stukje geschiedenis beschrijven. Vooral als het iets relatief onbekends is dat vooral mensen uit de buurt kunnen vertellen. Een eigen cache moet je onderhouden. Mensen die jouw cache loggen, kunnen ook een reactie voor je achterlaten. We hadden bijvoorbeeld op een gegeven moment een spin op de cache liggen en later ook eens een slang. Sommige mensen vertelden dat ze even geschrokken waren. Cachers kijken natuurlijk heel gericht om zich heen en een klein schrik-effectje kan dan al veel doen. Wij hadden een beetje pech toen een grote boom werd omgezaagd waardoor de cache weg was, maar ook de plek ineens geen geschikte verstopplek meer was. We hebben toen een nieuwe in de buurt geplaatst. Maar hier werd bepaalde begroeiing flink gesnoeid, waardoor de cache opnieuw verdwenen was.'

Gerard en Minie Maalderink.

Het belang van het onderhouden van caches hebben ze bij een zoektocht in het Duitse Elten, net over de grens, zelf ervaren: 'Je leert plaatsen en bijzondere plekken écht kennen. We vinden het bijvoorbeeld leuk om in een stad via multicaches een route te lopen. Je loopt dan van het ene naar het andere punt en ziet misschien dingen die andere mensen niet eens opvallen. Het lukte ons niet om deze cache te vinden en we meldden dit bij de eigenaar. Toen bleek dat een tekst op een huis inmiddels overgeschilderd was met een andere tekst. We moesten het aantal woorden van deze tekst gebruiken om de volgende coördinaten te bepalen. Maar dit aantal was dus veranderd. De eigenaar heeft het toen kunnen aanpassen en wij hebben uiteindelijk de cache kunnen loggen. Want je wordt er wel fanatiek van hoor, helemaal als je het niet kan vinden. Bij een kapelletje in Duitsland waren we een pen vergeten mee te nemen, waardoor we onze gegevens niet bij de cache konden achterlaten. Tja, dan ga je toch nog een keer terug, met pen!' vertelt Minie lachend. Gerard vult aan: 'In Duitsland bezochten we een burcht. We hadden gezien dat er een cache lag in een Kurpark vlakbij. Dat bleek een hartstikke mooie plek te zijn. Daar waren we anders nooit naar toe gegaan. En nu hingen we daar zelfs op de kop onder de brug te zoeken!'

Geocachers die op pad gaan hebben graag een aantal attributen standaard bij zich: 'Een pincet, lampje, magneet en pen zit altijd wel in de tas. Soms staan ook andere benodigdheden aangegeven. We hebben wel eens iets met water moeten vullen om de cache boven te laten komen drijven, of met een fietspomp lucht ergens in moeten blazen. De caches kunnen onder in de oceaan of boven op een berg

De destijds verstopte geocache met spin bij het Doesburgsepad.

verstopt liggen en alles wat daar tussen zit. In de bergen is het extra goed zoeken: de gps-coördinaten worden natuurlijk van bovenaf gezien, dus wat misschien heel dicht bij elkaar lijkt te zijn, kan in de bergen door het hoogteverschil toch nog een hele wandelroute omhoog of omlaag zijn.'

Soms zijn er ook andere methodes gewenst waarop een cache gelogd moet worden. Je moet dan bijvoorbeeld een foto met 'bewijsmateriaal' sturen naar de cache-eigenaar, vertelt Minie: 'In Winterberg bijvoorbeeld was er een locatie bij een skischans waar je een foto moest maken van een zelfgemaakt spookje erop bij die schans. We hebben toen van een zakdoekje een spookje in elkaar geknutseld. Op een marktplein waar een openbare webcam hing, moesten we eens een screenshot sturen van die webcambeelden, met onszelf zichtbaar op dat plein.' In Drempt en Hummelo zijn momenteel ook een aantal caches verstopt. Eentje heeft bijvoorbeeld te maken met de boerenrock-

groep Normaal. De verstopte cache zorgt voor aanloop van mensen die anders niet op deze plek zouden komen. Maar de cache kan je ook juist op heel rustige plekken brengen, legt Minie uit: 'Een van de gekste plekken was op een industrieterrein langs de autoweg waar we een multicache gingen zoeken. We moesten door heel hoog gras, een terrein met aangeplante bomen en daarna via ontelbaar veel bramenstruiken lopen. En zo ineens stonden we bovenop een soort bult waarvandaan we een heel mooi en ver uitzicht hadden. Je verwacht dan gewoon niet dat je ineens op zo'n mooi plekje komt. Echt heel bijzonder.' Gerard vult aan: 'Het is toch een fijn gevoel als je aan het eind van de rit de cache vindt. Het is heel laagdrempelig, je maakt een gratis account aan en kan aan de slag. Via de telefoon heb je het altijd bij je. Soms doen we er maanden niets mee en dan ineens weer heel vaak.'

Meer info: geocaching.com

Soms moet een opdracht uitgevoerd worden om de cache te loggen, zoals het maken van een bepaalde foto. Hier de foto bij de skischans in Winterberg.

Ons dialect moeten we zoveel mogelijk koesteren. Het is een onderdeel van onze (cultuur)historie, in gesproken en geschreven woord. Het geeft eigenheid aan de streek en versterkt in hoge mate de saamhorigheid. Deze rubriek wordt gevuld met bijdragen in onze streektaal.

Dit keer een verhaal over de wijze waarop gerenommeerde regionale 'volkskundigen' mij hebben geïnspireerd en aangemoedigd om al meer dan 50 jaar onder andere bezig te zijn met streekhistorie, dialect en volkskunde.

Dieneke is d'r aovergeschotten...

A'j wat older wordt en i-j kiek zo af en toe 's terug naor de tied van vrogger dan is d'r meestal völ veranderd. A'j dan ook nog 's terugkiek naor de tied van veur mien vrogger dan is dat nog slimmer. Jongeleu gaot tegeswoordeg toch wat anders met mekaar um. Zo he'j veking, zo woon i-j samen, zo is 't allemaol weer veurbi-j, en zo steet de volgende weer kloor. 'Swipen', of motten

wi-j hier zeggen 'schoeven', en i-j könt d'r weer ene uutzukn...

A'j nao 't aovendetten effe niks betters te doen heb, kiek i-j op tillevisie (hadden ze/ wi-j vrogger natuurlek ook niet), naor 'Lang leve de liefde', tjonge wat 'n feest. Wat kommen door 'n trop jonge, maor ook hele olde, mensen veurbi-j die allemaol met wenslieskes op zuuk bunt naor 'n mäötje.

En dan 's aoves ook meteen al slaopen näös 'n wildvreemde... Meestal wödt 't niks en geet iedereen, vaak opgelucht dat 't veurbi-j is, nao 24 uur weer naor huus. Ze vuult meestal geen klik, geen aantrekkingskracht. Nao 24 uur nog steeds niet...

Dat ging vrogger allemaol anders. In 1972 of 1973 trok ik, um foto's te maken met de

In het dialect

Keppelse Kleine Schutteri-j (iets biezuunders in ons land), langs boerderi-jen in Eldrik. Bi-j één van de families kwam ik an de praot met 'n vrouw van veur in de tachtég, 'n nicht van de boer die toevalleg op visite was.

En hoe geet zo'n praoteri-j dan? Woor bun i-j van, woor kom i-j vandaan, woor woon i-j now, bu'j getrouwd, en zo meer. Ze had al gauw deur da'k niet van de boerderi-j kwam en stelde vas da'k 't allemaol wel getrof-fen had. Getrouwd, 'n mooi ni-j huus, werk woor a'k 't nao de zin had en ik kon maor zo vri-j nemmen um foto's te maken.

Joren gelejen was 't veur Dieneke allemaol andes

Dat huuske, beumke, beesje van mien maakte bi-j Dieneke wat lös uut heur jonge joren en wat ze blikbaor op de één of andere manier kwiet mos. As 't aover vrog-ger ging, had ik altied belangstelling. Dus ik luusterde met andacht naor wat Dieneke te vertellen had aover heur 'verkering en zo...'.

Veur disse bi-jdrage heb ik alles wat Dieneke zo vertelde in 'n verhaalvorm opgeschreven en is 't dudelek hoe 't joren gelejen soms ging en da'j, klik of geen klik, aantrekkings-

kracht of geen aantrekkingskracht, beheur-lek te passe könt kommen.

Dieneke was nao ruum 'n half uur nog niet uitgepraot, de muzikanten hadden de borrels al op en de Kleine Schutteri-j was alweer gangs naor de volgende familie. Ik mos d'r snel achteraan, bedankte Dieneke veur 't gesprek en zei da'k 't inderdaod niet slecht getroffen had... Hieronder 't verhaal van Dieneke.

'Goeien aovend.' 'Zeg maor goeie marge', nurkst de moeder van Dieneke. Zi-j is opgestaon um veur heur dochter de deur aopen te doen. 't Is aover één uur. Is dat 'n uutblieven? De olde vrouw löp met blote vuten in de pantoffels aover de kolde estrik-kenvloer deur de lange gang naor de alkoof. Met 'n mieterge bewaeging schöf moeder de piepende grundel weer in de sponning. Kniepend met de ogen tegen 't lich van 'n klein aolielempke löp Dieneke deur de kolde kökken naor heur kamer in 't achterhuus. 'Gelukkig, ze bunt naor bed', mompelt ze in zichzelf.

In de alkoof van heur olders heurt ze nog wel 't genoster van vader. Ze hebben 't aover 't late thuuskommen en natuurlek aover Geurt Daoms uut de Grindstraote, woormet ze naor de Diemse kermis is gewes. 't Zol

heur kold laoten, ze löt Geurt in ieder geval niet schieten, ze is onderhand ook al bienao vief-en-twinteg.

Bi-j 't uutklejen schöt Dieneke nog wel in de lach. De gekleurde confetti völt uut de lange losse haoren. Heur ondergoed is nat van 't zweit. 't Was ook alderjekes heit in de bomvolle dansaal van de Harmonie op de letste dag van de Diemse veurjoorskermis. Dansen van de veleta was deur de drokte niet meugelek. Deurum maor hossen, springen en zoepen, de hele aovend deur.

Al 't lawaai van de dansaal en de kermis met kop-van-jut en schiettent, dreunt nog bi-j Dieneke deur 't heufd.

Dieneke klimt in de olde bedstee en ligt nog 'n hötje te prakizeren hoe 't de kommende waek verder zal gaon. Heur olders zölt 't wel niet aover de kermis hebben en ook wat zuneg goeie marge en zo zeggen. Ze het weineg verdusie

in 'n gezelleg gesprek. Heur vader zal wel beginnen te nölen aover 'den arme heren-boer uut Achter-Waehl' woormet ze naor de kermis was gewes.

Dieneke zat d'r toch wel met in de maag. Ze had Geurt belaoft um disse waek met heur olders te praoten, 't mos d'r van kommen. Wat Dieneke angeet, zol ze gewoon met Geurt gaon trouwen, zonder brulfte, gewoon in de zondagse kerkkieren, erges 'n klein huuske huren en beiden gaon werken. Maor dat geet natuurlek niet, hi-j is uut de baetere boerenstand en wil dat deurum beslist niet...!

Dieneke verzucht, wat kunnen gewone mensen toch bli-j en gelukkeg waezen umdat ze niks bezitten! Ze scharrelt vanaf hun vieftiende of zestiende joor, now met disse dan met dén, ze gaon hen dansen en hebben lol. Vaak trouwen ze al met achttien of negentien joor en kriegen 'n trop kinderen. Aan 'n kamer met alkoof, 'n kökken en 'n zolder veur 't slaopen van de kinderen hebben ze genug. Buten 'n huusken met 'n tönneke en binnen 'n zinken teiltje veur de waekelekse wasbeurt. 't Geld dat ze verdienen, wödt opgemaakt en ze laeven ook van hier en door geraapte kleine eerpels, 'n stukske spek of wos en af en toe 'n gestreup-te haas of 'n knientje. Aover uterlek vertoon of stand hoeven ze zich niet drok te maken.

Vrogger.

De jaarlekse kermis of de uitvoering van de zang is een uitlaatklep.

Bi-j de boerenstand was dat allemaal anders. De oldste kon vaak wel op de boerderi-j van de familie terecht, maor veur de jongere bruurs en zusters was dat allemaal niet weggelegd. Wol i-j ook wieter as boer of boerin dan mos i-j veur 'n eigen boerderi-j op z'n minst al gauw tien of twalef duzend gulden, en veur 'n pachboerderi-j 'n duzend of zes, eigen geld hebben um te kunnen beginnen. Dan nog ha'j joren lang zwoe lasten veur rente en 't pachten van de grond. En als 'beloning' ook nog jonge joren met völ zörge...

Dieneke lag nog 'n hōtje te prakizeren aover hoe 't allemaal wieter mos. Meermaals was ze gevraagd deur jonges uut de buurt, maor alle keren was 't bi-j vader en moeder dezelfde riedel: stand, geld, grond, boerderi-j en beesten. Niet een was d'r goed genug. En wat Dieneke d'r van vond...?

't Was al veurbi-j drie uur as Dieneke eindelek in slaop vōlt. Um half zes lōp de wekker af en geet ze um zes uur naor de Koewei; de Diemse kermis in 't heufd en in de benen.

As ze bienao kloor is met 't melken, springt plots Geurt aover de sloot. 't Is 'n tengere, maor wel gespierde boerenkeerl van 'n joor of darteg. Hi-j is ruum 'n halve kop kleiner dan Dieneke. Hi-j kik wies, maor ook 'n betjen bezōrgd uut de ogen. As zoon uut 'n groot gezin mot hi-j zelf veur zien toekomst zörge. Hoe geet die d'r uutzien?

'Wat bu'j al vrog hier, Geurt?', schrikt Dieneke. 'Jao, ik bun ni-jschierig um te heure hoe 't gisteraovend allemaal gegaon is'. 'O..., goed..., niemand geheurd of gezien..., alles was al naor bed.' 'Dus aover dat andere he'j nog niet gepraot?' 'Now begriep ik ow', zegt Dieneke. 'Nee, dat za'k disse waek wel doen.' 'Veget 't niet', spoort Geurt nogal gebiedend aan. 'Wi-j könt zo toch niet aan 't sjouwe blieven?'

Met 'n rood heufd van de schrik en de zenuwen slentert Dieneke, helemaal in gedachten van wat allemaal kommen geet, met 't melkkarretje naor huus. 'Zo niet aan 't sjouwe blieven', maalt alsmoor deur heur heufd. Maor as vader en moeder d'r tegen bunt? Die hebben beide een haekel aan 't 'herenboertje.' Waorum? Hi-j is 'n oppas-

sende jonge keerl met thuus 'n behoorleke boerderi-j met 'n boer zoas d'r weinig in de omgeving zun. Alleen... Hi-j hef völ bruurs en zusters en zal daorum niet völ metbrenge. Dat is wat ze bi-j Dieneke thuus niet ansteet. De scheldnaam 'herenboertje' hef heur bruur Kobus 'm gegeven; now nuumt de hele buurt 'm zo.

De volgende morgen mot 't knechtje gaon melken. Koortseg en met heufdpien woelt Dieneke in heur bed. Helemaal veur niks geet Geurt naor de koewei en gluurt tussen de elzehegge deur, geen Dieneke.

'Ik denk da'j een zwoe koldigheid heb opgelopen op die smerege Diemse kermis. Warm gedans, dan in de trek zitten en inens met een hoop lawaai naor buten', merkt moeder met 'n betjen leedvermaak op. 'Niks as zenuwen en heufdpien', verdedegt Dieneke zich. 'Ik zol niet wetten woor dat i-j zenuwen van mos hebben.'

'Ik mot ow wat zeggen, maor durf 't niet goed', huult Dieneke, zonder heur moeder an te kieken. I-j hoef veur ow moeder toch geen geheimen te hebben, ik bun toch geen onmens. Ik wil wetten wat d'r loos is.' Snik-kend richt Dieneke zich op. 'Geurt hef mien al vaak gevraagd um vader veur te stellen um ons de Laege Kamp te geven. Wi-j kunnen d'r 'n goeie pach van opbrengen. Dan könne wi-j veur ons eiges beginnen. Kobus hef vrogger wel 's gezeid dat hi-j dat deel later wel met mien wol ruilen.'

'De Laege Kamp? Wat kö'j ow toch in de kop halen. Wat wo'j door in vredesnaam met beginnen?'

'Door können wi-j toch een huus op zetten? En van 't achterste stuk 'n wei en bongerd maken', huult Dieneke.

'Een huus bouwen zonder geld en dan hals-aover-kop de armoed in met dén nakenden herenboer? Deern, wach toch ow tied af. Ik was aover de darteg toen ik ging trouwen en ik was nog vrog genug. Mot vader now al twinteg bunder geven um dén Waelhse herenboer an een boerderi-j te helpen? At e eenmaal dén kamp hef, dan kump e zo um wat anders. De Laege Kamp, door kump niks van in. As Kobus disse niet wil hebben, dan geet 't naor Dorus en dan blif 't bi-j de plaats.

Met een klap smit moeder behoorlek ange-brand de deur dicht. Hulend zinkt Dieneke in de kussens van heur bedstee. Had ze 't maor niet gevraagd. I-j mot ow tied afwachten, vindt moeder. Maor toen een 'weduw-man', achttien jaor older dan Dieneke, 'n

Joren later, 't melken ging gewoon deur.

hötjen gelejen heur hand kwam vraogen, toen was 't niet neudeg dat ze heur tied mos afwachten. Vader en moeder vonden alles best, umdat dén man een eigen boerderi-j had, bienao vieftien beesten, en ze thuus niet hoefden bi-j te springen. Maor toen had Dienneke geen trek um meteen te beginnen met zes blagen van 'n ander...

De volgende dag is Geurt Daoms al weer vrog bi-j de melkwei. 't Liekt d'r op dat hi-j, zonder notie te nemen van de knecht, de dragende beesten bevuult en beknip, alsof

hi-j d'r binnenkort een paar veur zien komende boerderi-j wil aovernemen. 'Ik gleuf da'j hier een vas baantje gekregen hebt', begint hi-j 'n präötje met de knecht die een emmer melk läög giet in de 'tuut'. 'Dienneke is nog ziek, gleuf ik', antwoordt dén, zich 'n betjen dom hollend. 'Ziek? Woensdag hef ze toch nog gemolken', vrög Geurt op 'n toon alsof 't 'm niet völ döt. 'Of ze now drek ziek is, wet ik niet. Ik denk dat ze een betjen näölderi-j hef met heur oldeleu', gniffelt de knecht met zichtboor leedvermaak.

'Näölderi-j?' 'Jao. Ik heurde ze gister nogal keffen in de slaopkamer. Heur moeder was beheurlek aan 't uutvaren en dat ze de Laege Kamp nooit zol kriegen. Dat kon ze zeker en vaste uut 't heufd zetten.'

Veur Geurt was de uutlaoting van de knecht en de genuumde afloop een beheurleke tegenvaller. Door had hi-j al zien tied niet veur 'opgeofferd', door had hi-j geen rekening met gehollen.

Zonder Dienneke te hebben gespraoken, schrif Geurt heur 'n klein, laf briefken, woorin hi-j angif van verdere verkering af te zien.

Veur Dienneke kump d'r 'n zwoe tied. Ze wet niet dat Geurt 't slechte ni-js aover de Laege Kamp van de knecht had vernommen en gif zichzelf aoveral de schuld van. Maor dat 't allemaal 'n achterbakse streek was van Geurt Daoms, door kwam ze 'n paar maond later pas achter. Maonden bleef ze sukkelen en kniezen, pillen en poeiers van de huusdokter hielpen niet. De tied mos 't allemaal genezen!

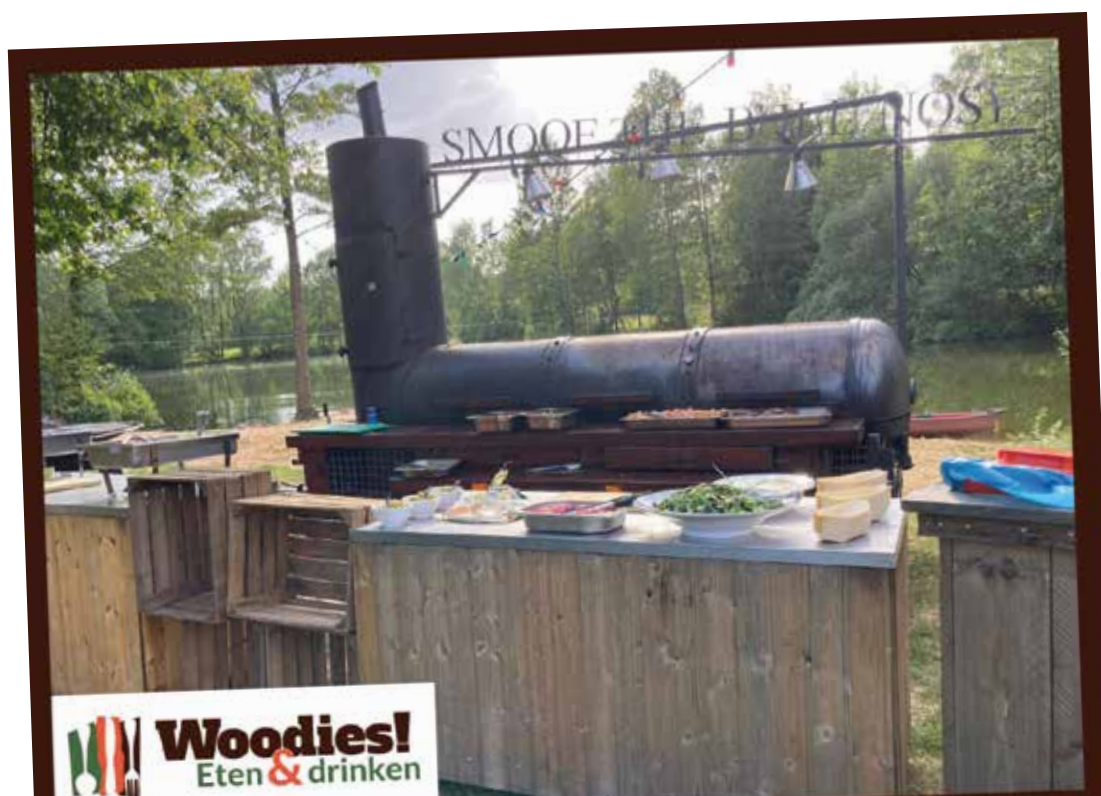
Maor zoas wi-j al konden verwachten, zat de liefde bi-j Geurt niet erg diep. Twee maonden later was Geurt Daoms 't stralende herenboertje op zien brulfte met Riekske Lubbers van de Hummelse Hei. Riekske is 'n al behoorlek grieze weduwe met twee kinderen en twaalf jaar older as Geurt. Ze had 'n mooi klein boerderi-jke met 'n halve bunder eigen grond en 14 beesten. In huus had ze ook nog twee olde eumkes, bruurs van heur vader. Dat disse twee mennekes al joren doorveur bi-j de notaris hadden geregeld dat ze veur de erfenis 'n plaatske bi-j de kachel kregen en dat Riekske hun zol blijven verzörge, nam Geurt maor op de koop toe. Veur wat, heurt wat...

En Dienneke? Dienneke vond zich behoorlek verraogen en begon zich langzaamaan ook te old te vinden veur de haevege kermisaovenden in Hummel, Waehl of Diem. 'n Aardegen degeleke keerl hef ze uutendelek nooit getroffen. Ondanks alles hef Dienneke heur olders tot op hoge laeftied trouw verzörge en was ze de lieve tante veur de zeuven kinderen van heur twee bruurs. 't Melkem ging gewoon deur! Misschien had Dienneke in die tied ook wel 'n betjen pech. Tegeswoordeg köj ow anmelden veur 'n datingsite en kommen de keerls in ri-jen van zes veurbi-j. En as dat schoeven niet bevölt, köj altied nog metdoen met Lang leve de liefde. Succes niet verzekerd!

DREMPTSE

Vier kermis in 't Hessenhuus met een nieuwe tent!

Dit jaar bieden we je extra luxe naast 't Hessenhuus met onze nieuwe tent. Daar kun je wederom genieten van het eten van Woodies. Er is weer keuze uit vier heerlijke menu's dus voor ieder wat wils. In ons feest-café bieden we twee dagen lang gezellige muziek. Op zondag treedt er een live band voor je op en maandag zorgt een dj voor de muzikale noten. We nodigen daarom jong en oud van harte uit voor een heerlijke maaltijd en volop gezelligheid

www.hessenhuus.nl

KERMIS 2024

KEUZE UIT VIER MENU'S UIT DE SMOKER:

**BROODJE KIPSHOARMA
MET TOMAAT-KOM-
KOMMERSALADE,
FRIET EN 2 SAUZEN**

**BROODJE PULLED PORK
MET WITTEKOOL-
SALADE, FRIET EN
BARBECUESAUS**

**BETALING
MET
MUNTEN**

**SPARERIBS MET
FRIET, SALADE EN 2
KOUDE SAUZEN**

**BROODJE HAMBURGER
MET TOMAAT, SLA,
CHEDDAR, UITJES,
FRIET EN BURGERSAUS**

**BEIDE KERMISDAGEN GEOPEND:
OP ZONDAG VAN 16.00 TOT 22.00 UUR EN
OP MAANDAG VAN 16.00 TOT 22.00 UUR.**

MET GEZELLIGE LIVEMUZIEK!

Graag tot ziens in 't Hessenhuus!

Tekst: **Gerard van der Kamp**

Foto's: **PR, Rinus G.M. Rabeling, Gerard van der Kamp**

Ree (Capreolus capreolus).

Reebok en -geit (*Capreolus capreolus*).

Bijzondere natuur, zoogdieren [2]

Het ranke ree, de sluwe vos en de favoriete eekhoorn

Op je wandeling door een van onze bossen of een fietstocht over de Hessenweg kan je zo maar plotsklaps oog in oog komen te staan met een ree. Weliswaar zal het contact van korte duur zijn en springt het schuwe dier schielijk de struiken weer in, maar toch heb je eventjes verbaasd gestaan.

Het ree

Reeën behoren tot de hertachtigen, net als het edelhert en het damhert. Die laatste twee zijn onder andere op de Veluwe te bewonderen. Het ree komt in heel Nederland voor, bij ons in het oosten iets meer dan in de kustprovincies, en houdt van bosachtige streken met open plekken en akkergebieden. Maar ook in rietlanden en op de heide kan je het dier tegen komen. Op de Waddeneilanden wordt wel eens een verdwaald exemplaar aangetroffen.

Als er maar voldoende voedsel, dekking en vooral rust is. Het overgangsbied van loofbos naar open terrein heeft zijn voorkeur om er

dekking te zoeken, te rusten én te herkauwen.

Het ree heeft een zandgele tot roodbruine vacht die in het najaar verkleurt naar langharig grijsbruin. Donkere exemplaren kan je bijvoorbeeld, door toedoen van het jacht- en wildbeleid destijds van baron Van Westerholt, in de buurt van kasteel Hackfort (in Vorden) tegenkomen.

Een volwassen man (reebok) heeft een gewei met drie tot zes vertakkingen dat elk jaar wordt afgeworpen en opnieuw aangroeit.

Reegeit (Capreolus capreolus) met kalfje.

Mannetjes zijn iets groter dan vrouwtjes (reegeit), een flink formaat herdershond.

Als enige hoefdier kent een reegeit nadat zij door een mannetje is bevrucht (juli en augustus) een periode van kiemrust. De ongeboren vrucht ontwikkelt zich pas later (december) waardoor de draagtijd wordt verlengd naar de meest gunstige periode. Eind mei, begin juni worden de kalveren geboren. Meestal een tweeling, maar ook eenlingen en zelfs drielingen zijn mogelijk.

Het kalf ligt op een verdeckte plek op de grond en wordt door moeder een aantal keren per dag gezoogd. De rest van de dag is het jong alleen en zal niet wegvlugten bij een onverwachte ontmoeting. Door terreinbeheerders worden dan ook borden geplaatst waarop het publiek wordt gevraagd reekalfjes met rust te laten, niet te benaderen of aan te raken en vooral de rustgebieden te mijden. Goed maaibeleid van de agrariërs weet ook steeds meer slachtoffers onder de reekalfjes te voorkomen. (Zie ook: 'Met een drone op zoek naar reekalveren, hazen en nesten' in De Hessencombinatie nr. 55, juni 2024).

Na enkele maanden eet het kalf gras en is de zoogtijd voorbij. Het volgt moeder met haar zeer opvallende witgele vlek op het staartloze achterwerk over de wissels op zoek naar geschikt voedsel.

Reeën leven in het voorjaar en zomer meestal alleen (geiten met jongen uitgezonderd); de rest van het jaar leven ze in groepjes, de zogenaamde sprongen.

Ze doorkruisen hun gebied via vaste routes 'wissels' op zoek naar malse blaadjes, scheuten, boomknoppen of kruidige grassen en planten. De oudere dieren zijn daarbij zeer alert en waakzaam. Na enkele happen kijken ze op en ruiken in de lucht om onraad te snuiven en de omgeving te verkennen. Bij het minste gerucht of verstoring gaat een ree er met sierlijke sprongen vandoor.

Om te herkauwen zoeken ze plekken op droge meestal wat hogere plaatsen in zowel bos als veld. Naar mate deze vaker gebruikt worden, zijn deze ligplaatsen beter te herkennen. Voordat het dier gaat liggen, krabt het in de bodem.

Andere sporen van reeën naast wissels en ligplekken zijn de veegsporen aan jonge bomen langs bospaden of bosranden. De mannetjes vegen dan de bast van hun nieuwe gewei om de jeuk kwijt te raken. Hoewel het goed gaat met de soort in zijn algemeen, vallen er regelmatig slachtoffers door het verkeer en ook door het opjagen (stress) en zelfs aanvallen van niet aangelijnde honden. Een natuurlijke vijand is de wolf en voor jonge kalfjes zijn dat arenden, vos, wilde kat en zwijn. Ook sterven er in de winter dieren door infecties en voedselgebrek.

Normaliter wordt een ree in het wild zeven tot acht jaar oud.

Een verstoorde reebok (Capreolus capreolus) op de vlucht.

De vos

Kan je reeën met name in de schemering langs bosranden goed zien, de vos is bij uitstek een schemer- en nachtdier. Een opportunist die leeft van prooien die zich gemakkelijk laten verschalken.

Voorale kleine knaagdieren en konijnen/hazen vormen het hoofdmenu. Maar ook eieren, bessen, valfruit, aas en vogels worden verorberd. Dus ook kippen en weidevogels, vandaar zijn slechte naam onder

Een vos snuffelt rond bij een kippenhok.

Vos (Vulpes vulpes).

agrariërs en natuurliefhebbers. De vos kwam eerst voor op de hogere delen van ons land, maar zijn territorium is inmiddels uitgebreid tot aan de kust. In alle leefgebieden (bos, park, duinen, polders enzovoort), zelfs in de steden en de dorpen kom je 'Reintje de vos' al tegen, behalve op de Waddeneilanden.

Het dier is niet veel groter dan een flinke kat. Heeft een oranjebruine, rode of bruingrijze vacht met een kenmerkende dikke lange staart. In de winter is de vacht veel dikker en donkerder.

Vossen hebben holen en krijgen eenmaal per jaar jongen. Het hol bevindt zich onder boomwortels, een oud konijnenhol of in een pijp van een dassenburcht. Het wijfje (moer) werpt eind maart, begin april haar jongen. Doorgaans 4 tot 5 welpen die na een week of drie, vier door moeder naar een groter hol worden verplaatst. Het mannetje (rekel) woont niet bij het gezin, maar voert wel voedsel aan in de eerste weken. Eind juni verblijven de jongen meestal bovengronds

en wordt er flink gespeeld in het dichte struikgewas. Aan het eind van de zomer gaan de jongen de wijde wereld in op zoek naar een eigen territorium. Vindt hij/zij die niet, dan kan er geen voortplanting plaatsvinden en sterft de vos een natuurlijke dood. Tachtig procent van de jongen haalt het eerste jaar niet.

Vossen jagen alleen, maar leven in familieverband (rekel, moervos en welpen). Is er voldoende voedsel dan worden territoria met elkaar gedeeld. Een paartje kan soms jarenlang bij elkaar blijven.

De vos staat bekend om zijn sluwheid, maar ook om de 'zinloze' slachting die hij kan aanbrengen in een kippenren, bij eenden of in broedkolonies van vogels. Dit fenomeen heet 'surplus killing' en wordt veroorzaakt door de neiging van een vos om elk dier dood te bijten dat er niet in slaagt om weg te vluchten. Die neiging is aangeboren en in de natuur van belang als zich zo'n kansje voordoet van een groot voedselaanbod op één plek.

Een vossenwelp kijkt nieuwsgierig uit het hol.

Spelende vossenwelpen in de buurt van het hol.

Eekhoorn (Sciurus vulgaris).

De eekhoorn

De eekhoorn is de meest favoriete soort van wilde zoogdieren onder Nederlanders, bleek uit een grootschalig onderzoek. Vooral de pluimstaart en de kleur van het dier worden erg gewaardeerd. De vos komt na de egel op

plek drie, gevolgd door het ree. Onze bosrijke omgeving en de vele aantrekkelijke tuinen in de dorpen in de buurt daarvan zijn een uitgelezen leefgebied voor eekhoorns. De voorkeur gaat uit naar een ouder bos omdat daar meer voedsel en

nestgelegenheid is. Uit onderzoek blijkt dat het aantal nesten in de Achterhoek de laatste jaren afneemt. Een oorzaak daarvoor is moeilijk aan te geven.

Eekhoorns zijn vooral 's morgens vroeg of laat in de middag actief. Ze zoeken voedsel op de grond en in bomen. Dat bestaat vooral uit boomzaden (eikels en noten) en kegels van naaldbomen. Verder vullen ze hun voedsel aan met boomknoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen en insecten die ze onder de schors van een boom aantreffen.

Ze kunnen goed klimmen en springen behendig van tak naar tak en van boom naar boom. De staart wordt als evenwichtsorgaan gebruikt. Eekhoorns dalen altijd met de kop naar beneden.

Hebben ze mensen in de gaten dan weten de diertjes zich rap aan de achterkant van de boom aan het zicht te onttrekken.

In het najaar zijn ze erg druk met het aanleggen van een extra wintervoorraad. Ze houden geen winterslaap, maar verstoppert hun voedsel op diverse plekken in de grond, in boomholtes of oksels van boomstammen. Door hun reukvermogen weten ze de noten en zaden later weer op te sporen.

Eekhoorns bouwen hun nesten hoog in de bomen (hoger dan 5 meter) die vooral in de winter, als er geen bladeren zijn, goed opvallen. Het nest is bolvormig, iets groter

Eekhoorns dalen altijd met de kop naar beneden.

Een eekhoorn op het nest, hoog in een boom.

dan een voetbal (doorsnee 30-50 cm), gemaakt van takken en twijgen met bladeren. Van binnen bekleed met zacht materiaal als mos, gras of houtbast. Ook worden wel boomholten of oude kraaiennesten gebruikt. Naast het hoofdnest zijn er meerdere reserve- of slaapnests in gebruik.

Eekhoorns leven alleen en hebben een eigen territorium waar naar voedsel wordt gezocht. Alleen voor de paartijd (december-februari en mei-juni) zoeken de beide geslachten elkaar op. Daarna leven ze weer apart.

In het stevige kraamnest werpt het vrouwtje 2 tot 5 blinde en kale jongen. Na drie weken zijn ze behaard en zien kunnen ze na een maand. Ongeveer tien weken duurt de zoogtijd en opvoeding, en na een maand of drie worden de jongen de wijde wereld ingestuurd. Doorgaans wordt ongeveer een kwart van de jongen ouder dan 1 jaar. Voor de gehele populatie geldt dat maar 1 op de 100 ouder wordt dan vijf jaar. Dat komt niet zo zeer door predatie (boommarter, havik en vos) of het verkeer, maar vooral door het voedselaanbod in hun leefgebied. Na een slechte zomer en herfst sterven veel eekhoorns in de winter of neemt de vruchtbaarheid af zodat er minder jongen worden geboren. Ook vormt een exoot als de grijze eekhoorn steeds meer een bedreiging voor onze inheemse rode soortgenoot, net als het toenemend aantal herfststormen waarbij de nesten worden vernield.

Eekhoorns zijn beschermde dieren die wij kunnen helpen. Bomen in je tuin of directe omgeving zijn belangrijk en vooral bomen met zaden als beuk, hazelaar of tamme kastanje. Net als vele andere dieren hebben eekhoorns het meeste aan 'rommelige' tuinen met houtwallen, takkenrillen, bladerhopen, valfruit en grasmaaisel. Die trekken insecten aan en zorgen voor paddenstoelen en schimmels. Ook water is van groot belang.

Directe hulp door speciale nestkasten en voedsilo's kan in sommige gevallen uitkomst bieden.

Ook de aanwezigheid van water is voor eekhoorns van groot belang.

Eekhoorn (Sciurus vulgaris).

Bronnen:

Diverse edities tijdschrift 'Zoogdier' van de Zoogdierverseniging en Natuurpunt.

Algemene informatie Zoogdierverseniging.

Dé lederwaren speciaalzaak

ter Steeg
lederwaren

berba
bags & wallets

aunts & uncles

BEAR
DENIM

Coolidge & Beersma

Herschel
SUPPLY CO. DENIM
TRADE MARK

SACCOO
signature on leather

mywalit
the wallet you never forget

FRED DE LA BRETONIERE

ARCADIA
MADE IN ITALY

HESTER VAN EEGHEN
- AMSTERDAM -

GABS

SHABBIES
AMSTERDAM

voi
leather design

SECRID
Made in Holland

Meipoortstraat 4 • Doesburg • www.ter-steeg.eu

RegioRijdschool

www.regiorijdschool.nl

- ✓ Voor auto, motor, automaat en theorieopleiding
- ✓ Voordeel-lespakketten, spoedopleiding mogelijk
- ✓ Vlotte rijopleiding: niet meer lessen dan nodig

Voordeel-
les-
pakketten

RegioRijdschool Maarten Kolk

Van der Hardt Abersonlaan 10 - 6998 AX Laag-Keppel

T: 06 - 549 751 39 - I: www.regiorijdschool.nl

M. LEISINK

BOUWONDERNEMING

TIMMERWERKEN - VERBOUW - ONDERHOUD

Strengsche Veld 25

6996 DK Drempt

T 06 - 12 99 60 05

E maurice@leisinkbouw.nl

I www.leisinkbouw.nl

Gun de reeën hun rust en veiligheid

Het Landgoed Keppel heeft in en om Laag-Keppel, door het plaatsen van speciale borden, het initiatief genomen om de wandelaars/bezoekers te wijzen op de kwetsbaarheid van de reeënpopulatie en de wijze waarop iedereen aan de bescherming een bijdrage kan leveren.

Hieronder vindt u de tekst zoals die op de borden is vermeld. Samen leveren we, door het opvolgen van de adviezen, een belangrijke bijdrage aan het behoud van het dier in onze fraaie omgeving.

Reeën kunnen zich goed aanpassen aan het leven met mensen, maar de aanwezigheid van rust is hiervoor essentieel. De rust is voor het ree nodig voor voedsel zoeken (6-10x per dag) en vooral ook voor het herkauwen van dit voedsel (6-10 uur per dag). Zonder dat herkauwen worden er te weinig voedingsstoffen opgenomen. Ook wordt de darm dan gevoelig voor infecties en verzwakt het dier in conditie. Het ree wordt ziek, sterft of verdwijnt uit zijn gebied. Daarnaast zijn de reekalfjes erg kwetsbaar. Reekalfjes liggen gewoon ergens op de grond en houden zich stil bij gevaar. De moeder is in de buurt en houdt haar kalf altijd in de gaten, maar blijft bang voor hond of mens. Mocht u zelf een kalfje zien liggen: gewoon laten liggen en niet te dichtbij komen. Loslopende honden zijn in dit gebied een groot probleem voor reeën. Honden zijn hun natuurlijke vijanden en in iedere hond schuilt ergens een roofdierinstinct. *Zelfs een welopgevoede hond zal, ook zonder de intentie om een ree kwaad te doen, veel stress bij het ree veroorzaken.*

Reeën ontvluchten hun rustplek en komen daardoor niet toe aan hun voedselvertering. Daarnaast worden er hier ieder jaar weer kalfjes doodgebeten. Daarom is het belangrijk dat u uw hond aan de lijn houdt. Zolang u en uw hond op het opengestelde wandelpad blijven, is er niets aan de hand. Dat mag ook met een lange lijn. De dieren kennen deze paden en zijn vertrouwd met normaal gedrag van wandelaars en honden op die paden.

Dit natuurgebied is opengesteld voor wandelaars met honden, maar het blijft in de eerste plaats een thuis voor de natuur.

**U en uw aangelijnde hond op het pad, de dieren in het bos.
Zo kan ook het ree zich hier thuis blijven voelen.**

KERMEX

EVENT CATERING

HOOGWAARDIGE • EVENEMENTENCATERING
FESTIVALECATERING • PARTYCATERING

**MET ADVIES
& SERVICE
VOOR UW
EVENT**

TEL. 06 20 27 97 17 • WWW.KERMEX.NL

Het Bloemenlokaal

Uw lokale bloemist voor:

- * Losse bloemen
- * Boeketten
- * Planten
- * Glas- en aardewerk
- * Decoratie
- * Trouwarrangementen
- * Rouwarrangementen
- * Bloemabonnementen

* * * * *

Het Bloemenlokaal 0575-781234
 Burg. Smitstraat 19 www.hetbloemenlokaal.nl
 7221 BH Steenderen info@hetbloemenlokaal.nl

autoschade Frits Bloemen

- Wij repareren voor alle verzekeringsmaatschappijen
- Vervangend vervoer • Ruitservice
- Uitdeuken zonder spuiten • 24 uur bereikbaar

FABRIEKSTRAAT 20B • 7005 AR DOETINCHEM • TEL.0314-340637 • WWW.FRITSBLOEMEN.NL

Achmea
Schadeservice

EUROGARANTBEDRIJF

Univé Schade Service

't Is altijd lente... een liefdesverhaal

Bij Jan was ongetwijfeld het liedje door zijn hoofd gegaan: *'t is altijd lente in de ogen van de tandartsassistente...* Alleen ging het hier niet om de tandartsassistente, maar om de doktersassistente.

Jan was weduwnaar, 83 jaar en had geen kinderen. Hij kwam in augustus 2014 voor het eerst bij zijn huisarts, waarna hij regelmatig zorg ontving van dienst assistente. Daarbij was blijkbaar de welbekende vonk overgeslagen. Leeftijd was volgens Jan slechts een getal en dus was het wat hem betreft geen probleem dat zij nog een jonge blom was van 49.

In maart 2015 gaf Jan aan dat hij zijn nieuwe vlam tot enig erfgenaam wilde benoemen. Daarbij liep hij echter aan tegen een aantal probleempjes.

Ten eerste: In de wet staat (eenvoudig gesteld) dat iemand die gezondheidszorg verleent voor datgene waaraan de erflater uiteindelijk overlijdt, niet tot erfgenaam mag worden benoemd. Althans, deze making kan vernietigd worden door een belanghebbende.

Doel van de regeling is natuurlijk te voorkomen dat iemand in een dergelijke kwetsbare positie onder druk wordt gezet door een verzorgende om deze tot erfgenaam te maken. Er bestaat echter een uitzonderling voor naaste bloed- en aanverwanten.

En er was nog een probleempje: zou de assistente al erfgenaam zijn, dan zou zij tot 40% erfbelasting gaan betalen omdat zij fiscaal gezien een 'derde' was van Jan.

Voor wat betreft het eerste probleem: Jan had geen kinderen en geen broers en zusters, dus de vraag was welke belanghebbende dit zou willen vernietigen.

En voor wat betreft het fiscale probleem: Jan wilde twee vliegen in één klap slaan door een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Als aanverwant zou de partner dan onder de uitzonderingsregel vallen voor zorgverleners en bovendien ineens de partnervrijstelling hebben voor de erfbelasting van ruim zeven ton.

Maar dat gaf nog een derde probleem: zijn jeugdige schone was al gehuwd. Maar goed, ook zij was oplossingsgericht en dus scheidde zij in juli 2015 van haar man en in augustus ging zij met Jan een partnerschap aan. Vervolgens overleed Jan in oktober.

Het eerste probleem bleek er inderdaad niet te zijn: de making werd door niemand vernietigd.

De fiscus bleek echter een grotere hobbel, want de belastingdienst weigerde de grote vrijstelling omdat het 'fraus legis' zou zijn. Dat betekent dat het partnerschap geen reële betekenis zou hebben en puur bedoeld zou zijn om de erfbelasting te voorkomen.

De rechter gaf de assistente echter gelijk. Zij hoefde slechts aan te tonen dat er sprake was van 'enige genegenheid' om te bewijzen dat het partnerschap niet 'alleen maar' was aangegaan vanwege de fiscale gevolgen. En dat lukte, onder meer door brieven te tonen die de geliefden elkaar stuurden, waaruit van hun onderlinge genegenheid bleek.

Kortom: het kan zijn dat u als partners zelf moet aantonen dat er sprake is van 'enige genegenheid'. Dus mocht u met uw lief veel bekvechten in het openbaar, dan kan het handig zijn om elkaar af en toe toch een liefdesbrief te schrijven. Of misschien kunt u op die spaarzame momenten van genegenheid snel wat filmopnamen maken. Ik bedoel natuurlijk: zegt hij of zij onverwachts iets liefs, pak uw telefoon en laat het even herhalen.

Overigens wil ik dit mooie liefdesverhaal niet verpesten met te veel details, maar de echtscheiding was in juli, het partnerschap met Jan in augustus. Jan overleed in oktober en in november woonde de assistente al weer samen met haar ex-man en hun kinderen, in het door haar, vrij van erfbelasting, geërfde huis...

van de notaris

Mr. Jeroen te Lindert (51) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een jaren 50 rock-'n-rollband.

Foto: Wim van Hof

Ff kletsen met... *Lynn Overbeek*

Lynn Overbeek (23) woont samen met haar ouders Hans en Karin, broer Stan en hond Freek in Hummelo. Ze is inmiddels 5 jaar eigenaar van Made By Lynn. Ze heeft een liefde voor de camera en legt de mooiste momenten vast. Vanaf september start ze als docent BeTec en Ondernemerschap op het Zone College in Doetinchem.

Wat staat er op je bucketlist?

‘Als eerste zou ik heel graag het Noorderlicht willen vastleggen. Ik heb het Noorderlicht al wel eens gezien in Lapland, maar had toen nog niet genoeg kennis van de camera. Ik zou daarom graag teruggaan naar een plek waar ik dit verschijnsel kan vastleggen. Verder wil ik heel graag wilde dieren op een safari fotograferen. Dat lijkt me heel gaaf, maar ook wel spannend. Ik ben nog nooit in Afrika geweest, dus het lijkt me een hele mooie ervaring.’

Wat is het leukste cadeau dat je ooit hebt gekregen?

‘Hier moet ik even goed over nadenken, maar ik denk dat ik die nog moet krijgen. We zitten hier voor het huis van mijn oma. Zij heeft van alle kleinkinderen een fotoboek gemaakt van hun kindertijd. Zo zijn bijvoorbeeld mijn zwemlessen, familie-uitjes en andere bijzondere momenten vastgelegd. Dit boek ligt bij mijn oma in de kast en die krijg ik wanneer ik het huis uitga.’ Ben je als lezer benieuwd of Lynn stiekem in dit boek heeft gekeken? Het antwoord is ja. ‘Tijdens de verjaardag van mijn oma kon ik het niet laten om toch even te kijken.

Ik kan niet wachten tot ik er echt doorheen kan bladeren. Het is een heel dierbaar cadeau.’

Bij welk muziknummer heb je een speciale herinnering?

‘Ik heb niet zoveel met muziek, maar er is één nummer waar ik een speciale herinnering bij heb. Dat is *Eye of the tiger* van Survivor. Toen mijn vader 50 werd, heb ik heel lang geoeftend op het drumstel, zodat ik met dit nummer kon optreden op zijn feest. Ik drumde in die tijd, en mocht optreden op het podium tijdens het feest. Ik weet nog goed dat mijn vader zó enthousiast was. Iedere keer als dit nummer weer opkomt, is er wel één van ons die zegt: ‘Dit is ons nummer!’ Het is een hele mooie herinnering. Ik heb het drumstel nog wel, maar hij staat helaas een beetje te verstoffen. Verder heb ik dus niet zoveel met muziek, maar zet me ergens neer en ik dans wel. De Nederlandse meezingers en kroegmuziek doen het altijd goed.’

Welke uitdaging zou je nog wel eens willen aangaan?

‘Er is één ding wat ik heel graag zou willen, ik vind het alleen een

beetje eng. Dat is namelijk circuitrijden. Mijn broer rijdt met een auto op het circuit in Assen en Zandvoort. Ik kom uit een echte autofamilie en deed vroeger zelf ook aan autocrossen samen met mijn broer. Ik heb toen een heftig ongeluk gehad. Ik ben over de kop gegaan, de auto zat helemaal in elkaar. Mijn vader en broer hebben me toen geholpen om de auto weer op te knappen. Toen dat gedaan was, en ik de auto weer in durfde, gebeurde hetzelfde nog een keer... Ik voelde de druk om te presteren, maar was hier zoveel mee bezig, dat het weer mis ging. Het lijkt me best spannend om weer in zo'n auto te stappen. Maar wanneer ik mijn broer op het circuit zie rijden, begint het toch weer te kriebelen. Die uitdaging zou ik dus heel graag willen aangaan, maar nu nog even niet. Ik zou het echt heel graag willen, maar moet dan wel die drempel over.'

Hoe ziet jouw ideale vrije dag eruit?

'Ik denk dat ik voor heel veel jongeren spreek: lekker ergens op het terras in de zon zitten, winkelen en uit eten. Het idee dat je dan even niks hoeft, vind ik fantastisch. Ik ben niet heel vaak vrij, maar mocht ik een vrije dag hebben, dan ziet die er zo uit. In de zomer heb ik het altijd lekker druk met fotoshoots. En dat vind ik hartstikke leuk om te doen. Op een vrije zondag ga ik graag uit eten. Ik heb geen vaste plekken waar ik heen ga, ik hou wel van afwisseling. Italiaans eten is mijn favoriet. Vroeger ging ik ieder jaar naar Italië met mijn ouders. Ik hou van pizza met *prosciutto en burrata*. Wanneer ik op het terras zit, bestel ik graag Liefmans. Dat vind ik zo lekker.' Heeft ze de nieuwe Liefmans smaak al geproefd? Enthousiast roept ze: 'Die heb ik! Wil je er eentje meenemen?' Ze loopt naar binnen en zet een flesje Liefmans Peach buiten op tafel. Een vriendelijk gebaar, wat Lynn ook wel typeert.

Wat zou je absoluut niet kunnen missen?

'Dat is mijn laptop. Al het werk dat ik doe, is digitaal. Altijd als ik ergens naartoe ga, probeer ik te bedenken hoe ik mijn laptop kan meenemen. Bijvoorbeeld op vakantie of in de auto, zodat ik foto's kan bewerken. Het nabewerken van foto's duurt nog langer dan een fotoshoot zelf. Ik reken een uur voor een fotoshoot. Met de nabewerking ben ik een middag druk. Ik ben dan bezig met het selecteren, bewerken en uploaden van foto's. Dat kost best wat tijd, maar ik doe het met heel veel plezier.'

Wat wilde je worden toen je klein was?

'Dat is een leuke, dat is juf. Bij alles wat ik deed, wilde ik de kinderdroom van juf waarmaken. Ik heb stages gelopen op basisscholen, maar dat was niet echt wat voor mij. Toch wilde ik wel het onderwijs in en ik kan nu zeggen dat dit me gelukt is. Ik heb er hard voor gewerkt, maar dan heb je ook wat. Vanaf september word ik docent op het Zone College. Ik ga daar de vakken BeTec (beeldende vorming techniek) en ondernemerschap geven. Het leuke is ook dat ik zelf op die school heb gezeten. Mijn oude docenten worden nu mijn collega's. Ik hou wel van de Achterhoekse mentaliteit daar. Toen ik het belletje kreeg dat ze me graag als collega wilden hebben, was ik ontzettend trots. Dit belletje was in dezelfde week als het moment dat ik hoorde dat ik was afgestudeerd. Ik heb de opleiding Communicatie en Multimediadesign op de HAN afgerond. Ik ben onwijs blij dat ik mijn kinderdroom heb waargemaakt.'

Wat is je meest recente grote aankoop?

'Dat was de vakantie naar Nice samen met 4 vriendinnen. We zijn daar lekker naar het strand geweest, hebben heerlijk gegeten en

echt genoten met z'n allen. We hebben veel gelachen, maar ook hele mooie gesprekken gevoerd. Dat was wel heel bijzonder. We kennen elkaar van de lagere school, maar zaten niet bij elkaar in de klas. We hadden nog nooit wat met zijn vijven gedaan, dus dit was de eerste keer. Het was erg leuk en zeker voor herhaling vatbaar.'

Hoe ziet jouw droomauto eruit?

'Eigenlijk heb ik die al. Ik heb een Audi A3 gekocht van het eerste geld dat ik met mijn eigen bedrijf heb verdiend. Ik ben er erg blij mee, en wil hem eigenlijk ook nog niet wegdoen. Inmiddels heb ik hem vier jaar. Ik zie mezelf later wel in een andere mooie sportieve Audi. Maar voor nu ben ik heel trots dat de Audi A3 mijn eerste auto is waar ik hard voor heb gewerkt. Dit heb ik ook van mijn ouders meegekregen: als je iets echt wil, moet je er hard voor werken.'

Wat is een mooie herinnering uit je jeugd?

'Toen ik 16 was, heb ik een schakelbrommer gekocht. Ik heb een maand lang in Zeeland in een animatieteam gewerkt en van dat geld heb ik de brommer gekocht. Samen met mijn broer heb ik de brommer *gewrapped* in roze en zwart. Hiermee heb ik drie jaar door weer en wind naar school in Doetinchem gereden. Ik heb hier zoveel mensen mee ontmoet, zo ook mijn vriend. We parkeerden onze brommers naast elkaar op school. Daarna kregen we contact en we zijn nog steeds samen. Ook veel vrienden van nu ken ik doordat zij vroeger een schakelbrommer hadden. Als ik erover praat, begin ik alweer te lachen. Het was zo'n leuke tijd.'

Tuincentrum Bloemendaal

www.tuincentrumbloemendaal.com

Rijksweg 14

6996 AC Drempt

0313 - 47 30 33

Tuincentrum

Bloemisterij

Hovenier

Kwekerij

Wat doe je het liefst op een regenachtige dag?

'Dan lig ik met een dekentje op de bank en zet ik Netflix of Videoland aan. Ik kijk dan graag naar *Goede Tijden Slechte Tijden*. Dat is ook wel echt mijn *guilty pleasure*. Maar ik ben een laatbloeiër hoor, ik kijk het nu een jaartje. Ik weet niet hoe het komt, maar ik kijk echt iedere aflevering.'

Wat is de mooiste foto die je ooit hebt gemaakt?

'Tijdens een reis in Cuba heb ik een hele mooie fotoserie gemaakt. Ik was daar samen met mijn ouders en broer. Je gaat daar een aantal jaar terug in de tijd. Er is daar geen internet, dus het enige wat ik eigenlijk had, was mijn camera. Toen ben ik daar langs de wegen de oude auto's gaan fotograferen. Deze foto's hadden geen nabewerking nodig, de beelden waren van zichzelf al perfect. Als ik naar de foto's kijk, voelt het echt als een sprookje. Ik wist alleen niet zo goed wat ik met de foto's moest doen. Uiteindelijk heb ik ze op mijn Facebook-pagina gezet. Vanaf toen is mijn Facebook platform *Made By Lynn* ontstaan. Het doel van deze pagina was het delen van mijn werk. Maar al gauw kreeg ik via Facebook ook wat opdrachten binnen. Ik had in het begin ook helemaal niet de intentie om een eigen bedrijf te beginnen. Die fotoserie in Cuba was dus het eerste werk wat ik deelde, en zo is het balletje gaan rollen. Vanaf toen wisten mensen dat fotografie mijn hobby was, en uiteindelijk heb ik er mijn werk van mogen maken.'

Wat is het leukste feest dat je ooit hebt meegemaakt?

'Dat is sowieso Pontificaal hier in Hummelo. Het is iets waar we thuis echt naartoe leven. Mijn vader zit in de vriendengroep die Ponti-

ficaal heeft gestart. Toen ik klein was, mocht ik natuurlijk nog niet naar het feest. Maar toch 'hielpen' alle kinderen van de vaders uit die vriendengroep met opbouwen. Maar eigenlijk liepen we meer in de weg', zegt Lynn lachend. 'De volgende dag moest er weer afgebouwd worden, en ook daar waren we altijd bij. Met alle kinderen gingen we dan op zoek naar geld. We wisten precies waar we moesten zoeken, vooral bij de patatkraam was veel te vinden. Nu komen alle vrienden van mijn ouders, broer en mij ieder jaar hier. We gaan dan cake eten en bier drinken. Vervolgens lopen we met zijn allen richting het feestterrein, en kan het feest beginnen!'

Waar staat jouw droomhuis?

'Mijn droomhuis staat sowieso in de Achterhoek, het liefst in Hummelo. Ik heb het hier ontzettend naar mijn zin, de grote stad is niks voor mij. Maar ik ben me heel erg be-

wust dat het moeilijk is om hier een huis te vinden als starter. Mijn vriend woont in Ulft, dus wie weet vinden we daar wel iets. Misschien dat we eerst wel ergens anders gaan wonen, maar dat we eindigen in Hummelo.'

Wat maakt jouw werk zo leuk?

'Ik heb heel dankbaar werk. Ik mag mensen fotograferen op hun mooiste dag. Ik doe van alles, van familieportretten tot bruiloften. Ik heb ook wat shoots mogen doen met families waarvan iemand ernstig ziek was. Je kunt hiermee echt wat betekenen voor mensen door het vastleggen van een mooie herinnering. Daarnaast leer je zoveel mensen kennen, ieder met een ander verhaal. Ik sta er altijd voor open om deze verhalen van mensen aan te horen. Ik mag hele mooie momenten vastleggen en heb veel klussen hier in de omgeving. In het begin deed ik shoots voor bekenden uit het dorp, maar inmiddels komen er ook 'onbekenden' voor een shoot, en dat vind ik heel erg leuk.'

Beschrijf jezelf in drie woorden...

Het eerste woord dat Lynn noemt is 'stoer', en dat blijkt ook wel uit de verhalen die ze zojuist vertelde. Ze is opgegroeid met auto's en motoren, en heeft inmiddels ook een eigen motor. 'Samen met mijn broer heb ik mijn motorrijbewijs gehaald, deze heb ik nu twee jaar. Alles wat wielen heeft, vind ik helemaal fantastisch. Het tweede woord dat bij mij past is: krullen. Mensen herkennen mij vaak aan mijn krullen', vertelt Lynn lachend. 'Het laatste woord is vrolijk, ik hou van gezelligheid.'

Thuis zeggen wij altijd: Doe wat je leuk vindt! En daar is Lynn volop mee bezig!

Sanne Zenhorst, de trotse Nederlands kegelkampioen 2024.

Dremptse Sanne is Nederlands Kegelkampioen

Kegelen is geen alledaagse sport, maar iedereen kent het spel. Sanne Zenhorst uit Drempt kegelt elke week bij H.Z.P. in Doesburg en werd dit voorjaar Nederlands kampioen. Een goede reden voor een gesprek met deze Dremptse.

‘Bij de kampioenswedstrijd stond ik wel even met knikkende knieën toen ik zag dat ik op winnen stond. De overwinning was geweldig en gaf me een heel trots gevoel. Maar al die bombarie daarna hoeft niet zo van mij. Bekers, medailles, huldigingen en allemaal bloemen... mijn moeder krijgt die eerlijk gezegd vaak, want wat moet ik met zoveel bloemen.’

Dat ze kampioen kegelen is, maakt Sanne Zenhorst (30) eigenlijk niet zo heel veel uit. Dat ze er nog elke week plezier aan beleeft, vindt ze veel belangrijker. Met deze nuchtere houding laat Sanne zien dat een sport beoefenen gaat om gezelligheid, het leuk hebben voor jezelf en vanuit daar de competitie aangaan en jezelf uitdagen.

Deze jongedame komt van oorsprong uit Giesbeek en woont nu een aantal jaar met haar man aan de Binnenweg in Drempt. Kegelen kwam toevallig op haar pad toen ze gevraagd werd voor een wedstrijd in Doesburg waarbij kegelaars en niet-kegelaars samen streden. Het beviel haar zo goed, dat ze bleef plakken bij de kegelsport. Inmiddels gooit ze zo goed dat mensen al met hoge verwachtingen naar haar kijken. ‘Dat is het lastigste nu, mensen verwachten iets, maar je moet het ook nog steeds wel dóen.’

Elke maandagavond oefent Sanne bij H.Z.P. in Doesburg. De gemoe-

delijkheid van de kegelsport vindt ze een van de leukste dingen. Iedereen moedigt elkaar aan en ons kent ons hier.

Dat haar moeder een van haar grootste fans is, zal niet alleen aan de bloemen liggen. Sanne is een gelijkmoedige jonge vrouw die kiest voor een sport waaraan ze plezier beleeft en zal daarin trouw aan zichzelf blijven. Dat is pas een kegelkampioen om trots op te zijn!

Kegelen is geen ‘soort van bowlen’!

Kegelen lijkt voor een leek op bowlen, maar dat is het absoluut niet, aldus Sanne. Daarom een lesje over de verschillen:

- De baan is drie keer zo smal, maar 30 centimeter breed.
- De baan ligt op de vloer, waardoor de bal eraf kan rollen.
- De zijkanten van de baan zijn iets gewelfd.
- Er zijn negen kegels in het spel, in plaats van tien.
- Je gooit tien of vijftien ballen en niet slechts twee keer.
- In die ballen zit ook nog eens maar één in plaats van drie gaten.

Kegelen vraagt al met al heel wat souplesse in het gooien. Iedere zaterdagmiddag kun je in Doesburg het kegelen uitproberen. Het kegelhuis vind je tegenover zwembad Den Helder.

Veel trainingsuren...

De trotse kampioene op het ereshavot.

Baggerdepot Drempt klaar voor natuurontwikkeling

Er is mooi nieuws over het baggerdepot tussen de Oude IJssel en boerderij Wydorp aan de Rijksweg in Drempt. Het depot is inmiddels afgedekt met een leeflaag; een bovenlaag waarop de natuur zich kan gaan ontwikkelen. Ook is een inlaatwerk en een stuw aangelegd, waarmee water uit de Oude IJssel kan worden ingelaten. Overtollig

water kan in een zogenaamde kwelsloot lopen. Hiermee zijn de randvoorwaarden aanwezig om een prachtig rietmoeras te laten ontstaan.

Het baggerdepot Drempt is een oude zandwinplas. Meer dan 25 jaar geleden is een begin gemaakt met de plannen voor het storten van baggerslib uit onder andere de Oude IJssel. Het gestorte baggerslib

is inmiddels afgedekt met een forse kleilaag en de plas is verder 'verondiept'. De verondieping heeft een belangrijke meerwaarde voor natuur en landschap van en rond de plas. Het gebied wordt onder de naam Project Rietzanger onderdeel van de Ecologische Verbindingszone Oude IJssel. Het rietmoeras wordt overgedragen aan het Waterschap Rijn & IJssel. In de komende tijd zal er een

wandelpad met onder meer een vogelkijkpunt worden aangelegd. De nazorg van het baggerdepot wordt door de provincie Gelderland uitgevoerd. We zullen de verdere ontwikkelingen blijven volgen en komen hier te zijner tijd uitgebreid op terug. Nog even, en dan zijn hier een mooi rietmoeras en onder andere de rietzanger, kluut en kamsalamander te zien!

Mariëtte Schouten-Diest: Van brooddeeg naar brons

Mariëtte vertelt de achtergrond van de titel van het interview tijdens ons gesprek in haar galerie De Bisschop aan de Broekstraat in Hummelo. Op deze prachtige plek is Mariëtte in 1949 geboren en bracht ze haar jeugd door met haar ouders en haar twee broers. Nu woont ze met haar echtgenoot Henk Schouten in het op initiatief van haar vader en grootvader gebouwde woonhuis.

De boerderij met varkens, koeien, kippen en een boomgaard was haar speelplek. Hoewel er natuurlijk ook gewerkt moest worden. Er was altijd wel iets te doen op het erf of in huis. Stilzitten en lanterfanten is nog steeds lastig voor haar, zegt ze. Natuurlijk was er ook tijd voor vermaak.

Jeugd

'Ik knutselde en tekende graag en reed paard. Dat vond ik heerlijk. In de zomer ging ik met vriendjes en vriendinnetjes, door de weilanden,

naar de Grote Beek. Het water was zo schoon en helder. Ik leerde er zwemmen. Maar toen het aankwam op diplomazwemmen, destijds in het zwembad van Laag-Keppel, waar nu de Jachthaven Bommen

Mariëtte Schouten verwelkomt u graag in Galerie 'de Bisschop' achter de gelijknamige boerderij aan de Broekstraat in Hummelo.

Berend is in de Oude IJssel, bleek dat ik niet kon watertrappelen. Wist zelfs niet eens hoe ik dat moest doen. Ik kreeg dus, ondanks dat ik heel goed kon zwemmen, geen zwemdiploma tot mijn teleurstelling. Mijn kleinkinderen, in het bezit van A, B en C, lachen mij nog steeds uit, oma gezakt voor haar zwemdiploma!

'Ik heb een leuke jeugd gehad aan de Broekstraat. Wat was het er toen anders. De ruilverkaveling was nog niet geweest en de landerijen waren gescheiden door al tientallen jaren bestaande heggetjes en houtwallen. We konden toen niet kijken tot Toldijk of Drempt. Gelukkig zie ik nu weer wat landschapsherstel. Al wordt de Muizengatweg nooit meer het zandpad van vroeger.'

De Bisschop

'Mijn vader kwam uit Schiedam en was de zoon van een aannemer. Zijn vader opvolgen, zag hij niet zitten. Liever werd hij boer. Hij kwam als volontair bij de familie Demink op de Balen aan de Loenhorsterweg in Hummelo, het ouderlijk huis van mijn moeder. Daar ontmoette hij haar, ze werden verliefd en trouwden. Een tante van mijn moeder woonde op 'de Bisschop' en zocht een opvolger. Ze kregen toen de mogelijkheid om de boerderij over te nemen. Dat mijn vader een zoon van een aannemer was, was te zien. Er werd altijd gebouwd en verbouwd. De lange kippenstal van ruim 100 meter was in die tijd opmerkelijk. Het achter-

huis en de oude melkstal waar nu de galerie gevestigd is, dateren nog uit de achttiende eeuw.'

Opleiding

'Na de mms in Arnhem was ik op zoek naar een functie waar ik blij van werd. Dat was een opgave. Ik wilde eigenlijk wel iets met dieren, maar wist niet precies wat. Mijn vader had de oplossing. Je kunt een jaar gaan werken als au pair in Frankrijk en dan heb je wellicht wel een idee. Ik stond niet te springen, maar vond het ook een uitdaging. Het gaf me ook de mogelijkheid om mijn Frans te verbeteren. Ik kwam terecht bij een familie met vier kinderen waarvan de vader Nederlander was en de moeder Française. Ze woonden op een boerderij circa 100 kilometer ten zuiden van Parijs. Hier ontmoette ik Henk. Henk zat op de Hogere Landbouwschool in Leeuwarden en kwam als stagiair op de boerderij. We trokken veel samen op en werden verliefd. Henk vertrok naar Nederland om daar zijn opleiding in Leeuwarden af te maken. Na verloop van tijd had ik het ook wel gezien in Frankrijk. Mijn vader echter stimuleerde mij om die periode toch vol te maken, afspraak was afspraak!' 'Weer terug in Nederland ben ik een secretaresseopleiding gaan volgen en heb jaren als secretaresse gewerkt in Arnhem.' Mariëtte met een glimlach: 'Tien vingers blind typen kan ik nog altijd maar uiteindelijk gaf dát werk mij na verloop van

tijd steeds minder voldoening.'

'We gingen 'samenwonen' in Arnhem. We huurden een souterrain naast mijn werk, knapten het op en gingen er wonen. Het heeft maar even zo mogen zijn. Een hoosbui met 'modderstroom' zorgde ervoor dat we halsoverkop weg moesten. Wat nu? We waren voor even 'dakloos'.'

Familie

'Inmiddels studeerde Henk in Wageningen. We konden daar een flat huren... We

Mariëtte geniet van de schilderijen van Frans Brinkhorst.

moesten dan wel getrouwd zijn, zo ging dat in die tijd. Dus we trouwden. In de studentenflat woonden meer getrouwde studenten, vaak zelfs al met een kind. We vertrokken daarna naar Bennekom. Hier werden Maureen en Rob geboren. Nadat Henk zijn studie afgerond had, verhuisden we naar Hoog-Keppel. Henk was inmiddels veehouderij-docent aan de Hogere Landbouwschool in Deventer (nu Larenstein). Ons derde kind, Tom, werd in Hoog-Keppel geboren.' 'Met de kinderen kwam ook mijn creatieve kant naar boven. Zoals ik zelf met een glimlach zeg... het begon allemaal met brooddeeg. Samen met de kinderen knutselen en bakken. Wat werd ik hier, samen met de kinderen, blij van.'

Creatieve ontwikkeling

'Ik besloot daarom bij de Gruitpoort in Doetinchem een opleiding boetseren te volgen. Jozef Kemperman was mijn leraar. Dat was in 1986. Ik vond het er fantastisch en bleef er tot 1997. Wat heb ik er veel geleerd. Ik kan het nog steeds elke dag toepassen. Het zorgde er ook voor dat mijn wensen concreter werden. Ik wilde verder met mijn creatieve kant en een eigen bedrijf starten. Het plan was geboren.'

'Na het overlijden van mijn vader in 1996 zijn wij in 1997 op mijn ouderlijk huis gaan wonen en kon ik mijn grote wens om op termijn een eigen galerie te starten, in vervulling laten gaan. Ook konden we op kleine schaal paarden en schapen gaan houden.'

'In het jaar 2000 is Henk gestopt in Deventer en zijn we samen de schuur gaan ombouwen tot galerie, een enorme klus en eind 2001 afgerond. In 2002 zijn we opengegaan en was Galerie 'de Bisschop' een feit.

Leuk is misschien wel te vermelden dat wij in 2002 samen de start maakten als zzp'er. Henk was inmiddels een vlees- en later ook vishandel voor de horeca gestart en ik was kunstenaar en galeriehouder.'

Galerie 'De Bisschop'

Mariëtte: 'Frans Brinkhorst uit Bronkhorst was een van de eerste exposanten. Ik ben er nog steeds dankbaar voor en blij mee dat ik hem heb gekend. Helaas is hij te jong overleden. Zo'n aardig en betrokken mens. Hij maakte prachtige koeienschilderijen. Gelukkig heb ik zelf nog mooie werken van hem.'

'En nu... werk ik hier met ziel en zaligheid aan mijn beelden. Waren die in de beginperiode met name van keramiek, nu zijn ze van brons. Daar kan ik nog beter en mooier mee werken. Bovendien zijn ze minder kwetsbaar. In de eerste jaren maakte ik vaak paarden en pony's. Ik wist en weet door het rijden en de verzorging van paarden hoe ze in elkaar zitten. Dat vergeet ik nooit. Kijk je nu rond in de galerie, dan zie je om je heen ook andere dieren. Het zijn wel dieren 'waarmee ik me op een of andere manier verbonden voel', waar ik mijn gevoel in kwijt kan. Mooie voorbeelden zijn de vliegende uil of de kwetterende mussen op een tak. De reiger heeft een prominente plek bij de entree. Je kan niet om haar heen.'

De bronzen karper bij de Gouden Karper in Hummelo.

Schapen.

Specht.

Ijsvogel.

Kraanvogel.

Mariette vervolgt: 'Een van mijn leukste en eervolste opdrachten is het vervaardigen van de bronzen karper onder de kastanjabomen op het terras van De Gouden Karper geweest. Altijd weer mooi om deze daar zo te zien staan.'

In het verleden heb ik uitstapjes gemaakt naar wat meer exotische dieren zoals een cheeta en olifanten. Mooi om eenmaal te maken, maar mijn liefde ligt bij de dieren uit mijn directe omgeving, met name vogels. Als ik aan het werk ben, ben ik volledig ontspannen. Het geeft me zoveel voldoening als het weer gelukt is, als het beeld

zo geworden is als ik me had voorgesteld. Ik word ook erg blij als mensen mijn werk mooi vinden, als zij er op hun beurt weer blij van worden. Daar heb ik een aantal mooie voorbeelden van ervaren.' Een ervan. 'Ik word gebeld door een Vlaams sprekende man die graag op zondag naar mijn galerie wil komen. Dat kan. Een wat morsige man in een niet nieuwe auto komt het erf oprijden en vertelt dat hij op zoek is naar een schilderij met koeien, zwartbont wel te verstaan. Hij is dol op koeien en heeft er zelf 120. Ze zijn zelfs, zo zegt hij, belangrijker dan zijn vrouw. Wij waren even stil. Hij bleek naast boer ook dierenarts te zijn en had net zijn praktijk verkocht. En nu wilde

*Uw verdriet kunnen wij
niet wegnemen...
wél de zorg van de uitvaart*

Dag en nacht bereikbaar via tel. 0313-474909

Het maakt niet uit of en waar u verzekerd bent.

Rouwcentrum: Meipoortstraat 74, Doesburg

Email: info@patrimoniumdoesburg.nl

Uitvaartverzorging
Patrimonium Doesburg

www.patrimoniumdoesburg.nl

> AUTOGLAZ. RUITSCHADE DIRECT HERSTELD IN HEEL NL

Ruitschade wordt in heel Nederland snel hersteld door één van de 60 Autoglaz vestigingen. Er is altijd wel een vestiging bij u in de buurt. En anders komen wij naar u toe. De ruitschade specialisten van Autoglaz regelen alles voor: expertise, reparatie, kalibratie en afhandeling met uw verzekeraar.

STERREN IN GLAS

- ✓ Reparatie en Vervanging
- ✓ Levenslange garantie
- ✓ 24/7 bereikbaar
- ✓ Korte wachttijd

AUTOGLAZ
STERREN IN GLAS

Melgers autobedrijf

Hoge Wesselink 2
7221 CJ Steenderen
Tel. (0575) 451974

WASSTRAAT - ELKE WERKDAG OPEN

Waar kunnen we u mee helpen?

Installatietechniek E&W

Bronboringen en
bodemenergie

Waterbehandeling en
pompinstallaties

Wärmtepompen en
hybridesystemen

Beregening

Ontijzing

Brandputten en
bluswatervoorziening

Service en onderhoud

Zutphen-Emmerikseweg 13b ■ 7227 DE Toldijk

T: 0575 452041 ■ info@verheyetoldijk.nl ■ www.verheyetoldijk.nl

Mariëtte geniet met haar man Henk van de paarden.

hij ook nog koeien aan de wand en in de kamer een of meerdere koeien in brons zodat hij ook binnen altijd koeien om zich heen had. Aan het eind van de dag ging hij weg met een 'koeienschilderij' en twee bronzen koeien. Wat was hij blij. We hebben er nog lang over nagepraat, zo'n bijzondere ontmoeting. Later kwamen wij zijn naam weer tegen tijdens een ontmoeting met een 'koeienschilder'. De Vlaamse meneer had daar zelfs een schildercursus gevolgd. Hij hield echt van koeien dus.'

'Twee keer per jaar organiseer ik een expositie met gastexposanten. De thema's draaien altijd om natuur. Dat is de verbinding.'

Vrije tijd

'Wat ik doe naast het werken aan mijn beelden? Ik wandel graag en veel met onze hond langs de IJssel en door het bos. Dat ontspant me en geeft me energie. Daarnaast help ik Henk met de paarden. Ook nu zijn er weer veulens die extra zorg nodig hebben. In de winter heb ik tijd om te lezen. Dat doe ik dan graag. Ik ga er lekker voor zitten met een kop thee. Mijn dagen zijn dus gevuld...'

'Mijn wens? Dat mensen komen genieten van mijn beelden, van de andere exposanten. Wees welkom, drink een kop thee of koffie en geniet van het moois dat je ziet.'

Mariëtte bij de vele gietmallen.

Mariëtte in de weer met het afwerken van een gegoten object.

Hoe gaat Mariëtte Schouten te werk?

'Ik maak een grove opzet van een beeld in klei, de dagen daarna ben ik aan het verfijnen en vervolgens ga ik met het natte kleimodel naar de bronsgieter. Hij maakt met behulp van een mal een hol evenbeeld in was. Dit wasmodel werk ik eerst weer bij omdat kleine details soms verdwijnen, ogen kunnen bijvoorbeeld makkelijk dichtslippen. Daarna wordt dit holle wasmodel ingepakt in gips en de binnenkant gevuld met een papje van fijn gravel en gips. De was is nu helemaal ingesloten. Dit geheel gaat de oven in: de was verbrandt dan en de buiten- en binnenmal worden hard zodat er een holte ontstaat die precies de vorm heeft van het beeld. Die holte wordt direct uit de oven volgegoten met vloeibaar brons. Als dat gestold is, wordt de buitenmal weggehakt en het gietkanaal dichtgelast. Daarna begint de afwerkingsfase voor mij: gietkanalen en gietnaden moeten worden weggewerkt. Met een frees, borstels en een haakse slijper moet je het ruwe brons verder 'boetsen' tot het de vorm en gladheid heeft die ik wil. In het begin liet ik dat doen omdat ik geen apparatuur had. Nu doe ik dat zelf. Ook het patineren, de laatste afwerking doe ik zelf. Dat was een leerproces. Met vallen en opstaan heb ik dat onder de knie gekregen.'

Tweede elftal HC'03 viert twee kampioenschappen

Kampioen worden in de competitie is bijzonder. Kampioen worden in de bekercompetitie is ook bijzonder. Dus het is een fantastische prestatie als je met je team in één seizoen zowel kampioen wordt in de competitie als de beker. Het tweede elftal pakte deze dubbel in het afgelopen seizoen. Een geweldige stunt, zeker voor een tweede elftal.

Het is alweer enkele weken geleden dat de kampioensfeestjes werden gevierd, maar voor leider Marco Holman en aanvoerder Dion Koenders waren het momenten om nooit te vergeten. Samen kijken ze terug op het succesvolle seizoen. 'Aan het begin van het seizoen wordt ieder voetbalteam altijd in een bekercompetitie

ingedeeld waar je in een poule een aantal tegenstanders treft. Als team beschouw je die bekerwedstrijden aan het begin van het seizoen meestal als oefenwedstrijden, de focus ligt op de competitie. Toch gingen ons die wedstrijden best goed af en gingen we vrij makkelijk een ronde verder', begint Dion te vertellen.

In de volgende ronde van de beker had het team het geluk dat ze veel wedstrijden op hun vertrouwde sportpark in Drempt mochten spelen. Marco: 'Als je in die volgende ronde een bekerwedstrijd verliest, ben je direct uitgeschakeld. Maar we wonnen alle wedstrijden en bleven tot aan de winterstop vlak voor Kerstmis nog steeds in de race.'

Na het kampioenschap werd ook de beker gewonnen.

Ondertussen was eind september de competitie ook begonnen, waarbij het elftal veel minder succesvol was. 'Daar verloren we onnodig een paar wedstrijden. Maar ja, dat gebeurt soms. De andere teams verloren echter ook veel punten, waardoor er rond de winterstop geen overduidelijke koploper aan te wijzen was', weet Marco zich nog te herinneren.

Cultuur

Toen het voetballen begin dit jaar weer werd opgepakt, verzamelde het tweede elftal steeds meer punten in zowel de competitie als de bekerwedstrijden. Dion zit samen met een paar andere spelers al geruime tijd bij dit elftal en stapte zo in een bestaand team. Zo'n zes jaar geleden kwam daar een grote groep spelers bij, voornamelijk van de A-junioren. 'Dan is het altijd maar afwachten wat er met de cultuur in zo'n team gebeurt. Maar dat is helemaal goed gekomen, dat vind ik mooi. Eigenlijk is de teamsamenstelling veranderd, maar is de cultuur bewaard gebleven. We zijn inmiddels samen een hechte vriendenclub. De sfeer in ons team is altijd goed. In het veld zijn we allemaal heel fanatiek en vallen er wel eens harde woorden. Na de douche kunnen we daar

samen gelukkig ook heel hard om lachen', ervaart Dion.

Meestal staat een tweede elftal in dienst van het eerste elftal. 'Als het eerste spelers te kort komt, worden er meestal spelers van het tweede elftal geleend. Maar dat hebben wij dit jaar na de winterstop niet meer gedaan om ons te focussen op onze eigen prestaties', legt Marco uit. In het voorjaar werd al wel duidelijk dat het kampioenschap in de competitie binnen handbereik was en dat we ook in de beker nog kans maakten op de titel. Uiteindelijk viel voor de competitie de beslissing op Tweede Pinksterdag, maandag 20 mei, in de thuiswedstrijd tegen OBW.

'Er was heel veel publiek op afgekomen. Dat was geweldig en we wonnen met 2-0.' Een rondje met de platte wagen door het dorp volgde en natuurlijk was het daarna groot feest in de kantine en buiten op het terras.

Focus

Hoewel het seizoen na een kampioensfeestje meestal wel afgelopen is, moest het tweede begin juni nog een laatste competitiewedstrijd spelen. Maar dat was slechts een formaliteit. Daarnaast stond er op zaterdag 1 juni nog de bekerfinale tegen Gendringen

op het programma. Deze werd op neutraal terrein gespeeld in Hulshorst, dichtbij Nunspeet. Dion: 'We zeiden tegen elkaar: als we kampioen in de competitie worden, dan winnen we ook de beker. Dat voelden we gewoon zo sterk. Met een bus vol spelers en supporters reden we die kant op. De sfeer was super en de spanning was voelbaar, maar na vijf minuten zag je dat alle spelers gefocust waren. Onze trainer zei toen: 'We gaan deze wedstrijd winnen!' En hij kreeg gelijk, we wonnen met 5-0.' Drie doelpunten waren afkomstig van buitenspeler Jesse Arntz. 'Hij was in die wedstrijd echt heel belangrijk', voegt Marco eraan toe.

Twee kampioenschappen in één seizoen. Een unieke prestatie bij de senioren in de geschiedenis van HC'03. Een beter afscheid had trainer Theo Mennings na drie seizoenen niet kunnen krijgen. Volgend seizoen staat trainer Stefan Peters voor de groep. Afgelopen jaar was hij al als assistent-trainer actief bij het tweede elftal. In augustus is de groep weer met trainen gestart en in september staan er weer wedstrijden gepland. 'Dan zullen we de bekerwedstrijden niet meer als oefenpotjes beschouwen', lacht Dion.

Persoonlijkheid van schapen centraal in kudde Hoog-Keppel

Wie niet vaak in Hoog-Keppel komt, weet het waarschijnlijk niet, maar al vier jaar lang is het de thuisbasis van een kudde schapen. Esther Nulden uit Doesburg komt iedere dag langs om haar kudde te verzorgen. Toch was het houden van schapen geen vooropgezet plan.

Enkele schapen komen nieuwsgierig naar Esther Nulden gelopen. 'Dat is Brownie, een van de meest aanhankelijke schapen. En dat is Rosa, die komt zo ook nog wel even,' vertelt Esther. Niet veel later komt Rosa inderdaad nieuwsgierig kijken, gretig op zoek naar wat krabbels. Ook andere schapen komen even een kijkje nemen. 'Een paar schapen komen altijd een aai halen, anderen zeggen alleen even gedag en sommigen zijn nieuwsgierig, maar willen niet aangeraakt worden.' Esther vertelt over de familiebanden binnen de kudde: 'Die met die grijzige vacht die net op ons afkwam, heeft een zus die juist de meest schichtige van de groep is. Hun oma was als lam super schichtig. Daar heb ik

heel wat mee te stellen gehad als ik de schapen moest verplaatsen. Ik heb haar gehouden en ze werd met de jaren steeds makker. Ze ontwikkelde zich tot een echte oermoeder die haar ondeugende lammetjes altijd prima onder de duim had.' Ook over de andere schapen somt Esther moeiteloos feitjes op.

IJslands

Esther heeft geen bijzondere voorliefde voor schapen. Al houdt ze van dieren en is ze sportmasseur voor paarden, het kwam een beetje op haar pad. 'Jaren geleden hield ik een familie-enquête. Daaruit bleek

Esther Nulden bij haar kudde.

dat ik uit een hele ondernemende familie kom. Dat herkende ik bij mijzelf en het werd hoog tijd dat ik daar ook invulling aan ging geven. Ik ben toen als freelance managementassistent begonnen en had soms tussen opdrachten tijd over. Ik besloot ook eens in het buitenland te gaan werken en kwam terecht in IJsland. Zo'n negen maanden heb ik koeien gemolken en reed in mijn vrije tijd paard. In september halen IJslandse boeren te paard hun schapen op uit de bergen. Ik hielp daarbij en kwam er de jaren daarna voor terug. Later hielp ik ook in de lammertijd.' Esther ging drie jaar op en neer tussen Nederland en IJsland om te helpen bij de schapen. 'Toen dacht ik: wat ik in IJsland doe, kan ook in Nederland. En het moet mogelijk zijn om dieren ook hier een gevoel van vrijheid en ruimte te geven.' Ze kocht acht drachtige schapen en zo begon haar schaapskudde.

88 schapen

Ze had toen al wel een opleiding tot schaapsherder gedaan en wist dus goed welke zorg schapen nodig hebben. 'Ik begon met mijn kudde als begrazingskudde. Mensen konden de schapen inhuren om percelen te begrazen.' Het aantal schapen groeide door lammeren en een enkele aankoop steeds verder, ook omdat Esther dacht dat dit mogelijk rendabeler en efficiënter zou zijn. 'Als je toch op pad moet voor een ronde langs de schapen, dan kunnen het er net zo goed vijftig zijn in plaats van acht. Maar met het grotere aantal moest de kudde ook vaker opgesplitst worden. Het verzetten van de schapen werd steeds meer werk. Ook vanwege de vele kleine begrazingspercelen waar heel wat werk nodig was voordat de verplaatsbare omheining opgezet kon worden. Inmiddels had ik het vilt van de geschoren vachten ontdekt en daar wilde ik ook wat tijd aan kunnen besteden.' Op het hoogtepunt had Esther 88 schapen in haar kudde.

Daarvan is nu nog een kleine groep over met 24 schapen. De oudste is elf en de helft is ouder dan zes. Esther heeft geen specifiek ras, dat vindt ze ook niet zo belangrijk. 'Ik fok schapen op karakter, gezondheid en mooie wol. Ik vind het leuk als ze zelfstandig zijn en eigenheid tonen. Wat ondeugend gedrag kan ik ook wel waarderen. Echt schichtige schapen probeer ik te vermijden. Als ik de schapen wil bekappen of behandelen in het open veld is het prettig als ze zich laten vangen. Met alle schapen heb ik een geschiedenis en ik weet hoe ze zijn. Dat betekent ook dat ik afwijkend gedrag van ieder schaap makkelijk herken en kan inschatten wat ze nodig hebben. Afwijkend gedrag kan zijn dat ze wat langer blijven liggen, anders ademen, naar mij toe komen terwijl ze dat anders niet doen of hun houding of blik. Schapen zijn

prooidieren en geven subtiele signalen af. Als je die leert zien, kun je snel geven wat ze nodig hebben en daar zijn ze dan dankbaar voor.'

Groepsdynamiek

De groep heeft een eigen dynamiek en onderlinge verstandhoudingen. 'Die dynamiek ontstaat door familiebanden en vriendschappen. Er is ook een rangorde binnen de kudde en daar wordt af en toe in geschoven wat schermutselingen oplevert. Dat lost zich vanzelf weer op. Vooral als de schapen opgesplitst zijn geweest, moeten ze weer even bepalen wie het voor het zeggen heeft. Ik kijk ook naar de onderlinge relaties als ik schapen verkoop. Behalve het soort schaap dat de koper zoekt, houd ik er rekening mee dat de schapen die de kudde verlaten het onderling goed kunnen vinden en dat de achterblijvende schapen een evenwichtige groep blijven.'

Voor haar is het belangrijk dat de schapen hun natuurlijke gedrag kunnen uitvoeren. 'Ik laat de lammeren bij de oeien en probeer ze genoeg ruimte te geven. Schapen blijven niet op één plek staan als ze grazen. Ze lopen en eten ondertussen: hapje-stapje. Om dat te kunnen doen, verplaats ik ze vaak en probeer ik ze diversiteit van terreinen te geven. Verder moet er bijvoorbeeld als het warm is een schaduwmogelijkheid zijn.'

Grote weides

De hoeveelheid grond die je nodig hebt, is ook wat het moeilijk maakt om een grote kudde te houden. 'Je bent met begrazingsopdrachten nooit lang zeker van een stuk grond. Ik heb zelf geen land en had dus een probleem als een grote opdracht opeens wegviel terwijl de ram bijvoorbeeld al bij de schapen was geweest en er dus het jaar daarop veel schapen zouden zijn.'

Nu loopt haar kudde al vier jaar in Hoog-Keppel. Op een terrein aan de Burgemeester Vrijlandweg begrazen de schapen van Esther voormalige paardenweides. De weides bieden de mogelijkheid om te verweiden, de dieren te verplaatsen van het ene stuk grond naar het ander. Dat is nodig om de kans op wormen te verminderen. 'De weides worden niet bemest en verschrallen waardoor er steeds meer kruiden en planten opkomen tussen het gras. Ik gebruik geen bestrijdingsmiddelen en verwijder onkruid handmatig. Met dit natuurinclusieve weidebeheer kan ik op een vast terrein de schapen toch de diversiteit en voedingsstoffen bieden die zij nodig hebben voor hun welzijn. Als de aanwezige

Vorig jaar werden de schapen ingezet op delen van de Keppelse golfbaan in Hoog-Keppel.

Pedicurepraktijk Pied-à-Terre

PEDICURE EN MEDISCH PEDICURE

Nank van der Boon
Hummelo

Komt ook bij u aan huis!
Vooral voor mensen met DM,
Reuma en COPD

Bel: 06 - 44 50 07 99

ProVoet
Brancheorganisatie
voor de Pedicure

**AUTOBEDRIJF
OVERBEEK**

Verkoop nieuwe en gebruikte auto's
Reparatie
Onderhoud en schadeherstel
APK keuringsstation
Airco service
Total tankstation

Dorpsstraat 4 – 6999 AC – Hummelo – tel. 0314-381674
info@autobedrijfverbeek.nl www.autobedrijfverbeek.nl

Etos
doesburg

Etos Doesburg
Meipoortstraat 11A
6981 DH Doesburg
0313-475963

Wat je vraag ook is, we helpen je verder.

BOUWBEDRIJF

JOLINK HUMMELO

www.bouwbedrijf-jolink.nl tel: 0314-381309

Nieuwbouw | Verbouw | Onderhoud | Renovatie/Restauratie

kruiden het de schapen mogelijk gaan maken zelf af te rekenen met wormen, kan ik ze voor langere tijd op grotere stukken land zetten. Nu maken ze soms nog een uitstapje naar een ander terrein. Als het in de buurt is, lopen we er naartoe.'

Schijnveiligheid

Minder schapen is wat handzamer en past beter op het huidige perceel als vaste verblijfplaats, maar ook door de komst van de wolf is Esther teruggegaan in het aantal schapen. 'Hiervoor liepen mijn schapen ook in natuurterreinen en op de heide bij Wolfersveen. Daar is het lastig om wolfwerende omheiningen met voldoende stroom te plaatsen en ik wil dat mijn schapen zo goed mogelijk beschermd zijn. Al ben ik me ervan bewust dat het schijnveiligheid is. Als een wolf wil, kan hij makkelijk over de omheining springen of eronder door graven. Helaas is het enige wat je kunt doen een zo goed mogelijke omheining neerzetten en er het beste van hopen.' In Hoog-Keppel staan de schapen in de voormalige paardenwei met een houten omheining en een stroomvoorziening. De omheining is aangepast om het wolfwerend te maken. 'Het onderhoud van een wolfwerende omheining is veel werk. Om de stroom hoog genoeg te houden, moet ik vaak maaien onder de draden en de haag en struiken snoeien.'

De wolf is niet de enige uitdaging voor schapenhouders. Ook blauwtong heeft er flink ingehakt bij de Nederlandse schapenpopulatie. Ook Esther heeft ermee te maken gekregen. 'Al vrij vroeg was er een besmetting in Drempt. Bij mijn schapen volgde het enkele weken later. Uiteindelijk weet ik van twee schapen zeker dat ze blauwtong hadden.

Eén van de zieke schapen is eraan overleden. Het was verschrikkelijk om hem te zien lijden aan deze nare ziekte. Hij behield heel lang zijn levenslust en leek twee keer te verbeteren, maar heeft het niet gered. Gelukkig kwam er nog voor de zomer een goedgekeurd vaccin waar ik ze zo snel mogelijk mee heb laten vaccineren.'

Brownie en Rosa hebben intussen inderdaad wat meer schapen aange trokken en laten zich nog steeds maar al te graag verwennen. Andere schapen grazen rustig door, het was een warme dag en daardoor maken ze nog een inhaalslag. Het is een rustgevend beeld in het licht van de avondzon. 'Het houden van schapen bleek een stuk arbeidsintensiever te zijn dan ik vooraf dacht. De verstandhouding die ik met ze heb opgebouwd, geeft veel voldoening. Ik heb ze op één na allemaal geboren zien worden en ken ze stuk voor stuk en zij mij ook. Wij hebben samen al heel wat meegemaakt. Als voorbijgangers de schapen zien, zien ze een kudde. Ik zie elk individueel schaap als een onderdeel van het grote geheel.' Terwijl we de wei uitlopen, blaten enkele schapen een afscheidsgroet.

Blauwtongvirus

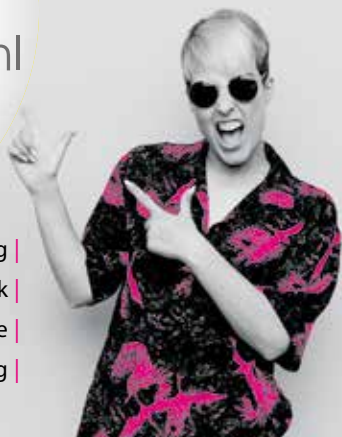
Sinds midden juli neemt het aantal blauwtong besmettingen weer toe, ondanks een grote vaccinatiecampagne. Ook gevaccineerde schapen overlijden aan de ziekte, terwijl gehoopt werd dat ze slechts milde klachten zouden krijgen. Ook de kudde van Esther is opnieuw getroffen en er zijn veel schapen ziek. 'De tijd zal leren of ze hier goed doorheen komen en hopelijk blijven nieuwe uitbraken daarna voorlopig uit.'

Op een terrein aan de Burgemeester Vrijlandweg begrazen de schapen de voormalige paardenweides.

youprinting.nl

vormgeving |
drukwerk |
promotie |
signing |

T 0314 82 03 86 E info@youprinting.nl www.youprinting.nl

ROMETRON

intelligent agricultural solutions

www.rometron.nl

Staarink

WARENHUIS

Véél winkels onder één dak

Markt 7 • Doesburg • www.staarinkwarenhuis.nl

**Een nieuwe naam,
een nieuw gezicht,
maar de handdruk blijft vertrouwd!**

Te Lindert Notaris heet voortaan
Schipper Elan Notarissen.

We verwelkomen u aan de
Kraakselaan 5A, 6981 HA Doesburg, Tel.: 0313 - 484034

www.elannotarissen.nl

SCHIPPER
elan
NOTARISSEN

De ongewone namencclub

Welkom bij de ongewone namencclub. Het was een willekeurige dag in juni toen ik een bericht kreeg van voorzitter S – u weet wie u bent. En daar was mijn onderwerp: ongewone namen.

Ik heb vaak moeten uitleggen hoe je mijn naam uitspreekt. Gemiddeld herhaal ik mijn naam drie keer en de derde keer bevestig ik dan met: 'Ja, zo ja, inderdaad.' Ik heb alles gezien, gehoord en gelezen. Van Quinevere tot Kwineveer, tot Guineveer en zelfs Glit-terveer, ooit door een docent op een schoolbord geschreven. Ik begrijp het: het is een lastige naam, of beter gezegd, een ongewone naam. Een naam die je niet vaak tegenkomt. Toch valt het mij op dat vooral volwassenen het lastig vinden. Ze doen hun best, maar het blijft iets engs om een naam bij de eerste poging goed uit te spreken. Kinderen pakken het snel op; ik heb nooit van een kind gehoord dat ik een bijzondere naam heb.

Een keer vroeg een leerling uit groep 5 waar mijn naam vandaan kwam. Ik vertelde hem dat mijn naam afkomstig is uit de legende van Koning Arthur. 'Mijn vader is in Afrika opgegroeid met het verhaal van de ridders van de ronde tafel.' Toen was het even stil en keken twee grote ogen mij vol bewondering aan. 'Dus jouw vader is een ridder! Wat cool!', riep de leerling, waarna hij zijn voetbal pakte en naar buiten rende. Inmiddels gebruik ik de volgende fonologische schrijfwijze: G (van goal) + winneveer. Vaak gaat het met deze schrijfwijze prima. En omdat ik hier uiteraard geen beklag wil doen, want ik ben erg blij met mijn naam, komt hier een pleidooi voor de ongewone namen. Dus, heeft u een ongewone naam? Lees dan gauw verder.

U kunt veel baat hebben bij een ongewone naam; er zijn verschillende voordelen:

- U weet altijd wanneer u aan de beurt bent; er zijn namelijk twee opties: of u komt nooit aan de beurt omdat de ander het te spannend vindt om uw naam uit te spreken, of u weet dat het uw beurt is omdat er een lange stilte valt, waardoor u zich nog even kunt voorbereiden. Erg handig.
- U geeft de ander zonder enige moeite direct een onderwerp van gesprek. De ander kan nu helemaal losgaan: Waar komt uw naam vandaan? Hoe spreekt u die uit? Bent u blij met zo'n naam? Hoe zijn uw ouders erop gekomen? Enzovoort.
- U hebt vaak nog een e-mailadres of domeinnaam met uw eigen naam. U hoeft geen (naam) 134324 te heten op Facebook of Instagram.
- Er is of was altijd maar één van u in de klas; de juf of meester hoefde u nooit bij voornaam en eerste letter van de achternaam te noemen, omdat er vijf mensen met dezelfde naam in de klas zaten.
- Er waren altijd chocoladeletters van uw naam over en als u geluk had, telde uw naam ook nog eens flink wat letters (in mijn geval negen chocoladeletters).

Kortom, een ongewone naam hebben is fantastisch. Ik besef dat ik de rest moet weerhouden om nu alle advocaten in het land te bellen om hun naam te gaan wijzigen. Voordat u een geschikte naam vindt (want het is niet eenvoudig een unieke naam te vinden met zoveel mensen), wil ik u geruststellen: er zijn ook voordelen aan het hebben van een gewone naam. Dus speciaal voor jullie met de gewone namen, hierbij drie (ik moet niet overdrijven natuurlijk) voordelen:

- Het eerste voordeel lijkt mij vrij duidelijk: mensen kunnen uw naam makkelijk onthouden en uitspreken.
- Uw naam is te vinden op mokken, sleutelhangers en chocola.
- U heeft minder kans op spelfouten in officiële documenten of communicatie.

De naam van voorzitter S is trouwens unieker in Nederland, van hem zijn er ongeveer 40 en van Guinevere zo'n 90. Voor alle ongewone namen onder ons: wie weet krijgt u binnenkort een bericht met een uitnodiging voor de club.

Het is ook een bijzonder iets, maar wel ingewikkeld, al die namen. Zullen we de achternamen voor een ander moment bewaren? Dan laat ik nu toch even een stilte vallen.

Foto: Vyasa Wolvetang

Guinevere

'Guinevere Wolvetang (24) is geboren en getogen in Achter-Drempt. Ze is dol op taal, yoga en schapen en schrijft en reflecteert op het leven.'

De slaapkamer van Dylan is volledig rood-wit gekleurd.

Hoe de boogbal van Cruijff belandde in het DNA van Dylan Engelhardt

Hij was er zelf nog niet bij toen Johan Cruijff in 1972 met een mythische boogbal de keeper van FC Den Haag verraste met één van de mooiste doelpunten ooit gemaakt op de Nederlandse voetbalvelden. Ik zit voor de Hessencombinatie aan tafel met de meest spraakmakende Ajax-fan van Drempt, Hummelo, Keppel en omstreken: Dylan Engelhardt (27) uit Achter-Drempt.

We treffen elkaar in Dylans huis waar hij samenwoont met zijn moeder en hond Nando. Hij is net terug uit München waar hij in de zinderende sfeer rond het EK Voetbal het Nederlands elftal zag winnen van Roemenië. En Dylan heeft zijn tas alweer ingepakt voor de volgende krachtmeting tegen de nationale elf van Turkije, die een paar dagen later in Berlijn wordt gespeeld. Hoe het verder zal gaan met trainer Koeman en zijn team weten we op het moment dat we elkaar spreken nog niet. Dus eerst door naar Engelhardts buitengewone betrokkenheid bij AFC Ajax.

Passie voor Ajax

Geografisch gezien blijven we eerst even in de buurt: in Achter-

Drempt en ruime omgeving is bekend dat Dylan zo weinig mogelijk wedstrijden van Ajax in binnen- en buitenland wil missen. Dus reist hij met de club mee naar vrijwel alle wedstrijden in binnen- en buitenland. Zij het met een paar uitzonderingen: wedstrijden in Midden en Oosterse zandbakgebieden en Noord- en Zuid-Amerika slaat hij over en de Dremptse kermis wordt meegevierd. Hoe is dat zo gekomen?

Dylan: 'Dat is best een verhaal. Maar ik vertel het graag. De familie van mijn vaderskant komt uit Den Haag en omstreken. Hagenezen dus. Ik ben zelf geboren in die streek (in Spijkenisse, red), maar ik heb er maar heel kort gewoond. Mijn vader kreeg een andere functie bij Remeha in

Apeldoorn en verkaste naar een plek waar hij met mijn moeder een huis kon vinden in de omgeving van Apeldoorn. Dat werd Achter-Drempht. Mijn vader was toen al een hele grote fan van Ajax.'

Hoe dat kwam? 'Ik zal het je laten zien! Op 2 januari 1972 kwam Ajax op bezoek bij FC Den Haag. FC Den Haag was de fusieclub van het eerdere ADO en SHS (Scheveningen Holland Sport). Tegenwoordig heet de club weer ADO Den Haag trouwens. Goed, mijn vader had geen kaartje maar als jonge jongen wist hij toch op de tribune te komen. Het familieverhaal is dat hij stiekem onder de tribunes doorkroop. En net toen hij zijn hoofd onder de zitbanken vandaan stak om mee te kijken, zag hij die schitterende goal van Cruïff.'

Dylan pakt zijn telefoon en zoekt of hij nog beelden kan vinden van die legendarische goal. En ja hoor, er zijn meerdere versies van op YouTube in mooie zwart-witbeelden, maar er is later ook een mooie ingekleurde versie van gemaakt. Dylan: 'Vanaf dat moment was mijn vader verkocht. Hij werd door het zien van die goal levenslang Ajaxfan. En hij was niet de enige in de familie, mijn Haagse oom werd ook fan van Ajax en later mijn neef ook. Mijn neef ging net als ik naar alle wedstrijden van Ajax. Dat heb ik nu min of meer overgenomen. Nu heeft mijn neef het wat meer losgelaten, maar hij volgt Ajax nog altijd op fanatieke voet.' 'Mijn neef gaat tegenwoordig af en toe eens met mij mee naar een thuiswedstrijd van Ajax. Ook mijn oom gaat af en toe mee naar de Arena.'

Vader Leo Engelhardt nam zijn zoon mee naar de wedstrijden van Ajax en Dylan genoot ervan. Maar anderhalf jaar geleden overleed zijn vader plotseling. Dylan heeft zijn vader nog proberen te reani-

meren, maar tevergeefs ..., hij had een aneurysma in de buik. 'Dat was een grote schok voor de familie. Daarna volgde een zware tijd, zeker omdat er vaak een stoel leeg blijft naast me. Dat blijft altijd moeilijk, maar ik vraag altijd mensen om mee te gaan naar Ajax om zo toch zijn stoel te blijven gebruiken, want dat zou mijn vader maar al te graag hebben gewild.' Dylan zet zo de betrokkenheid bij Ajax door, zoals die dat altijd heeft gedaan met zijn vader Leo.

Hoe ziet de betrokkenheid er in de praktijk uit?

Dylan: 'Ik mis dus zo weinig mogelijk wedstrijden. Dus als Ajax 1 speelt, ben ik op de tribune van de partij, maar met de Dremphtse kermis kan het voorkomen dat ik een wedstrijd van Ajax niet live in het stadion bijwoon. Dat komt omdat ik de Dremphtse kermis een heel gezellig en uniek evenement vind in het jaar. Ook de oefenwedstrijden van Ajax bezoek ik. Trainingskampen en de openbare trainingen sla ik ook bijna nooit over. Ook ben ik heel vaak bij wedstrijden van Jong Ajax of Ajax A1 op trainingsaccommodatie De toekomst, maar als De Graafschap en Jong Ajax tegelijk spelen op een avond, dan kies ik nog wel vaak voor een thuiswedstrijd van De Graafschap vanwege de afstand en omdat ik het ook erg gezellig vind om met mijn vrienden een biertje te kunnen doen. Als het damesteam van Ajax speelt en het is mogelijk om de wedstrijd mee te maken dan ben ik ook daar bij. Ik heb destijds alle thuiswedstrijden van de Ajax dames in de Champions League gevolgd in de Johan Cruïff Arena. Ook dat vond ik bijzonder om mee te maken.'

De slaapkamer van Dylan is ook helemaal rood-wit. Alles is van Ajax

Leo en Dylan Engelhardt op 11 mei 2022 tijdens kampioenswedstrijd Ajax-SC Heerenveen (5-0).

Dylan met Ajax vrienden in Lissabon voor de wedstrijd tegen Sporting Lissabon. Ajax won in Lissabon met 1-5 (16 september 2021).

en het heeft wat weg van een soort minimuseum. Heel veel sjaals, vaantjes en andere attributen van Ajax. Ook heeft Dylan alle thuis- en uitshirts van Ajax vanaf het seizoen 2008-2009.

Hooligans?

We komen te spreken over de harde kern van Ajax. De F-side van Ajax. Zijn dat allemaal hooligans? Dylan glimlacht. 'Ik ken nogal wat mensen van de harde kern en ze kennen mij. Toen ik met mijn vader nog de wedstrijden bezocht, kwamen we ook regelmatig met F-siders bijeen op hun vaste locatie. Mijn vader en ik hadden goed contact met ze en ik gelukkig nog steeds. Toen mijn vader zo onverwacht overleed, hebben de mensen van de F-side mij fantastisch opgevangen en zijn bij de uitvaart geweest in het Amphion in Doetinchem. Daar hebben ze een erehaag gemaakt en met fakkels de laatste groet aan mijn vader bewezen. Dat was echt prachtig, ik ben ze er heel dankbaar voor.'

'Voor de goede orde: de F-side zit in de Arena op een andere plek dan waar ik meestal zit. Ze zitten op de zuidelijke eerste ring (vak 127) en ik op de noordelijke tweede ring (vak 410).'

Hoe het gaat als Ajax bijvoorbeeld in Italië speelt? 'Nou,' zegt Dylan. 'Ik heb bij Juventus in Turijn een keer meegemaakt dat het uit de hand liep en er bijna gevochten werd met de carabinieri. Er zouden pendelbussen klaar staan om ons naar het stadion te brengen, maar

die stonden er niet. Toen hebben we het zelf met de groep op een lopen gezet richting de dichtstbijzijnde metro, maar toen werden we ingesloten door de ME want dat was niet de bedoeling. We dachten dat we slaag zouden krijgen. Maar gelukkig werden we alsnog in een pendelbus gezet richting het stadion van Juventus.'

'Wat ik belangrijk vind om op te merken is dat die kerngroepen toch ook wel de sjeu in het voetbal brengen. Het zijn enorme sfeermakers. Er gaat best wel eens iets mis en helaas ook goed mis, maar ik zou die harde kernen van de voetbalclubs niet graag missen. Alle supporters zijn natuurlijk welkom en ze zullen bij succes volop meegenieten. Maar met de meehossers die bij wijze van spreken geen idee hebben of de bal met water of met zand is gevuld, met dit type voetbalfan is het voor mij lastig praten over voetbal. Ik praat liever met mensen die echt kijk hebben op het spel en er met hun kennis iets zinnigs over kunnen zeggen.'

Ik vraag of vergaande betrokkenheid bij een club kan leiden tot schromelijke overschatting van de kwaliteit. Zie daarvoor de uitingen van supporters van bijvoorbeeld het Nederlands elftal. De avond voor dit gesprek met Dylan zei psychologe Lieke Asma daar veel zinnigs over op tv. Dylan heeft haar niet gezien of gehoord, maar deelt haar conclusie. 'Als je veel kennis van het spel hebt, ben je een heel stuk realistischer in je verwachtingspatroon.'

Uitsluitend Ajax?

Dylan is er uitgesproken over. 'De liefde voor Ajax is door mijn vader Leo Engelhardt, oom Jan Engelhardt en mijn neef Jeffrey Engelhardt met de paplepel ingegeven. Dat kwam omdat ze best kijk hebben op het voetbal. En zij maakten in hun jeugd mee dat Ajax een club werd die het voetbal als spel wereldwijd heeft veranderd. Uitstekende trainers zoals bijvoorbeeld Michels en Van Gaal gaven het Nederlandse voetbal in technisch opzicht een voorsprong. Teams met zeer getalenteerde spelers zorgden voor enorme successen.' Daarin krijgt Dylan van mij wel gelijk.

De beginnende voetbalkoorts begon bij mijzelf toen ik als 16-jarige de befaamde wedstrijd in de mist tegen Liverpool op tv zag in 1966; het werd 5-1. Het was een keerpunt in de waardering voor voetbal als sport op de hbs-opleiding die ik volgde waar honkbal, volleybal, tennis en basketbal favoriete

Dylan in Ajax-NEC (1-0) op 6 maart 2023.

Dylan tijdens het laatste EK wedstrijd van Oranje tegen Engeland op de fan-zone in Dortmund.

sporten waren. Ik was één van de weinige voetballers en daar werd regelmatig met enig dedain de vinger bij gelegd.

Ook Dylan voetbalde zelf, bij Drempt Vooruit en HC '03, maar hij kreeg problemen met zijn knieën. Actief spelen ging niet meer. Na een paar jaar werd hij gevraagd om assistent-trainer te worden bij HC '03 Dames 2 en later werd Dylan gevraagd voor hoofd-trainer bij Dames 2. Dylan: 'Hartstikke leuk om te doen!' Na afgelopen seizoenen bij de Dames 2 gecoacht te hebben, vertrekt Dylan na bijna 6 jaar bij Dames 2, naar Heren 3 of 4 van HC '03.

Ook naar het Nederlands Elftal gaat Dylan vaak. Als het kan, reist Dylan het Nederlands elftal achterna. Zo nu ook met het EK Voetbal 2024 in Duitsland. Dylan is ingeloot voor alle kaarten tot aan de finale. Dylan: 'Hopelijk komt het tot een finale voor het Nederlands Elftal en een herhaling van 1988.'

Spoiler: als u dit leest, weet u hoe het allemaal (niet) verder ging.

Waardering voor andere teams in Nederland of buitenland?

We komen via de mythologische figuur van de Grote Ajax op diens waardering voor een tegenstander als Hector in de Trojaanse oorlogen. Ze vochten in de mythe een hele dag met elkaar, maar toen het avond werd en er niet meer gevochten kon worden, gaven

ze elkaar als waardering mooie cadeaus. Om de volgende dag weer verder te gaan meppen. Dylan: 'Dit verhaal ken ik niet, maar als ik een hele goede wedstrijd zie en Ajax verliest..., ja dan geniet ik van een goed gespeelde wedstrijd, maar ik baal dan toch

wel als een stekker dat het Ajax niet is gelukt om te winnen.' Feyenoord? 'Feyenoord-Ajax en Ajax-Feyenoord zal volgens mij altijd DE wedstrijd van Nederland blijven. De enige echte klassieker. Met PSV heb ik eigenlijk helemaal niets. Uitwedstrijden van Ajax tegen bijvoorbeeld clubs als FC Volendam en ook Heerenveen, dat zijn leuke clubs om te komen. Omdat de ontvangst en vervoersregeling goed geregeld zijn.'

'Wat ik ook een fijne club vind: De Graafschap. Met name omdat er voor mij een beetje een Engelse sfeer hangt. Ik ga graag naar de Vijverberg met mijn vrienden.' De vriendengroep heet 'Den Olde Frits' en komt uit Achter-Drempht. Met zijn vrienden doet Dylan geregeld een biertje in de weekenden. Dylan: 'Ook probeer ik vaak bij HC '03 te kijken, maar door Ajax is daar niet altijd tijd of ruimte voor.'

Andere sporten?

Dylan blijkt bepaald niet eenkennig als het om waardering gaat. Hij volgt tennis, wielrennen en volleybal, maar was ook verknocht aan golf. 'Ik heb het golfen geleerd bij de Keppelse Golfclub, maar ik kon het golfen niet meer combineren met mijn bezigheden rond Ajax. Ik heb wel mijn GVB, en die verlengen we ieder jaar, maar voor nu heb ik niet echt tijd om te golfen in de weekenden. Maar dat pak ik over een paar jaar wellicht wat meer op!'

Ajax-logo 1928-1991.

AFC Ajax

Op 18 maart 1900 werd Football Club Ajax opgericht in het Amsterdamse café Oost-Indië als voortzetting van v.v. Union. Union werd in 1893 opgericht en vlak voor 1900 eerst nog, compleet met spelfout, omgedoopt naar Footh-Ball Club Ajax. Café Oost-Indië was gevestigd in de Kalverstraat 2. Het logo toont sinds 1928 het beeld van de Griekse mythologische held Ajax. Volgens historicus Ruud Westerink was het logo oorspronkelijk van een brandbeveiligingsbedrijf dat bestuurlijke banden had met de voetbalclub. Was de mythologische Ajax een Griekse god? Nee, Ajax was wel een hele grote held tijdens de mythologische Trojaanse oorlog maar hij was geen god! Het is zelfs niet helemaal zeker of het logo van Ajax de beeltenis draagt van de mythologische held Grote Ajax. Er is namelijk ook een Kleine Ajax, maar die is waarschijnlijk niet de man van het logo. Eerder wordt gedacht aan een prent van de Griekse mythologische koning Menelaos, maar niets is met volkomen zekerheid bewezen. Het oude logo van 1928 was een klassieke afbeelding van de veronderstelde Griekse held. Helaas liep het met de Grote en de Kleine Ajax niet zo goed af. Liefhebbers kunnen de Ilias en de Odysseus van Homerus erop nalezen. Het gestileerde logo van Ajax is overigens onlangs wederom gewijzigd. Het telt nog wel de 11 lijnen als symbool voor een elftal dat samen het beeld vormt.

Marjet Styling zorgt voor een sfeervolle en eigentijdse inrichting

Het is bewezen dat een goed ingericht en gestyled huis meer opbrengt dan wanneer het niet gestyled is. Een belangrijke reden dus om Mariëtte Bot van Marjet Styling uit Achter-Drempht in te huren als je je huis wilt verkopen, want ook met een klein budget kan Mariëtte al een groot verschil maken.

Dat Mariëtte een creatief vak zou kiezen, was al vroeg duidelijk want creativiteit en slimme oplossingen bedenken, werden haar met de paplepel ingegoten. Ze werkt al ruim dertig jaar als etaleur en tovert vele etalages om in prachtige presentatieruimtes. Bij een van haar trouwe klanten werd ze gaandeweg ook ingeschakeld als adviseur voor de inrichting van een nieuwe winkel. Mariëtte: 'Een voormalige aardappelschuur in Roermond werd zo'n tien jaar geleden omgebouwd tot vers- en vleesboerderij en ik mocht meedenken over de inrichting van de nieuwe winkel. Wat is een logische looproute, waar komen de kassa's en de winkelwagentjes, welke sfeer gaan we neerzetten ... ontzettend leuk om te doen.'

Rust in een ruimte

Ook in haar privéleven zijn Mariëttes creativiteit en oplossingsgericht denken nooit ver weg. Zo gaf ze drie oude huizen, waaronder haar huidige woning aan de Bronksestraat, een totaal andere indeling en look, maar met oog voor de authentieke details. 'Vaak als ik een ruimte zie, heb ik al een plaatje in mijn hoofd hoe het anders kan; ruimtelijker en met meer lichtinval. Ik heb oog voor lijnen. Die moeten kloppen, want dat geeft rust.'

Verkoopstyling

Een paar jaar geleden besloot Mariëtte met haar kwaliteiten een opleiding tot verkoopstylist te volgen. Sindsdien is ze naast etaleur ook actief als styliste van wonin-

gen, winkels en bedrijfsruimtes. 'Als je je huis wilt verkopen, gaat het erom dat je je huis zo goed mogelijk presenteert en niet jouw smaak. Als iemand al geruime tijd ergens woont, is het heel moeilijk om nog neutraal naar je eigen woning te kijken. Het gaat er niet om dat je jouw woning verkoopt, maar dat je een ander een nieuw thuis biedt. Sommige mensen hebben hele zware donkere gordijnen hangen. Dat vreet licht en is heel bepalend voor de sfeer die jouw huis uitstraalt. Als je als potentiële koper op Funda een foto van zo'n donkere ruimte ziet, haak je meteen af. Ik wil er juist voor zorgen dat je die aandacht vasthoudt, een eerste indruk maak je tenslotte maar één keer.'

Voor en na de styling feestlocatie

Voor en na de verkoopstyling woning

Aanvullende accessoires

Mariëtte biedt haar hulp op verschillende manieren aan, altijd op maat en passend bij jouw situatie. In de basis biedt ze drie pakketten aan: verkoopstyling basis, verkoopstyling plus en meubelverhuur. 'Bij de verkoopstyling basis geef ik je praktisch advies en een kant-en-klaar plan zodat je huis klaar is voor een goede bezichtiging. Ik kom een dagdeel bij je thuis stylen met jouw eigen meubels en accessoires. Wil je meer? Dan bied ik het verkoopstyling pluspakket aan waarbij ik jouw huis bekijk door de ogen van de potentiële koper. Ik kijk hoe we het verschil kunnen maken in sfeer en presentatie en ik kijk welke aanvullende accessoires daarvoor nodig zijn. Die accessoires mogen zes weken in jouw woning blijven staan. En als je hulp nodig hebt bij de aanpassingen, dan help ik graag. Ik houd van aanpakken.'

Meubelverhuur

Is de te verkopen woning al leeg? Dan biedt Mariëtte verhuur van meubels aan, want een lege woning wordt minder goed verkocht dan een gemeubileerde. 'Ik kom bij je langs om de woning goed te bekijken. De volgende keer kom ik de inboedel brengen en richt ik de hele woning in en zorg voor een sfeervolle styling. De woning is dan klaar voor een fotoreportage en bezichtigingen. Wanneer de verkoop van jouw woning rond is of na de afgesproken huurtermijn, kom ik de meubels en accessoires weer ophalen.'

'Een goede samenwerking is belangrijk. Niet werken vóór de klant, maar mét! Dan komen we tot het beste resultaat.'

De Dremptse styliste beschikt thuis over een grote voorraad meubels en accessoires en kan

daarom op korte termijn een styling plannen en uitvoeren. Zo is ze inmiddels actief voor notarissen en makelaars. 'Ik vond het echt waanzinnig om te merken, dat een huis door mijn aanpassingen voor € 50.000 boven de vraagprijs is verkocht', vertelt ze enthousiast. Daarnaast was Mariëtte betrokken bij de aanpassingen in het café van het Dorpshuis in Voor-Drempt en was ze de creatieve geest achter de metamorfose van het Hessenhuus in Achter-Drempt. Met passie voor het vak én persoonlijke aandacht zorgt Marjet Styling voor een sfeervolle en eigentijdse inrichting.

Marjet Styling

Bronksestraat 1
6996 DW Drempt

T: 06 - 21 81 18 65

E: info@marjetstyling.nl

I: www.marjetstyling.nl

Liefdesbrieven...

Wie wat bewaart . . .

Een aantal keren in een mensenleven zijn er momenten dat je in de situatie komt om te gaan 'ontspullen'. We gaan voor het eerst 'op onszelf' wonen', al dan niet met een partner die misschien ook wel het een en ander wil opruimen. Of we gaan verhuizen naar een andere woning en realiseren ons dat op de huidige zolder (of soms zelfs nog bij onze ouders) 13 dozen staan die na de vorige verhuizing nog nooit zijn uitgepakt ...

Vervelender zijn natuurlijk de situaties waarbij in het geval van overlijden van dierbare familieleden een compleet huis moet worden 'ontruimd'. Soms gaat het in geval van ouders of grootouders gepaard met de nodige emoties. Het kan ook zijn dat we zelf op een leeftijd zijn gekomen waarop we besluiten om levensloopbestendig te gaan wonen met wellicht minder 'magazijnruimte'.

Wat nu?

Ondervinding leert dat wanneer we alles weer voorbij zien komen het maken van keuzes van wat wel of niet bewaard moet worden niet eenvoudig is. Soms horen we de opmerking 'je zult zien dat ik het-geen ik nu afvoer volgende week weer kan gebruiken.' Met planken, latjes, schroeven en spijkers, oude gordijnen of een bruikbaar matras is het allemaal niet zo erg. Alles is te koop, alleen jammer van het geld.

In deze bijdrage willen we iedereen graag attent maken op die zaken die voor ons zeer bijzonder kunnen zijn en voor onze familiegeschiedenis vaak onvervangbaar. We denken hierbij aan de digitale foto's

op onze mobiele telefoon. Regelmatig laat men zich verleiden tot de aanschaf van een mooie en nog snellere smartphone of iPad. Waar blijven die honderden opgeslagen foto's van het 'oude' apparaat? Maar waar blijven vooral ook de oude foto's en fotoalbums van vroeger die her en der zijn opgeborgen? De oude schoolfoto's van onszelf, maar ook die van onze ouders en grootouders. Oude trouwfoto's en al die foto's van familieleden waarvan we van de meesten niet eens de namen weten. Nu kunnen we soms nog bij oudere familieleden terecht voor informatie, noteer een en ander en leg het vast voor iedereen na ons. Bedenk vooral dat de klinko geen archief is!

Vele meisjes waren trots en blij met hun 'lieve' poëziealbums.

Poëziealbums, dagboekjes, liefdesbrieven

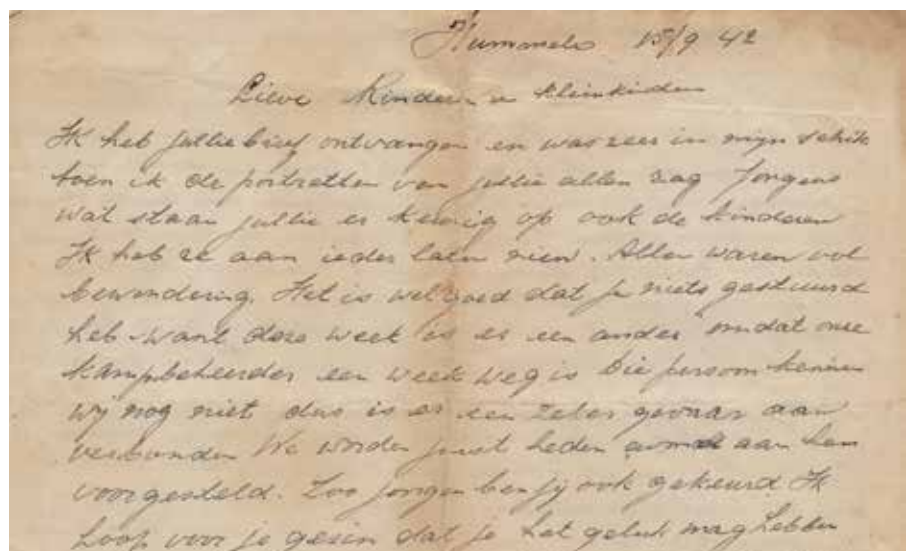
Voor *De Hessencombinatie* lijkt het ons een aardige gedachte om in contact te komen met lezers die wat willen vertellen over hetgeen zij in kasten, laatjes en doosjes uit het (recente) verleden zijn tegengekomen en hebben bewaard. Natuurlijk hoeft u geen details te vertellen uit die stapel liefdesbrieven met dat mooie rode lint eromheen die u nog steeds van uw eerste vriendje heeft bewaard. Maar voorbeelden van een mooi poëziealbum met gedichten en verhaaltjes, mooi met kroontjespen geschreven en voorzien van de bekende romantische en nostalgische plaatjes. Soms zelfs met fraaie persoonlijke tekeningen.

Nog veel waardevoller zijn de dagboekjes die sommige mensen tot in lengte van jaren hebben bijgehouden. Daarin soms het hele wel en wee van hele families en de situatie op hun boerderijen. Anderen noteerden al hetgeen dagelijks gebeurde in de 'naoerschop' inclusief het weer. Zeer bijzonder zijn natuurlijk de dagboekjes en/of schriftjes met informatie over de narigheden en omstandigheden in de Tweede Wereldoorlog en in Nederlands Indië. Indrukwekkend en uitermate belangrijk voor de lokale geschiedenis. Het zou erg jammer zijn als deze bronnen op den duur verloren zouden gaan.

Mocht u onze lezers van een en ander deelgenoot willen maken, laat het ons dan weten en neem contact op met de redactie via dehessencombinatie@hc-03.nl.

Dagboeken zijn er in vele soorten, super luxe in een leren band of als eenvoudige schoolschriftjes.

Fragment van een pagina in een dagboek uit 15 september 1942 (Kamp Wittebrink).

Hendriks

Verzekeringen
& Hypotheken

Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 484025

IJSSALON & AUTOMATIEK
MET BOERDERIJ PRODUCTEN
ELKE DAG GEOPEND VAN 8-22 UUR

• BROEKSTRAAT 2, 6999DE, HUMMELO • WWW.IJSVANDESTEEHOVEN.NL •

**Rietdekkersbedrijf
Jan Jansen**

Voor al uw reparaties, onderhoud & nieuwbouw
Bel voor een gratis afspraak of advies

Beekstraat 11 • Toldijk • 06-23628732
janjansenrietdekker@outlook.com

DIMMENDAAL INSTALLATIETECHNIEK

Waterlux waterontharder

verzorgt onder andere:

- aanschaf waterontharders
- warmtepomp
- hybride cv ketel
- vloerverwarming
- gas
- water
- electra
- zinken of koperen goten
- dakbedekking

Zomerweg 36
6996 DR Drempt
06 - 83 33 61 57 (afspraken)
info@dimmendaalinstallatietechniek.nl

Foto: Duncan de Fey

Bekend maakt bemind

Allereerst wil ik de gelegenheid te baat nemen om jullie te informeren of ik al in een zwart gat zit. Bij het schrijven van deze column (in juli) nog niet. Maar misschien komt dat ook omdat ik nog gewoon bij de Feestfabriek werk en mede-eigenaar ben tot het voorjaar van 2025. In een artikel in de *Gelderlander*, ik ben geen fan van die krant, stond dat ik na de ZC zou stoppen. Hierbij: dat klopt niet. Fake news dus! Afijn, ter zake.

Een goeie kennis, Wout Kemkens, een muzikant die trouwens op de Melkerij in Hummelo woont, tipte me over een bijzondere zanger waarmee hij de dag ervoor samen gespeeld had. Hij vroeg me of dit niet iets voor de Zwarte Cross was. De in de vorige column genoemde stuntman (Aaron Wheelz) lag in het ziekenhuis en de zanger waarmee de Niemanders, een bijzondere Achterhoekse band (later meer hierover), een geweldig ZC-lied *Make Schik, Not War* hadden opgenomen, liep een dag voor de release spaak, om ingewikkelde redenen. En dat is al meteen de eerste les: bijna niets gaat in het leven zoals het van tevoren gepland is. En dat is nu eenmaal zoals het is, omarm het en pas je daar continu op aan.

De muzikant is een tenor uit Syrië en heet *Awn Maarof*. Awn zit in een AZC in Arnhem en kan en mag daar niet werken, niet studeren en geen gasten ontvangen. Binnen een dag zegden we toe dat we Awn een podium wilden bieden en besloten we intern dat we hem, met wat flexibiliteit, meerdere interessante dingen konden laten doen.

En zo geschiedde. En zo zat Awn op maandag nog weg te kwijnen op een boot zonder doel en in het weekend was hij de artiest die optrad in de Megatent met de Levendenherdenking, op het hoofdpodium met Armin van Buren en Hans Klok, in de theatertent en al die andere podia, en bij alle optredens met

ander maatwerk. Het was zo cool. Tijdens de kerkdienst op zondag zong hij met zijn mooie operastem speciaal voor zijn vrouw, de grote liefde van zijn leven, *O Sole Mio* (zon van me), terwijl de motoren als balletdansers over hem heen sprongen. Dat is nu Zwarte Cross. Zelfs de stoerste kerel pinkte hierbij een traantje weg.

Maar er is meer. Iedereen smolt voor het verhaal van Awn en omarmde hem. Hij is zo aardig. Kan goed zingen, etc. Bekend maakt bemind, zeg ik altijd. Geven we mensen zoals Awn geen gezicht dan is hij een anonieme gelukszoeker. Iemand die door onze nieuwe regering wordt weggezet als een persoon die tot een groep behoort en die groep generaliseert als minderwaardig. Een buitenlander, een moslim, die onze banen afpakt en onze dochters lastigvalt. Ik vind dit een schande. Hadden we zelf maar het arbeidsethos van de buitenlanders die werk doen en zoveel uren maken waar wij onze neus voor ophalen. Zonder deze arbeidskrachten zou onze economie totaal instorten. Iemand die met de dikke pens op de bank ligt en ontvankelijk is voor deze populistische oproerkraaijerij, kan nog een voorbeeld nemen aan deze nieuwe Nederlanders. En aan Awn, die echt probeert iets bij te dragen en zijn dromen najaagt.

van Gijs

Gijs Jolink (53) is bekend van de voormalige band Jovink & the Voederbietels en is mede-eigenaar van Feestfabriek, Alles Komt Goed BV, die o.a. de Zwarte Cross en Mañana Mañana organiseert.

Krasse knarren

Gerrit Klein Klouwenberg [90] uit Drempt 'Elke dag weer blij met mijn leven'

Het pad naar de voordeur van het huis van Gerrit en Frieda Klein Klouwenberg loopt door een mooie tuin. 'Frieda (86) houdt van tuinieren', zegt Gerrit glunderend. En ik geniet ervan om ernaar te kijken. Wij zijn te gast bij Gerrit en Frieda in Voor-Drempt. Gerrit, geboren op 4 oktober 1933 in Bathmen, woonde samen met zijn ouders en zijn drie oudere zussen op een boerderij aan de Schipbeek. 1933 was een slechte tijd met veel armoede en zorgen. Gelukkig hadden zij het redelijk goed. Gerrit zat nog geen maand op school, de wisseling van schooljaar was in april, toen de Duitsers op 10 mei 1940 Nederland binnenvielen. 'Ik heb de oorlogsjaren heel bewust meegemaakt', en Gerrit vertelt hoe zijn leven in die periode is geweest.

'Na een korte tijd kon ik weer naar school. Wel wisselde de locatie nogal eens. Als er Duitse soldaten ingekwartierd waren in de school, verhuisden de schoolkinderen voor hun lessen naar de kerk. Ik heb dus gelukkig wel al die tijd onderwijs gehad. Voor de bevrijding op 8 april 1945 vonden felle gevechten plaats tussen de Canadezen en de Duitsers. De brug over de Schipbeek was inmiddels opgeblazen en de buurtschap lag in de vuurlinie. Gelukkig had de inwonende knecht kort tevoren een schuilkelder gemaakt tussen de boerderij en

de Schipbeek. We vonden daar een veilige plek dachten we. Maar al gauw werd het te heet doordat onze boerderij in brand geschoten werd. Mijn vader en de knecht renden naar de boerderij om het vee te redden. De paarden en de koeien konden zo de vuurzee overleven. Samen met een groot aantal buurtbewoners vluchtten we richting Holten en Laren. Daar konden we terecht bij mensen die al bevrijd waren. Na de bevrijding van Bathmen keerden we terug naar de boerderij en namen de schade op. Alle 32 boerderijen langs de Schip-

Gerrit kijkt toe op de enthousiaste activiteiten van Frieda in de tuin.

beek waren in meer of mindere mate beschadigd. Bij ons stonden alleen de hooi- en stroberg en de kippenschuren nog overeind. Tot de noodwoning klaar was, vonden we onderdak bij burens. Dat was naoberschap in de meest brede zin.'

Gerrit vervolgt. 'Dat naoberschap ervaar ik nog steeds hier in Voor-Drempt, waar Frieda en ik na wat omzwervingen terecht zijn gekomen. We hebben het hier zo naar onze zin met fijne burens en dorpsgenoten en genieten elke dag weer. Gelukkig kunnen we zelfstandig wonen in ons levensloopbestendige huis waar we alles nog zelf doen. We zijn beiden goed gezond. Ik rijd nog auto en in geval van 'nood' zijn er mijn kinderen die ons helpen.'

Ontmoetingen

'Frieda en ik hebben elkaar in 1957 ontmoet op de kermis in Bathmen. Daar was ze met een vriendin. Zelf kwam ze uit Warnsveld. Het was liefde op het eerste gezicht. We dansten de hele avond en hadden heel veel plezier. Het zijn prachtige herinneringen. Inmiddels zijn we alweer 64 jaar getrouwd. We hebben twee kinderen, Maaikel en Erika. Maaikel is gescheiden, Erika is getrouwd met Henk Stemerdink. Onze vier kleinkinderen zien we regelmatig. Leuk om te vertellen: Ik heb altijd met veel plezier schaak gespeeld. Dat doe ik nog steeds. Nu met mijn kleinzoon, die elke twee weken speciaal daarvoor naar ons toe komt.'

In de gang van het huis van Gerrit en Frieda vallen meteen de vele schilderijtjes op. Gerrit noemt het zijn onschuldige hobby. Op de vraag of Gerrit zich heeft laten inspireren door Kandinsky zegt hij: 'Nee niet echt. Ik

trek een lijn en laat de rest gebeuren. En iedere keer is het weer anders en verrast het mij. De kleuren zijn altijd primair.' We mogen kijken in de hobbykamer van Gerrit, aan de achterzijde van het huis, waar de wanden van onder tot boven volhangen met zijn werken. Hoe vrolijk is dat. En dan het uitzicht op de mooie kleurige tuin. Alleen daarom al is zo'n hobby leuk.

Vrije tijd

'Op mijn vijftigste ben ik met vroegpensioen gegaan, zesendertig jaar geleden alweer. Wat een tijd hè. Dat kon toen. Het gaf ons de gelegenheid om nog vele andere activiteiten te ontplooiën en mooie reizen te maken. We bewaren mooie herinneringen aan diverse fietstochten door Frankrijk. Ik had daardoor ook meer tijd om te sporten. Tot twee jaar geleden stond ik wekelijks op de tennisbaan. Ook was ik regelmatig te zien op de racefiets. Helaas is dat nu niet meer mogelijk. Ik heb ook met veel plezier een groot aantal jaren toneel gespeeld bij Zanglust.

In mijn jeugd voetbalde ik. Aanvankelijk was ik aanvaller bij ABS Bathmen, later werd ik rechtsback.' Gerrit met een glimlach: 'Ons elftal speelde op hetzelfde niveau in de competitie als het eerste elftal van Drempt Vooruit.'

Studie en dienst

'Hoe ik hier terecht ben gekomen? Dat is een heel verhaal, ik vertel het graag. Na de oorlog wilde ik doorleren. Al was er toen nog geen leerplicht. Ik denk nog steeds met veel plezier en waardering aan de ruimte die ik

kreeg van mijn ouders. Dat was toen niet zo vanzelfsprekend. Mijn vader sprong namelijk een gat in de lucht toen ik, na drie dochters, geboren werd. Een opvolger dacht hij. Al in mijn vroege jeugd bleek echter dat ik daar niet gelukkig van werd. Ik koos na de middelbare school wel voor een opleiding die met natuur en landbouw veel raakvlakken had. Ik ging naar de mulo (B) en vervolgens naar de Rijks Hogere School voor de Tropische Landbouw, kortgezegd de Tropische Landbouwschool in Deventer. Ik was van plan om naar Indië te gaan. Dat leek me interessant. Een groot deel van de leerlingen had die ambitie ook en de opleiding was hierop dan ook gericht. We kregen onder andere als extra talen Javaans en Maleis. Bij nader inzien leek me vertrekken naar Indië toch niet zo'n goed idee. De spanning in Indië was begin jaren vijftig al in hoge mate aanwezig.

Toen ik besloten had om in Nederland te blijven, moest ik natuurlijk in dienst, ik was inmiddels 21. Ik had nog een half jaar voordat ik opgeroepen werd. Ik ben toen vertrokken naar Frankrijk en heb daar gewerkt in Seclin bij Lille. Dat was een mooie tijd waarin ik bovendien goed Frans heb leren spreken. Maar na het half jaar was er geen ontkomen aan... ik moest in dienst. Ik merkte al snel dat ik een ontzettende hekel had aan autoritaire systemen. En dat was het leger natuurlijk. Na vier maanden werd ik, na een weekend straf, van de officiersopleiding in Ermelo gestuurd. Ik werd toen een 'gewone' zandhaas. Gelukkig kon ik nog wel de opleiding tot radio telegrafist volgen in Harderwijk. Dat was interessant.'

Onderwijs

'En wat nu na de tijd in dienst? Ik besloot naar de kweekschool te gaan en onderwijzer te worden. Door mijn opleiding aan de Tropische Landbouwschool kon ik in het derde jaar starten. Dat was fijn. Mijn eerste aanstelling was in Eibergen, Frieda en ik trouwden in 1960 en verhuisden naar Eibergen. Onze kinderen werden daar geboren. Een vriend van mij was leraar op Ameland en hij tipte mij over de functie van hoofd van de school op dit prachtige eiland. Ik werd aangenomen door de burgemeester en de verantwoordelijke wethouder. Frieda en ik met ons gezin kregen een huis in Ballum. Wat een prachtige plek, aan de ene zijde uitzicht op de vuurtoren, aan de andere zijde op de dijk en de duinen. Omdat de kinderen naar de middelbare school moesten, ging ik na vier jaar, in 1972, op zoek naar een baan op het

**Bouke Vieberink
Timmerwerk**

Drempt 0633923444

Het Slag 4- 6996 BG - DREMPT

Hendriks

**Administratie
& Belastingadviseurs**

**Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 479100**

**Gasthuisstraat 20
6981 CS Doesburg
Tel: 0313-472878**

Openingstijden:

maandag gesloten
dinsdag van 9.00 tot 18.00
woensdag van 9.00 tot 18.00
donderdag van 9.00 tot 18.00
vrijdag van 9.00 tot 18.00
zaterdag van 9.00 tot 17.00

Wilt u ook een keer beleven hoe een e-bike met middenmotor fiets?
Komt u gerust langs om de verschillen zelf te ervaren.
Sonneveld Rijwielen voor kwaliteit en service.

SINDS 1842

De Gouden Karper

HOTEL

CAFÉ

RESTAURANT

Dorpsstraat 9 - 6999 AA Hummelo - Tel.: 0314 - 38 12 14 - welkom@degoudenkarperhummelo.nl

www.degoudenkarperhummelo.nl

De vele schilderijen getuigen van Gerrits 'onschuldige hobby'.

vaste land. We moesten dus afscheid nemen van dit mooie eiland.'

Frieda komt binnen en suggereert met een grote glimlach aan Gerrit om te vertellen over zijn eerste avontuur op Ameland. 'Dat het ook spannend kan zijn op Ameland merkte ik na een paar weken al. Samen met een vriend ging ik op zondagmiddag vissen op het wad. Ik had nog geen ervaring met de getijden daar en we werden dan ook compleet verrast. Het werd ineens lawaaiig en er kwam steeds meer water. Wat nu? Lopen dus... eerst nog de verkeerde kant op ook. Gelukkig hadden we dat snel door en was de vuurtoren ook ons baken.

Na Ameland volgde per 1 januari 1973 Eesveen waar ik ook hoofd van de lagere school werd. Dat was een mooie tijd op een kleine school op het Drentse platteland. Vanuit Eesveen ging de schoolreis naar Ameland; samen met een bevriende onderwijzer op de school in Dedemsvaart. We logeerden in een tot een soort jeugdherberg omgebouwde boerderij. Wat hebben we genoten met de kinderen. Vissen op schol en bot, kampvuur maken, speurtochten, wadlopen, alles hebben we gedaan.'

Voor-Drempt

'Na een aantal jaren werd het tijd om de omgeving van Bathmen en Warnsveld weer op te zoeken. In 1975 solliciteerde ik naar de

functie van hoofd van de school in Voor-Drempt. Deze was vacant geworden door het afscheid van meester Witteveen. Er waren tweeënveertig sollicitanten. De procedure was heel interessant. In de hal van het gemeentehuis stond een groot aantal sollicitanten, het kunnen er wel ruim twintig zijn geweest, die een gesprek kregen met een commissie van vijf personen. Burgemeester Baris en de verantwoordelijke wethouder Besselink, waren nauw betrokken bij de keuzes. De volgende stap was dat

er drie kandidaten uitgenodigd werden. Zij maakten kennis met vertegenwoordigers van de politieke partijen in Hummelo & Keppel en stemden vervolgens op de kandidaat van hun keuze. Dat ging met briefjes... waarna de namen van de kandidaten voorgelezen werden. Wij zaten op de publieke tribune. Na enige tijd zei Frieda tegen mij: 'Je bent het geworden...' En waarom? Ze had, via liplezen, gezien dat het een langere naam was. De namen van de andere kandidaten waren kort.

Ik werd op 1 januari 1976 benoemd als hoofd van de school in Voor-Drempt. Ik maakte kennis met mijn collega's, juf Benink, meester De Boer en meester Janssen. De juffen op de kleuterschool waren Jopie de Boer en Els Hartjes. Er zijn ongetwijfeld nog veel lezers die deze juffen en meesters kennen.'

'Of ik vanuit Drempt ook nog op schoolreis naar Ameland ging?' Jazeker... en het bleef leuk. Ook de Dremptse kinderen genoten ervan.'

En nu

'Ik kijk terug op een prachtig leven waarin ik met veel plezier les heb gegeven aan heel veel kinderen. Het omgaan met kinderen en hen stimuleren hun talenten te gebruiken, gaf me veel voldoening en hield me jong. Of ik streng was? Gematigd, ik hield zeker van orde en netheid.

Ik ben blij dat Frieda en ik zo gezond oud zijn geworden. Het is een voorrecht nog zo zelfstandig te kunnen wonen en onze kinderen en kleinkinderen regelmatig te zien. Het denken aan en genieten van de mooie dingen maakt het leven prettig.'

Nog steeds is Gerrit Klein Klouwenberg een enthousiast schaker.

welkoop

Het adres voor tuin & dier.

We zijn er voor alle doeners. Voor iedereen die er blij van wordt om lekker buiten bezig te zijn. En te zorgen voor alles wat groeit en bloeit, het hele jaar door. Als doener vind je bij ons precies wat je zoekt: een praktisch aanbod en gedegen advies. Van iemand die er echt verstand van heeft. Het hele jaar door en bij elk weertype weet Welkoop wat er nu te doen is in de tuin. We weten hoe je goed voor dieren zorgt. En wat je daarvoor nodig hebt en hoe je dat aanpakt.

Tot snel in de winkel!

welkoop

Weet wat te doen.

Welkoop Toldijk

Zutphen-Emmerikseweg 35

Apparaat stuk?

Wij helpen u graag!

Als er onverhoopt iets mis gaat met uw wasmachine, droger of vaatwasser, dan kunt u rekenen op onze eigen technische dienst. Onze monteur komt bij u thuis om uw reparatie vakkundig uit te voeren. Mocht uw apparaat niet ter plekke gerepareerd kunnen worden, dan regelen wij graag een leenapparaat voor u.

Expert Eliesen

Baak, Zutphen Emmerikseweg 46, (0575) 551000

Hengelo (Gld), Kerkstraat 2, (0575) 464261

Zutphen, Nieuwstad 45, (0575) 543202

expert

Ben je bezig met je scriptie of studieverslag?

Lees dan snel verder.

Heb je je scriptie of studieverslag inhoudelijk afgerond, maar twijfel je over de spelling en de zinsopbouw? Laat mij je dan helpen. Want ook al gaat het uiteindelijk om de inhoud van je verhaal, als er veel fouten in de tekst staan, blijft je boodschap niet meer hangen bij de lezer.

Ongeacht het onderwerp lees ik jouw scriptie of verslag in Word na en controleer of jouw tekst voldoet aan de juiste Nederlandse spelling en zinsopbouw.

Het resultaat? Je ontvangt een prettig leesbare tekst retour.

De voordelen voor je op een rij:

- Snelle en duidelijke afstemming via telefoon of e-mail
- Scherpe prijs
- Snelle service: ook een korte deadline is voor mij haalbaar
- Prettig leesbare tekst in de juiste spelling en zinsopbouw

Bel of stuur me een e-mail voor meer informatie:

CB Thuis in taal

Ceciel Bremer

T 06 - 154 453 41

E info@cbthuisintaal.nl

I www.cbthuisintaal.nl

cbthuis
in
taal

Potwottels

Eerder schreef ik in dit mooie magazine over, noem het maar, de taalbarrière hier in de Randstad. Naast het feit dat je in de helft van de gevallen je eigen taal niet kunt gebruiken als je op straat iemand aanspreekt, is dat in de horeca nog veel erger, zie editie 51. Af en toe kruipt bij mij dan weer het inmiddels ruim 55 jaar oude kwajongensbloed waar het niet gaan kan en spreek ik ze toe in het Achterhoeks. Ook bij die andere helft die de Nederlandse taal wel machtig is, zie je dan verdwaasde blikken.

Tot mijn grote irritatie wordt ons mooie dialect vaak geassocieerd met een lagere opleiding en een afkomst uit een achterlijke hoek van ons land. Ik kan me daar vreselijk over opwinden, maar dat moet je niet meer doen op je oude dag. Gelukkig zijn er initiatieven die het Achterhoeks en andere dialecten in ere willen houden. Zoals *De Hessencombinatie* dat doet in sommige artikelen. Het Fries wordt gezien als een taal (als enige van de 24 dialecten in Nederland en door Google Translate ook erkend als een taal) en daar kun je al jarenlang examen in doen. Al is het dan wel zeer bijzonder dat je het eindexamen Fries in het Nederlands mag invullen...

Is er verschil tussen een taal en een dialect? Ze hebben beide een eigen grammatica, uitspraak, woordenschat en tot op een zekere hoogte een eigen cultuur. Als je het zo bekijkt, is het verschil meer politiek van aard dan taalkundig. Het Achterhoeks is afgeleid van het Nedersaksisch, een taal, dus toch weer een taal...? Nee, het is een taalvariëteit die niet als standaardtaal wordt beschouwd, dus een dialect.

Als ik het hier in de Randstad heb over een *pieneköttel*, dan weten ze hier echt niet waar je het over hebt en kijken ze me aan alsof ze vermoeden dat bij mij de eerste verschijnselen van een teruglopend geestelijk vermogen zichtbaar worden. Toch zouden ze het kunnen weten, want ooit heeft dit woord het nieuws gehaald als mooiste woord in het Achterhoeks, na een verkiezing in het NCRV-radioprogramma *Plein 5*. Het staat voor een bijzonder zuinig iemand en in de finale versloeg het *lyyeshearhönne* (lieveheersbeestje in het Hindeloops) en *sókkerkäärkes* (muisjes van beschuit in de taal van Venlo).

Nu moet ik wel eerlijk bekennen dat als ik hier in mijn omgeving op het Achterhoeks overschakel dat lijkt op een slechte imitatie van (Chief) Inspector Jacques Clouseau, die Engels probeert te praten. Je verleert het toch snel als je het niet dagelijks spreekt en als je het niet om je heen hoort. Zoals we allemaal beter Duits, Frans of Spaans spreken als we op vakantie in die landen zijn.

Om die reden waardeer ik het initiatief dat genomen is door het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers. Begin dit jaar zijn ze begonnen met jonge kinderen kennis te laten maken met de Achterhoekse streektaal (dus toch een taal...) en ze *spöllenderwies 'n betjen plat te laoten praoten*. Het leerpakket heeft de pakkende titel *Plat veur potwottels*. Een hoogleraar Taalcultuur aan de Universiteit van Maastricht heeft onderzocht dat het aanleren louter positieve effecten heeft. Zoals een hogere score bij de Cito-toets (bestaat die nog?) op het gebied van begrijpend lezen en spelling. In Limburg spreekt 48% overwegend dialect, in Friesland spreekt 40% Fries en in het Nedersaksische taalgebied is dat 35%. Dat kan beter. Zodat, als ik het hier de volgende keer over *brommers kieken* heb, ze ook *begriepen woor 't aover geet*. Mijn vrouw probeer ik al jaren Achterhoeks te leren met deze zin: *'t Is zo alderbastens heit, ik gao effen 'n hötje in de schemme zitt'n*. Ze begint het te leren, als het warm is.

Jur Raatjes

Geboren en getogen in Laag-Keppel vertrok Jur Raatjes (69) na zijn militaire dienstplicht naar Amsterdam voor een studie wiskunde. Na een werkzaam leven bij onder andere NOS, RTL 4, Heineken, Renault en Mazda heeft hij nu als gepensioneerde de tijd om vanuit zijn woonplaats Amstelveen zijn overpeinzingen te delen over het leven van een Achterhoeker in de Randstad.

Dorpsraad Hummelo

Munitiedepot Hummelo

Onlangs werden wij als Dorpsraad Hummelo, net als velen van u, overvallen door het bericht dat Hummelo een onderzoeklocatie is voor een grootschalige munitieopslag. In de onzekere tijden van 2024 snappen wij dat er voor defensie grote noodzaak is om oefenterreinen en munitieopslagen te realiseren. Dorpsraad Hummelo is enorm geschrokken van de grote impact die een potentiële munitieopslag zal hebben voor onze woon- en werkomgeving. Vele gezinnen en bedrijven worden direct getroffen bij aanleg van dit depot, denk aan de vele boeren in het gebied, maar ook aan bijvoorbeeld bedrijven die werkgelegenheid bieden aan inwoners van Hummelo en omliggende dorpen, maar bovenal de bewoners van het gebied die hun woning zullen moeten verlaten om deze potentiële plannen mogelijk te maken. Samen met Toldieks Belang hebben wij al verschillende bijeenkomsten bijgewoond om ons te laten informeren over de impact die dit kan hebben op ons gebied. We zullen dit blijven volgen en u waar mogelijk informeren over de stand van zaken en de te nemen stappen.

Verkeer

De wegen rondom Hummelo en Keppel blijven de gemoederen bezig houden. De voorgenomen eenrichtingswegen in Laag-Keppel hebben niet de voorkeur van Dorpsraad Hummelo en zijn ook niet ingebracht bij de bewonersraadplegingen. Wij voorzien gevaarlijke verkeerssituaties wanneer deze 'proeven' ten uitvoer worden gebracht en maken ons ook zorgen over het zeer geringe draagvlak van deze politieke besluitvorming. We vinden het kwalijk dat, na vier jaar deelname aan de klankbordgroep, onze

stem zonder fatsoenlijke motivatie terzijde is geschoven. Uiteraard houden we hier een vinger aan de pols en laten ons hierin juridisch adviseren.

Hessenhal en Hessenbad

Blij zijn wij met de ontwikkelingen die zijn ingezet op het Hessenbad en de Hessenhal. Een eerste stap is reeds gezet voor verduurzaming met de plaatsing van een groot aantal zonnepanelen die maar liefst 80.000 kWh opbrengst hebben. Als Dorpsraad vinden we het belangrijk dat de accommodaties die zorgen voor bewegen, ontmoeten en die een groot gemeenschappelijk belang dienen in stand worden gehouden. Wij agenderen dit bij de gemeente en de verschillende besturen kunnen op onze steun rekenen voor het behoud van onze gemeenschappelijke sportaccommodaties.

Charettes/woningbouw Hummelo

Op het moment van verschijnen van deze editie van de Hessencombinatie worden de woningen aan de Groeneweg en Beatrixlaan zo goed als opgeleverd. We zijn blij dat na lange procedures de woningen binnenkort bewoond gaan worden door verschillende starters. We wensen hen veel woongenot in ons mooie Hummel.

De voorgenomen plannen voor woningbouw (charettes) stemmen ook positief. Er zijn goede ontwikkelingen op plan 'Stockhorsterpark', 'Bergsma' en 'de Melkeri-j'. Voor plan Stockhorsterpark verwachten wij tijdens de eerstvolgende terugkomdag van de charettes concrete uitkomsten met een doorkijk in de plannen. De overige plannen zijn particuliere initiatieven en volgen wij met grote belangstelling.

Een gedeelte van het gebied waar mogelijk het munitiedepot gaat komen...

Dorpsbelang Drempt

Presentatie DOP in 't Hessenhuus.

Het nieuwe Dorpsontwikkelingsplan (DOP) Drempt is op 17 april jl. gepresenteerd en daarbij is de website www.dorpsplandrempt.nl feestelijk geopend. Op de website staan de samenvattingen van de zeven hoofdthema's. Inmiddels is het DOP overgedragen aan Dorpsbelang Drempt. Per thema zijn ambassadeurs gevonden en werkgroepen opgestart om de plannen uit het DOP uit te werken. Elke werkgroep gaat daarbij op zijn eigen manier en tempo aan de slag. Hieronder lees je waarmee elke werkgroep start.

Verkeer (ambassadeurs Maikel Harmsen en Anne Schaart)

In beide kernen spelen verkeersissues en zijn inwoners daar actief mee aan de slag. De eerste stap is kennis uitwisselen en kijken hoe de werkgroepen uit de twee kernen samen verder gaan. Daarna starten we met het organiseren van een ontmoetingsavond voor aanwonenden van de Kerkstraat om de verkeerssituatie daar te verbeteren.

Energie (ambassadeur Henrie Bremer)

In het najaar 2024 willen we starten met het opstellen van een Dorpsenergieplan (DEP). Daarbij laten we ons begeleiden door externe expertise en de gemeente. Hoe kunnen we in Drempt energie besparen en opwekken? Wat zijn de mogelijkheden voor energieopslag? Kom meedenken!

Jeugd (ambassadeur Chanel Bootink)

De jeugd is de toekomst. We willen ze actief betrekken bij de ontwikkelingen in Drempt en hun ideeën daarin meenemen. Via de sport- en leefbaarheidsvisie van de gemeente Bronckhorst kunnen wensen voor nieuwe speelvormen kenbaar gemaakt worden.

Ontmoeten (ambassadeurs Hans Tomenen en Magda Bronckhorst)

Al snel na de presentatie van het DOP is een groepje enthousiastelingen bij elkaar gekomen. Er borrelden nog meer ideeën op dan al in het DOP staan, zoals het creëren van een digitaal platform of 'prikbord' waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden, bijvoorbeeld om met elkaar te gaan fietsen of eten. Wordt vervolgd!

Omgeving (ambassadeurs Lily Kupers en Sido Dijkstra)

We gaan actief aan de slag met het verfraaien van Drempt en omgeving door meer diversiteit van groen, het creëren van een fraai straatbeeld (i.s.m. de gemeente) en meer wandelpaden. Onze groep bestaat uit vier personen en we zoeken nog actieve leden. We hebben al veel ideeën waaronder de aanplant van een aantal ecologische perken en bermen.

Ondernemen (ambassadeur Henk Gosselink)

Deze werkgroep start met het onderzoeken

van de haalbaarheid van een (nieuw) bedrijventerrein in Drempt. Is daar vraag naar? Wat zijn de (on)mogelijkheden en kansen? Een ander onderzoek richt zich op de verduurzamingsmogelijkheden van (agrari-sche) ondernemingen en heeft daardoor veel raakvlakken met het thema Energie.

Wonen (ambassadeur Giel ter Horst)

De sleutel tot het realiseren van nieuwe en passende woningen in beide kernen is dat inwoners zelf initiatief nemen en met ideeën komen. De werkgroep Wonen wil de woon-behoefte van beide kernen blijven volgen, aanspreekpunt zijn voor initiatieven en waar nodig verbinding leggen met de gemeente en in gesprek gaan met de ambtenaar wonen.

Belangstelling? Meld je aan!

Welk thema vind jij het meest interessant? Nog niet alle werkgroepen zijn compleet, dus hierbij een oproep om je – voor korte of langere tijd – aan te sluiten bij één van de werkgroepen. Je helpt dan mee bij het realiseren van de voorgenomen actiepunten. Meld je aan via www.dorpsplandrempt.nl of bij een van de ambassadeurs via dorpsraaddrempt@gmail.com. We heten je van harte welkom! En zeg nou zelf, wat is er leuker dan zelf een steentje bijdragen aan een mooier, groener, veiliger en socialer Drempt?

Herfstpuzzel

We hebben weer een puzzel voor je samengesteld om je een paar uurtjes te vermaken. De juiste oplossing van deze puzzel kan je bovendien leuke prijzen opleveren. Wat moet je doen? In de woordzoeker zijn 48 woorden verstopt. Die woorden staan omschreven in de tekst hieronder met achter iedere omschrijving het aantal letters waaruit het woord bestaat. Ontdek welk woord we bedoelen, zoek het woord op in de woordzoeker en streep hem door. De woorden staan van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden en van beneden naar boven. Sommige letters worden dubbel gebruikt. Alle overgebleven letters in de woordzoeker vormen een woord. Welk woord zoeken we?

Stuur je oplossing voor 31 oktober 2024 naar dehessencombinatie@hc-03.nl of naar Redactie De Hessencombinatie, p/a Kruijsakker 12, 6996 DL Drempt. Onder de goede inzendingen verloten we drie prijzen. Prijswinnaars ontvangen automatisch bericht.

1. De voetbalclub uit deze stad won in het seizoen 2023-2024 voor het eerst de Duitse Bundesliga. (10)
2. Deze oud-coureur van de Formule 1 was de oprichter en naamgever van een Oostenrijks vliegmaatschappij. (5)
3. Woonplaats in Noord Holland: in de richting van de naaldboom. (7)
4. Op zondag 27 oktober aanstaande is het er weer tijd voor. (9)
5. Deze volleybalclub uit Doetinchem (oude naam) werd in april 2024 Nederland kampioen. (5)
6. Bergbeklimmers hebben zo'n iemand nodig als drager, gids en organisator. (6)
7. In deze Zweedse stad werd het Eurovisie Songfestival van 2024 gehouden. (5)
8. Japanse papiervouwkunst. (7)
9. Gerecht: met een oude Citroën door de hoofdstad van China. (10)
10. De meeste foto's van Griekenland worden op dit idyllische eiland gemaakt. (9)
11. Een cocktail zonder alcohol. (8)
12. De aandrijving van een vliegtuig. (11)
13. Zo heet het circus op de grens van Hummelo en Doetinchem dat al ruim 40 jaar bestaat. (7)
14. Bij de invoer van de Euro in 2002 kostte dit € 0,39, sinds 1 juli 2024 kost dit € 1,14. (9)
15. Latijnse term voor iemand die direct en spontaan is. (2, 3)
16. Het jaarlijkse sportevenement tussen de universiteiten van Cambridge en Oxford. (6)
17. Welke Nederlandse stad is een anagram van het woord tevreden? (7)
18. Goedgekeurd Italiaans automerk. (4)
19. Jaarlijks evenement van HC'03 op Hemelvaartsdag in Hoog-Keppel? (11)
20. Een horecagelegenheid in Hummelo: Het Wapen van (9)
21. Deze plaats deelt een NS-station met Veenendaal. (2,5)
22. De club uit dit dorp ging het vaakst heen en weer tussen de twee hoogste Nederlandse voetbaldivisies. (8)
23. Welke zanger zou in Nederland gewoon Jan Contant heten? (6,4)
24. Hier is het Nederlandse pluimveemuseum gevestigd. (9)
25. Een gedicht met rijmschema A-A-B-B-A. (8)
26. Een Nederlandse zanger die tweetalig lijkt. (5,5)
27. Dit lichaamsdeel van een kip bepaalt de kleur van de eieren. (6)

28. De naam voor een nieuwbouwwijk aan de rand van een stad. (5)
29. Jaarlijks evenement van biljartvereniging 't Hessenhuus dat in 2024 voor het eerst werd gehouden op Eerste Pinksterdag. (7)
30. Dit materiaal is om mollen te verjagen, maar ook om te schieten met Oud & Nieuw. (6)
31. Deze jonge dieren zitten aan de buitenkant van je beide handen. (6)
32. Een stadsbrug in Nijmegen, vernoemd naar omgekomen militairen in de Tweede Wereldoorlog. (De, 9)
33. Langdurige damescoupe. (9)
34. De broer van je dochter. (4)
35. Gladde stof die vaak wordt gebruikt voor het maken van galakleding, bruidskleding, lingerie en beddengoed. (5)
36. Dit is de korte naam van het theater in Arnhem. (5)
37. Zo heet de Nederlandse Volleybal Bond. (6)
38. Een eenjarige plant die wordt gebruikt als sla en die ook wel raketsla wordt genoemd. (6)
39. Zo heet de recent uitgebrachte serie van Videoland over het Nederlandse koningshuis. (6)
40. De vier smaken zout, zoet, zuur en bitter zijn bekend. Hoe heet de onbekende vijfde smaak? (5)
41. Onder andere in deze Italiaanse stad worden in 2026 de Olympische Winterspelen gehouden. (6)
42. Dit is de autohoofdstad van Italië. (5)
43. In deze stad van de liefde werden afgelopen zomer de Olympische Spelen gehouden. (5)
44. De naam van de horecagelegenheid in Achter Drempt, ook de kantine van HC'03. (1,10)
45. Dit oogstfeest wordt in Drempt en Hummelo in september gevierd. (6)
46. Reizen of ontspannen met recreatieve of zakelijke doeleinden. (8)
47. Noodsituatie. (6)
48. Wegveegsport voor jonge ouders op het ijs. (7)

L	E	V	E	R	K	U	S	E	N	N	IJ	R	U	T	H
A	N	E	I	E	O	R	A	O	O	R	L	E	L	I	E
U	K	E	V	O	L	E	N	D	A	M	R	M	I	R	E
D	S	D	E	V	E	N	T	E	R	S	I	S	I	R	C
A	P	R	E	H	S	E	O	V	E	R	S	T	E	E	K
F	S	IJ	R	A	P	E	R	M	A	N	E	N	T	T	E
I	H	X	N	A	A	L	I	M	A	M	U	S	I	S	R
A	S	G	S	U	U	H	N	E	S	S	E	H	T	P	E
T	A	N	F	M	A	X	I	M	A	O	B	O	V	E	N
K	C	I	R	E	M	I	L	D	E	K	L	O	M	P	L
R	Y	L	A	D	E	W	K	M	O	C	K	T	A	I	L
A	N	R	N	L	M	I	E	M	V	A	N	I	L	N	E
M	N	U	S	E	S	N	R	E	I	R	E	M	M	K	G
L	H	C	D	V	I	T	M	R	N	A	D	A	O	E	E
E	O	O	U	E	R	E	I	D	E	Z	R	G	O	N	Z
M	J	L	IJ	N	E	R	S	A	X	N	A	I	I	T	T
M	A	A	T	R	O	T	O	M	L	A	A	R	T	S	S
O	N	T	S	A	T	IJ	N	O	O	Z	N	O	I	R	O
R	C	A	R	B	I	D	N	E	E	G	N	I	K	E	P

[illegible]

Toch nog een foto van de tragedie bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel

Hent en Johanna Witjes-van Baal, 21 juni 1941.

In onze uitgave van september 2023 stond een artikel over de verwoestende luchtaanval op de baggervloot van de familie Wierenga bij de Mulrabrug in Hoog-Keppel. Deze aanval werd in de ochtend van 7 oktober 1944 door de Britse RAF uitgevoerd.

Daarbij kwamen drie mensen om het leven. Schipper Jan Jansen (48) en, van een ander schip, Johanna Witjes-van Baal (28) en haar zoontje Arnoldus Witjes (2).

De familie Witjes heeft er op verzoek van de redactie alles aan gedaan om een foto van Johanna van Baal te vinden. Vorig jaar is dat niet gelukt, maar na een zoektocht van een jaar, werd deze trouwfoto van het echtpaar in juli 2024 alsnog gevonden.

Op de foto staat het echtpaar Hent en Johanna Witjes-van Baal. Het is hun huwelijksdag op 21 juni 1941. Uit nader onderzoek blijkt dat het echtpaar nóg een dochter had: Maria Catharina (Marietje) Witjes, geboren op 4 oktober 1943. Marietje was tijdens de aanval dus net één jaar geworden en zal vermoedelijk aan boord zijn geweest toen zij haar moeder en haar broertje verloor. Johanna was in verwachting van hun derde kindje toen zij om het leven kwam op hun schip bij de Mulrabrug.

Hent hertrouwde in 1946. De redactie vond het bidprentje terug dat aan Marietje's leven is gewijd. Daarin is te lezen dat Marietje als driejarig meisje van boord ging en ondergebracht werd bij haar oom en tante. Marietje Witjes huwde op 25 november 1966 met Thé de Heuvel. Zij overleed in 2007 in Boven-Leeuwen. Het rouwbericht voor Marietje de Heuvel-Witjes begint met een spreuk: *'Schipper varen naar oost, schippers varen naar west, maar wie op God vertrouwt, vaart het best'*. Met dank aan de betrokken families voor het vele zoekwerk.

Dorpshuis De Ruimte

Lekker griezelen tijdens Halloweenocht in Hummelo

Heb jij stalen zenuwen en durf je in het donker het bos in? Dan is onze Halloweenocht op zaterdag 26 oktober iets voor jou.

De tocht is geschikt voor kinderen vanaf groep 7 mits er per groepje van maximaal 6 personen een begeleider bij is van 16 jaar of ouder. We starten om 19.30 uur bij De Ruimte. Zorg dat je stevige schoenen of laarzen aan hebt. Een zaklantaarn is niet toegestaan. Geef je op voor donderdag 24 oktober via halloween@dorpshuishummelo.nl. Kosten € 5 per persoon. Wacht niet te lang met het opgeven, want er is beperkt plek.

Classic country met Bert Heerink & Martijn van der Zande

Op zondag 10 november geven Bert Heerink, bekend als zanger van de band Vanderberg, en de Groningse liedjesschrijver Martijn van der Zande een verrassend countryconcert. Voor dit programma bewerkten zij een aantal countrynummers: van klassiekers als *Country home* van John Denver en *Green, green grass of home* van Tom Jones tot verrassende uitvoeringen van Shania Twain en Glenn Campbell. Eén gitaar en twee stemmen, zo hoor je countrymuziek zoals je het nog nooit hebt gehoord. Start: 15.00 uur, kaarten: € 12,00.

<https://www.dorpshuishummelo.nl>.

Prijswinnaars zomerpuzzel juninummer 2024

In onze uitgave van juni stond een puzzel waarmee we een deel van onze lezers hebben kunnen vermaken. Van alle puzzelaars hebben er 34 de juiste oplossing naar ons ingestuurd: openluchtspel Hummelo. Onder de goede inzenders hebben we mooie prijzen verloot. Abonnee Wim Geurts uit Ede, Wim Bilderbeek uit Achter-Drempst en Hans van den Barg uit Voor-Drempst hebben hun prijs inmiddels ontvangen. Prijswinnaars, van harte gefeliciteerd.

Start voetbaltraining voor de allerkleinsten

Voetbalvereniging HC'03 start dit seizoen weer met trainingen voor de Bikkeltjes. Deze trainingen op de zaterdagochtend zijn speciaal voor kinderen van 4 tot 6 jaar waarbij spelenderwijs de basisvaardigheden van voetbal worden aangeleerd. Daan Koenders verzorgt deze trainingen. Heb je vragen of wil je als ouder helpen met de trainingen? Stuur een e-mail naar jeugd@hc-03.nl.

Wil je jouw zoon of dochter aanmelden voor deze trainingen? Vul dan het formulier in op www.hc-03.nl/lidmaatschap.

Afscheid van bakkerij Ebbers

Op zaterdag 6 juli sloot bakkerij Leo Ebbers in Hummelo als laatste in de rij van de vele ambachtelijke bakkerijen die ooit in onze dorpen actief waren. Tientallen mensen drukten Leo en Anke Ebbers de hand bij het afscheid in de bakkerij. Met vrijwel steeds dezelfde opmerking: 'Grote dank voor jullie prestaties en wat gaan wij jullie verschrikkelijk missen!' Muziekvereniging Hummelo en Keppel bracht een prachtige muzikale hulde aan het echtpaar en hun team medewerkers. Ook *De Hessencombinatie* past een saluut aan Leo en Anke: ze jureerden onder andere voor de redactie als er prijzen vielen te verdienen voor culinaire prestaties van inwoners. Geen Leo's Goud, Hummelse koek, Boerentroefjes en nog meer. Veelgehoorde vraag uit het publiek: 'Heb je al een andere bakker gevonden?' En: '...Eh, komt het brood van een andere bakkerij elders een beetje in de buurt van wat Leo bakte?' Dankjewel Leo, Anke en medewerkers voor al die jaren.

Activiteitenkalender Drempt, Hummelo en Keppel t/m december

Voor actuele informatie over een activiteit kunt u het beste contact opnemen met de desbetreffende organisator.

SEPTEMBER

do 12 sep

- Tweewekelijkse bridge-ochtend (start nieuw seizoen op nieuwe locatie), bridgeclub Gezelligheid Troef, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 09.15-12.30 uur, info: mpasman57@gmail.com

vr 13 sep

- Dialectochtend, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)
- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

za 14 sep

- Bijeenkomst De Zonnebloem HKD, Pareltesrit Open Monumentendag Bronckhorst, verzamelen bij FF naar Steef Hummelo, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)

za 14 + zo 15 sep

- Open Monumentenweekend 2024, organisatie Stichting Openmonumentendagen Bronckhorst, info: openmonumentendagbronckhorst.nl
- Openstelling kerk voor bezichtiging tijdens Open Monumentenweekend, St. Joriskerk Voor-Drempt, 11.00-17.00 uur, info: www.stjoriskerkdrempt.nl
- Openstelling kerk tijdens Open Monumentenweekend voor bezichtiging en expositie 50 jaar schilderwerk van Marian Merk, Dorpskerk Hoog-Keppel, 11.00-17.00 uur, info: geldersekerken.nl/activiteiten-feed

za 14 t/m ma 16 sep

- Kermis Drempt, info: www.dremptsekermis.nl

wo 18 sep

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-4256 9578)

do 19 sep

- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo (start nieuw seizoen), Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 21 sep

- World Clean Up Day, wereldwijd ruimen mensen het zwerfafval in

hun eigen wijk op, meer info: Henk ten Zijthoff (henk@tzff.nl)

zo 22 sep

- Stijldansavond, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30-23.00 uur; info: herman.bouman@live.nl

di 24 sep

- Dagje uit Seniorenclub 60+ Hummelo en Keppel (met de bus naar Friesland, boottocht en bezoek museum Jopie Huisman), info: Henk Kuiper (0313-472 376)

do 26 sep

- Schatgraven (verhalen vertellen over een handwerk of dierbaar voorwerp), organisatie Stichting Welzijn DHK en Lang Leve Kunst en Naoberschap/Amphion Cultuur, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 10.00-12.00 uur, info: info@swdremphummelokeppel.nl of 0314-380 232

za 28 sep

- Vriendendag St. Vrienden van de Dremptse Kerk (lunch en optreden Duo Nootmuskaat in St. Joriskerk en diner bij Den Bremer Toldijk), voor zowel leden als niet-leden, 12.30 uur, opgeven + info: Gerrie Uenk (gerrie.uenk@gmail.com of 06-1889 4982)
- Bijeenkomst De Zonnebloem HKD, koersbalmiddag, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-130 104 05 of bouwienoosting@gmail.com)
- Filmvoorstellingen Jeugdvereniging Drempt, Dorpshuis Voor-Drempt, 15.30 uur onderbouw (groep 1 t/m 4) en 18.30 uur bovenbouw (groep 5 t/m 8 en klas 1 Voortgezet Onderwijs), info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

OKTOBER

wo 2 okt

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 3 okt

- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdremphummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hetterscheid (0313-474 944)

vr 4 okt

- Nationale Ouderendag (initiatief Nationaal Ouderen Fonds), feestelijke middag georganiseerd door Stichting Welzijn DHK en KBO-PCOB afd. DHK en Seniorenclub 60+ Hummelo en Keppel, 14.00 uur, Café-Restaurant Den Bremer Toldijk, info: swdrempthummelokeppel.nl

za 5 okt

- Sam's Kledingactie (kleding inzamelen voor het goede doel: Stichting Leergeld), gezamenlijk initiatief diaconieën Dorpskerken Drempt en Oldenkeppel en Hummelo, afgeven goederen in IKC de Woordhof Hummelo, 10.00-12.00 uur, info: www.samskledingactie.nl of Rita Hector (06-5492 0587)

zo 6 okt

- Open Dag Keppelse Golfclub (voor jong en oud), Burg. Vrijlandweg 35 Hoog-Keppel, 13.00-17.00 uur, info: www.keppelse.nl. Meedoen aan een activiteit? Graag aanmelden via nieuweleden@keppelse.nl

wo 9 okt

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden uiterlijk 6 okt: Pieter van Voorst (06-273 088 09)

do 10 okt

- Mooie verhalen horen? Kom naar 'Hummelse Hop, Hapjes en Historie van Hummelo in de Herfst.' Ben je van Klaassen of Brussen? Je verre voorouders komen eeuwen geleden al in de kermisgeschiedenis voor. Of dat positief of juist negatief nieuws is...? FF naar Steef Hummelo, 19.30 uur, info: nickygreven@hotmail.com

vr 11 okt

- Dialectochtend, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)
- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

di 15 okt

- Filmmiddag PGDO, Kerkhuis Burg. van Panhuysbrink 5, Hoog-Keppel, 14.30 uur (inloop vanaf 14.00 uur), info + opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com of 06-1355 4749)

wo 16 okt

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 17 okt

- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo (lezing over vleermuizen door dhr. Herman Heskamp van IVN Eerbeek), Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 19 okt

- Bijeenkomst De Zonnebloem HKD, creatieve najaarsactiviteit bij Nienke Velders Zomerweg 65, Achter-Drempt, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)
- Oktoberfest met Peter Borkes en DJ Jeffrey, Dorpshuis Voor-Drempt, 16.00-22.00 uur, info: dorpshuisdrempt.nl
- Halloween spooktocht Jeugdvereniging Drempt, 't Hessenhuus Achter-Drempt, 18.00-21.00 uur, info + aanmelden: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

zo 20 okt

- Concert vrouwenkoor Voix-la, Dorpskerk Hoog-Keppel, 15.00 uur (zaal open 14.30 uur), info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl
- Stijldansavond, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30-23.00 uur, info: herman.bouman@live.nl

za 26 okt

- Modeshow met aansluitend verkoop (voor alle belangstellenden), De Zonnebloem HKD, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)
- Najaarsconcert Muziekvereniging Hummelo en Keppel, HCR De Gouden Karper Hummelo, 19.30 uur, info: www.muziekvereniginghummeloenkeppel.nl

NOVEMBER

ma 4 nov

- Lezing 'Kerk in de samenleving' door ds. Jeroen Jeroense en ds. Karin Spelt, Kerkhuis Burg. van Panhuysbrink 5, Hoog-Keppel,

19.30 uur, info + opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com of 06-1355 4749)

wo 6 nov

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 7 nov

- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdrempthummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hettterscheid (0313-474 944)

vr 8 nov

- Dialectochtend, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)
- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)
- Op adem komen in Keppel (retraitedag), in en om Kerkhuis en Dorpskerk Hoog-Keppel, 10.00-16.00 uur, info + opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com of 06-13 55 47 49)

za 9 nov

- Bijeenkomst De Zonnebloem HKD, blik op vroeger (en verloting), FF naar Steef Hummelo, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)
- Spetterend optreden van de Rettekete Showband, 't Hessenhuus Achter-Drempt, 20.30 uur, info: hessenhuus.nl

wo 13 nov

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden uiterlijk 10 nov: Pieter van Voorst (06-273 088 09)

di 19 nov

- Filmmiddag PGDO, Kerkhuis Burg. van Panhuysbrink 5, Hoog-Keppel, 14.30 uur (inloop vanaf 14.00 uur), info + opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com of 06-1355 4749)

wo 20 nov

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 21 nov

- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo (Gerrit Hiddink uit Heelweg met versjes, anekdotes en verhalen. Hij begeleidt zichzelf op gitaar), Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 23 nov

- Verrassingsactiviteit Jeugdvereniging Drempt, onderbouw (groep 1 t/m 4), info + aanmelden: jeugdvereniging.drempt@gmail.com
- Concert Ensemble Cappella Fontana uit Apeldoorn, Dorpskerk Hoog-Keppel, 16.00 uur (zaal open 15.30 uur), info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl
- Smokkeltocht Jeugdvereniging Drempt, bovenbouw groep 5 t/m 8 en klas 1 Voortgezet Onderwijs, verzamelen Dorpshuis Voor-Drempt, 18.30-20.30 uur, info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

zo 24 nov

- Stijldansavond, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30-23.00 uur, info: herman.bouman@live.nl

wo 27 nov

- Uitstapje De Zonnebloem HKD naar GroenRijk Steentjes, 10.00-12.00 uur, verzamelen bij FF naar Steef Hummelo om 09.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)

DECEMBER

wo 4 dec

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 5 dec

- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.30-11.30 uur, info: swdrempthummelokeppel.nl
- Bowlingmiddag 60-plussers, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hettterscheid (0313-474 944)

wo 11 dec

- Maaltijd voor Alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden uiterlijk 8 dec: Pieter van Voorst (06-273 088 09)

vr 13 dec

- Dialectochtend, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-11.00 uur, info: 0314-376 000 (Lang Leve Kunst)
- Koffieochtend diaconie Drempt & Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info: Marian Lusink (0313-479 174)

za 14 dec

- Knusse Kerstmarkt, Dorpskerk Hummelo, 10.00-16.00 uur, info: www.kerkhummelo.nl
- Bijeenkomst De Zonnebloem HKD, kerstmiddag, FF naar Steef Hummelo, 14.00-16.30 uur, info: Bouwien Oosting (06-1301 0405 of bouwienoosting@gmail.com)

zo 15 dec

- Kerstconcert vrouwenkoor Voix-la, Dorpskerk Hoog-Keppel, 15.00 uur (zaal open 14.30 uur), info: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

- Stijldansavond, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30-23.00 uur, info: herman.bouman@live.nl

wo 18 dec

- Spelmiddag 60-plussers (rummikub en kaartspel), KBO-PCOB, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78)

do 19 dec

- Bijeenkomst Dameskrans Hummelo (kerstmiddag), Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 21 dec

- Kerstconcert Muziekvereniging Hummelo en Keppel, Dorpskerk Hummelo, 19.30 uur, info: www.muziekvereniginghummeloenkeppel.nl

zo 22 dec

- Kerstmaaltijd, St. Joriskerk Voor-Drempt, 18.00 uur, info + opgave: ds. Karin Spelt (karin.spelt@gmail.com of 06-1355 4749)

di 31 dec

- Carbidischieten, Spalderkampseweg Hummelo, startschot 11.00 uur, info: carbidischietenhummelo@gmail.com

TERUGKERENDE ACTIVITEITEN

elke dag

- Boekenuitleen Dorpsboekenkast Drempt, Dorpshuis Voor-Drempt, tijdens openingsuren

elke maandag t/m vrijdag

- Boekenuitleen bij Stichting Welzijn, Gezondheidscentrum Hoog-Keppel, tijdens openingsuren
- Biljarten Stichting Welzijn, Hessencafé/sporthal Hoog-Keppel, info + aanmelden: Wim van Duijl (06-4374 7351)

elke maandag

- Damesgym 55+, Hessenhal Hoog-Keppel, 09.00-10.00 uur, info: Hannie Smeitink (06-2352 9282)

elke dinsdag

- Tai-Chi-Tao onder deskundige begeleiding, huiskamer Stichting Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink 1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer 't Klup Zandwierde J.D. Pennekampweg 17 Hummelo, 10.00-12.00 uur
- Schildercursus, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 13.30 uur

elke woensdag

- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink 1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Jeu de Boules Stichting Welzijn/Pétanqueclub Leuke Boule, Burg. van Panhuysbrink Hoog-Keppel, vanaf 14.00 uur, doorgang afhankelijk van weersgesteldheid, info + aanmelden: Gerrit Lobeek (06-4657 5929 of g.w.lobEEK@hccnet.nl)
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 14.00-17.00 uur

elke laatste woensdag van de maand

- Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info + aanmelden (uiterlijk de maandag ervoor): Frank Wolbrink (06-5193 5793)

elke woensdag en donderdag

- Eten wat de pot schaft, FF naar Steef Hummelo, 18.03 uur, aanmelden (uiterlijk dag van tevoren): info@ffnaarsteef.nl of 06-5756 0509

elke donderdag

- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink 1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 10.00-12.00 uur (m.u.v. de eerste donderdag van de maand wegens Repair Café)
- Koersbal, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 14.00-16.00 uur (sep t/m apr)
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 19.00-21.00 uur

elke vrijdag

- Meer bewegen voor ouderen, Stichting Welzijn, Hessenhal Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur

elke zaterdag

- Nordic Walking, Stichting Welzijn, samenkomst huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.15-11.00 uur

elke zondag

- Samen koffiedrinken na de kerkdienst in Hummelo, Dorpshuis De Ruimte Hummelo, 11.00-12.00 uur, info: kerkhummelo.nl

elke dag t/m 22 sep

- Banenzwemmen, aquasport, zwemlessen en recreatief zwemmen bij buitenzwembad 't Hessenbad Hoog-Keppel, openingstijden en info: www.hessenbad.nl, info@hessenbad.nl of 06-2228 6191

periode 7 sep t/m 6 okt

- Expositie 50 jaar schilderwerk van Marian Merk, Dorpskerk Hoog-Keppel, openingstijden: www.dorpskerkhoogkeppel.nl

elke donderdag, vrijdag en zaterdag in periode 12 sep t/m 12 okt

- Expositie glaskunst Emiliana Cordaro en Gert Bullee, kunstkerkje Laag-Keppel, do + vr 13.00-17.00 uur en za 11.00-17.00 uur, info: www.kunstofart.nl

Aanvullingen en wijzigingen kunnen worden doorgegeven via het e-mailadres watisertedoendhkh@gmail.com. Voor het decembern timer van De Hessencombinatie kan dit tot uiterlijk 27 oktober 2024.

Slaapspecialist **Dremp**t

“Alle merken onder één dak”
Meer dan 50 boxspring en bed modellen

Slaapspecialist **Dremp**t

Rijksweg 20 | 6996 AC Dremp | Tel. 0313 476218 | www.slaapspecialistdremp.nl

PELGROM, uw land- en tuinbouwspecialist

voor verkoop, onderhoud en reparatie...

we zijn o.a.
dealer van:

MASSEY FERGUSON

STIGA®

STIHL®

TORO®

PELGROM HUMMELO

LANDBOUW- EN TUINMACHINES

www.pelgrom.nl

Broekstraat 1a - 6999 DE Hummelo - T. 0314 - 38 18 42 - info@pelgrom.nl